la humanitat

Any IV — Núm. 1.027 — Preu: 15 centims

Fundador: LLUIS COMPANYS

Barcelona, dijous, 6 de juny del 1935

«... No hi ha altres culpables que nosaltres i jo singularment. ¿Quina altra cosa m'he desitjo sinó que es reconegui això? Nosaltres culpables, i ací estem al banquet dels acusats, decidits a sofrir el castig. Però, ¿per què s'ha posat Catalunya fora de la llei i de la Constitució? Això sembla demostrar que els nostres temors estaven justificats.»

Lluís Companys

30 ANYS DE PRESIDI

VISCA CATALUNYA!

Madrid, 5, (Urgent) — Ha continuat les seves deliberacions el T. de G. A la sortida el President ha manifestat que el senyor Companys i Consellers, per 14 vots contra 7, havien estat condemnats d'acord amb el fiscal, o sigui a 30 anys.

"...El veredicte que més ens importa és el que pronunciï en la seva consciència intima el poble que ens designà per tal que el governéssim, respecte a si hem estat lleials i romàs fidels a les nostres promeses, al nostre programa, a la nostra significació, al nostre deure i a la trajectòria de la nostra vida. I per a més enllà, com a dipositaris de l'autonomia de Catalunya, de la seva vibració sentimental i de la seva voluntat i consciència política nacionalista, que és el que importa conservar, perquè és etern i l'invencible; enteneu-ho bé, ja que els nostres defensors han parlat del judici de la Història, declarem que esperem tranquils el seu veredicte definitiu, amb orgull al cor i neta la consciència. Res més..."

LLUIS COMPANYS

GUIO DEL MOMENT

Amb llàgrimes als ulls

Els Tribunals han emès el seu veredicte. Trenta anys de presidi. Es la pena que sollicitava el Fiscal de la República en la seva acusació contra el President Lluís Companys i els consellers Ventura Gassol, Pere Mestres, Martí Barrera, Joan Lluhí, Martí Esteve i Joan Comorera.

Trenta anys de presidi! Poques paraules hem de dir més. L'emoció no ens deixaria. La censura governativa tampoc. Però el poble ha assistit, en esperit, a la vista de la causa davant el Tribunal de Garanties Constitucionals. Les masses ciutadanes han escoltat, amb fervorosa atenció, totes les paraules que hi han estat pronunciades. Les multituds catalanes i republicanes saben a què atenir-se.

No podem comentar la sentència. No sabríem tampoc expressar el nostre dolor. Ens hi van massa coses i massa amors, perquè la nostra ploma pugui escriure avui un comentari seré. Potser escauria aquella exclamació del pare irlandès, que veu rodar el cap del seu fill a la guillotina, condemnat a mort per un delicte polític: «El meu fill té molts altres caps...»

Temps hi haurà per a tot, per molta amargura que es clavi a les entranyes. Temps hi haurà per a tot. Quan resta la consolació suprema de la consciència; quan en l'àmbit silenciós i sensible de la intimitat de cadascú no hi tremolen acusacions ni penediments; quan la veu del deure és l'amor a l'ideal de la vida; quan la ma es sent neta i presta a llançar sempre la primera pedra; quan s'ha estat lleial i coratjós a totes les hores; quan s'han reclamat totes les responsabilitats; quan s'han afrontat tots els perills; quan s'ha pogut respondre a tots els deures, ah!, aleshores hi ha un sol veredicte que importa: el de l'opinió pública, el de la Catalunya de tots els amors i de tots els fervors.

Per als qui marxen camí de presidi; per als qui ja hi són; per als qui poden anar-hi, la nostra adhesió i la nostra fe. Amb llàgrimes als ulls, però amb confiança absoluta en el futur, el nostre crit només pot ésser un:

Visca Catalunya!

La sentència del T. de G. contra el darrer Govern de la Generalitat

En la nostra edició de demà publicarem el text integre de la sentència dictada pel T. de G. contra el President Consellers del darrer Govern de la Generalitat, condemnant-los a 30 anys de presidi

Llegiu demà i cada dia LA HUMANITAT
Diari de les esquerres catalanes

"AQUEST ES L'HOME..."

«Y en esta situación llega el 6 de octubre. Esto constituirá otra parte de mis razonamientos. La biografía termina aquí por una consideración: Esta es la vida de Companys; este es el hombre. Luis Companys en poco tiempo lo ha tenido todo, todo. Como hombre de fe, el triunfo de su fe. Si hubiera sido vanidoso, al colmo del envanecimiento. Si hubiera sido temoral, la posibilidad de enriquecerse. Al cabo de esta etapa, Luis Companys, que ha pasado ya de la cima de los 50 años, donde empieza el hombre la vertiente trágica, se encuentra vencido, pobre, absolutamente pobre, ejemplarmente pobre y camino del presidio. Este es el fruto; y aún tengo que decir una cosa mas en su abono, pidiéndose perdón a ei personalmente porque voy a hacer una confesión que a el no le hice nunca. Cuando me encomendó su defensa y fui yo a visitarle al «Uruguay», tuve un momento de temor. Estos levantinos son bastante únicos, y los catalanes tienen un poco la obsesión del sacrificio del tipo heróico por Cataluña, y no hay nadie a quien no se le presente frecuentemente la imagen de Fiveller y de Rafael Casanova. Y yo llevaba este temor. ¿Querrá ser Fiveller? ¿Querrá ser Casanova? ¿Se habrá enamorado de una postura, ante el pueblo catalán siquiera sea con riesgo de su vida? Si es tal el estado de su ánimo, ¿cuál es mi oficio entonces? Con sorpresa y con admiración me encuentro con que Companys se detiene a sí mismo, diciéndome: «Ni yo tengo miedo a nadie ni tengo que presumir de nada. Yo soy un político que se ha encontrado con una dificultad, que la he resuelto con modos políticos, que me he equivocado y que he perdido. He de pagar la cuenta, amigo Ossorio. Tenga entendido para su defensa: ni humillación ni jactancia». Y esta serenidad admirable de un hombre que podía sentir las dos tentaciones, la de la soberbia y la del miedo, me acabó de decidir la personalidad de mi amigo. Por ser él y sus compañeros como eran, se explica su actitud y su modo.»

(Paraules d'Ossorio i Gallardo, en el seu informe davant el T. de G.)

(Vegi's informació a la pàg. 7)

J. TORRES TORRES

Repòrter gràfic

Sant Domingo, 14 i 16, 1er., 2na. BARCELONA Telèfon 78581

GRANJA COLELL

CASA CENTRAL: Passeig de la República, 56

LLET A 0'70 PESSETES LITRE — QUALITAT IMMILLORABLE

Repartiment a domicili al matí: preu que al tauleil

TELEFON 53901 BARCELONA

A BARCELONA

Estatgeu-vos a l'HOTEL GERMANOR

Pensió, 14 pessetes — Coberta, 5 pessetes — Saló per a banquets

CORTS, 642 (VORA EL PASSEIG DE GRACIA)

FOTOTIPIA — FOTOGRAVAT — TRICROMIA

TIPOGRAFIA I FOTOCROM

EDICIONS D'ART

Fills de J. THOMAS, S. A.

MALLORCA, 291-293. — TELEFON 71101

B. THOMAS SALA

Turbines hidràuliques - Motors Diesel

AVINGUDA 14 D'ABRIL, 329 BARCELONA TELEFON 73386

· COMERÇ I FINANCES ·

LA BORSA

Impressió

La sessió de Borsa d'ahir, als sectors de comptat, desenrotllà molt poc negoci i escasses transaccions; abundà més aviat el paper, particularment en el grup d'Obligacions ferroviàries i industrials. Al sector de fi de mes i al rotlle d'Accions industrials, acusaren gran manca de transaccions i força fluixedat degut al fet que l'especulació està força retreta perque veuen que la situació nacional i internacional no els afavoreix en els seus càlculs, i aquesta és la causa de la fluixedat existent en aquests rotllos, àdhuc al de comptat.

Els Deutes de l'Estat, seguiren la mateixa tònica d'ahir, o sia que remuntaren alguns cèntims. Interior i Exterior i algunes emissions d'amortitzables, sofriren petits retrocessos i feren poques transaccions.

Les Obligacions Municipals es limitaren a repetir els canvis anteriors, igual que les de la Tresoreria de la Generalitat. Diputacions i Provincials, no es cotitzaren, la qual cosa demostra la manca de negoci en aquest sector, que sempre havia estat el més animat. Les ferroviàries no cotitzaren mes que unes diviit classes de valors. Amb tendència un xic fluixa i dominant el paper al rotlle, Aigua, Gas i Electricitat, així com les industries diverses sostingueren els canvis, però el rotlle estigué molt desanimat; això vol dir que el rentista ja està proveit i no entra amb noves compres si no és amb petites quantitats.

En la impressió d'ahir feiem esment de la baixa de vuit enters en les Accions Cros, S. A., però com que aquesta informació fou producte d'una equivocació, rectificada ahir, hem de fer constar que no existí a l'esmentat valor cap baixa, puix que la diferència amb menys fou deguda al descompte del cupó.

Al rotlle d'Accions ferroviàries tractades a fi de mes a la sessió d'ahir, foren quelcom sollicitades i es feren força transaccions, però tot i els esforços fets per a millorar canvis, no aconseguiren mes que sostenir-se, i a darrera hora tornaven a estar quelcom fluixes. Aquesta manca d'ambient que es nota en les Accions ferroviàries és degut al fet que qui més qui menys porta Accions ferroviàries a la puja, però no ve clientela nova i resulta que l'absortiment dels titols per l'excés de paper que hi ha al mercat és ilimitada. Creiem que aquesta és una de les principals causes que no permeten remuntar aquestes accions. Les industrials tractades també a fi de mes, fluixes, excepte les Ford, que cada dia remunten quelcom. Les Chades, força sostingudes. Igual podem dir de les Filipines. L'especulació de l'esmentat rotlle està en situació expectant, puix que hom vol veure més aclarit l'assumpte de les divises, causa principal del nerviosisme en les esmentades Accions Chades.

Borsi del mati

Nord, 53'00, 53'40, 53'20; Alacant, 41'15, 41'20, 41'00; Ford, 260, 262, 258'50, Petrolets, 5'10, 5'05; Gas E, 120'50; Sucres, 31'00; Explosius, 128, 128'50, 127; Aiglles, 182, 181'50; Felgueres, 43'00; Asland, 72'00; Filipines, 373, 730'50; Chade, 439, 443, 438'50, 440.

Borsa de la tarda

Nord, 53'10, 53'40, 53'35; Alacant, 40'95, 41'10, 40'90, 41'00; Rif, 64'00, 63'75, 64'15; Explosius, 126'50, 127'00, 126'85; Gas E, 120'50; Tramvies P, 49'50; Aiglles, 181'65; Ford, 257, 261; Plates, 18'25; Asland, 72'35, 72'75; Colonial, 42'75, 42'50; Filipines, 368, 371; Chade, 438, 436.

Borsa oficial

Chade, 437, operacions; Chade D, 86'20, paritat; Chade E, 87'20, paritat; Filipines, 371'50; Explosius, 126'85, 127.

CANVIS DE MONEDES

Lliures	86'35	86'45
Francs	48 35	48 45
Dòlars	7'34	7'36
Lires	60'45	60 65
Marcs	2'940	2'965
Gulbsos	239'50	239'75
Belgues	124'75	125'25
Florins	4'96	4'97
Escuts	32'90	33'30
Cor. noruegues	1'82	1'84
Cor. Praga	30'70	30'90
Cor. suegues	1'87	1'89
Cor. danesos	1'62	1'64

· ESPECTACLES PUBLICS ·

TEATRES

TEATRE NOVETATS

Gran Companyia del Teatre de la Sarsuela, de Madrid

Avui, dijous, sensacionals cartells. Tarda, a les 4'30. Butaques a 3'50 ptes. - Primer: EL AQUADUCHO - Segon Exit sorollós:

NO ME OLVIDES

interpretat per primera vegada en funció de tarda de dia feiner, pel divo baríton

MARC REDONDO

Gran repartiment. Nit, a les 10'15 Butaques a 3'50 ptes. El gran exit:

NO ME OLVIDES

bonica creació de l'eminent baríton PERE TEROL i altres artistes creadors d'aquesta meravellosa obra — Dema, divendres, tarda i nit: NO ME OLVIDES.

TEATRE ROMEA

Telefon 22028

A les 5'30 i 10'15, 103 i 104 representacions de:

MORENA CLARA

de Quintero i Guillén. Tres hores inoblidables. Rialla per a dos mesos. Creació inaupurable d'Antonia Herrero, Rafael Bardem i tota sa seua interpretació — Dema i sempre tarda i nit, MORENA CLARA — Diumenge, a les 3'30, darrera, irremissiblement, de MAUAE ALEGRIA, per Antonia Herrero - A les 6 i 10'15: MORENA CLARA.

TEATRE POLIORAMA

Companyia de Comèdies de Maria Fernanda Ladrón de Guevara

Avui, tarda, a les 5, darrera representació de:

AMORES Y AMORIOS

Nit, a les 10, estrena de la comèdia en tres actes:

LA RISA

de S. i J. Alvarez Quintero.

TEATRE BARCELONA

Companyia de Comèdies de LOLA MEMBRIVES

Avui i cada dia, el sorollós èxit de Fernández de Sevilla:

LA CASA DEL OLVIDO

Formidable creació de

LOLA MEMBRIVES

TEATRE TIVOLI

A les 5. TARDA DE MODA ESPECIAL PER A FAMILIES. Nit, a les 10'15:

Pastora Imperio

i la seva extraordinària companyia amb ADELIA DURAN - Les famoses estrelles CARME ROYO i MARUJA CASANOVES - MORALS and CLARET, la gran atracció - TOPETE, el popularíssim cantaor - LA CALORRE, bellíssima gitana - GRACIA - MARIO, genial art afro-cuba - ESPINOSA, superfantasista - MILAGROS FERNANDEZ, cantant a guitarra - VICTOR ROJAS, màgic de la guitarra - CANASTEROS DE TRIANA, «Guateques cuba» per tota la Companyia - GRAN ORQUESTRINA, dirigida pel mestre FERNANDEZ GRAVINO -(SOLAMENT FINS DILLUNS) — 3 ptes. Butaques, 3 ptes.

TOURNEE CATALUNYA

MORENA CLARA

200 i 150 representacions Madrid i Barcelona, respectivament - Veritable esdeveniment teatral — Companyia procedent del ROMEA Detalls per a Contractes: TEATRE ROMEA - Telefon 22026

TEATRE COMIC

PALAU DE LA REVISTA

Tarda, 5'15. Nit, 10'15. El gran èxit: AL CANTAR EL GALLO. Triomf de Laura Pinillos, Alady, Lepe i tota la Companyia — Gran presentació.

TEATRE OLYMPIA

DIUMENGE VINENT I DILLUNS DE PASQUA, 13 GRANDIOSOS ESDEVENIMENTS LIRICS, a per la Companyia que dirigeix Antoni Palacios en la qual prenen part els eminents artistes Emili Vendrell, Pau Hertogs, Cora Rasa, Lucita Gubert, F. Godoy, Mercè Cases, A. Sanchez, J. Menéndez, Sofia Verse, Eugènia Galindo, Joan Aguila, Jesús Reyes. — DIUMENGE, 9, TARDA, 3'30: JUEGOS MALABARES; MARUXA - DONA FRANCISQUITA. — DIUMENGE, 9, NIT, A LES 10: MOLINOS DE VIENTO. I EVA. Dilluns, 10. Tarda, 3'30: DON GIL DE ALCALA - GOLONDRINAS — Es despatxa a Comptaduría i Centres de Localitats.

CINEMES

CINE GRAN TEATRE ESPANYOL

Darrer dia de la pellícula

LA DOLOROSA

Preus populars. — Preferència, 0'50 - General, 0'50 — DEMA, DIVENDRES ¡SENSACIONAL!:

LOS QUE NACEN

PROHIBIDA L'ENTRADA ALS MENORS DE 18 ANYS. HEU DE VEURE AQUESTA PEL·LICULA... PER LES VOSTRES MARES - PER LES VOSTRES ESPOSES - PELS VOSTRES FILLS — ¡DONES: EN AQUESTA PEL·LICULA APRENDREU QUELCOM INTERESSANT

CINEMA PARIS

Avda Ptx. Ansel, 11 i 13 Telefon 14544

Sempre el programa més atractiu

Tarda, 4'30. Nit, 9'45: REVISTA PATHE i FEMENINA — Cary Grant en:

EL CASINO DEL MAR

RAIMU en el triomf:

FANNY

de Marcel Pagnol — DIUMENGE, MATINAL, 10'15 (programa complet). Preu unic, 1 pta. TARDA, SESSIO CONTINUA, 3'15. Pref. 2 ptes. Especial, 1 pta. NIT, 9'45: Preferència, 1'50. Especial, 1 pta. Dilluns vinent: Dick Powell en 20 MILLIONS DE ENAMORADAS Frederic March i Silvia Sidney en MALA COMPAÑIA.

FANTASIO

Avui, tarda, a les 4. Nit, a les 10: REVISTA FEMINA - DIBUIXOS - PATHE JOURNAL - CIGARRAS Y HORMIGAS (Documental) - Gran èxit de l'extraordinari film:

LOS DE 14 AÑOS

PUBLI - CINEMA

Sessió contínua. Setmana UNA PESSETA: NOTICIARIS - DOCUMENTALS - VIATGES, etc.

COLISEUM

Avui, tarda, a les 4 i nit, a les 10:

REVISTA PARAMOUNT

VIAJE DE PLACER

per Charlie Ruggles, Mary Boland i W. C. Fields

EN MALA COMPAÑIA

per Silvia Sidney i Fredric March (Son filma PARAMOUNT)

URQUINAONA

Temporada de grans reprises

Tarda, a les 4 i nit, a les 10:

NADANDO EN SECO

(Solament tarda), per «Bonzazas»:

EL PEQUEÑO REY

Film Duvivier, per Robert Lynen

Desfile de Candilejas

La super-revista WARNER BROSS de la temporada

PRINCIPAL PALACE

BONA ARTS TEATRE 4 - TELEF. 1193

Sessió contínua de 4'15 a les 12'30:

SUEÑO DORADO

per Lilian Harvey i Henry Garat

CARNE DE CABARET

(En espanyol)

per Maria Alba

El hombre y el monstruo

per Frederic March i Miriam Hopkins

EMPRESA CAPITOL

CAPITOL. — Avui, tarda, a les 4. Nit, a les 10. Estrena de programa doble: CHARLIE CHAN EN PARIS, per Warner Oland i Mary Brian; ORO VIRGEN, per John Boles i Claire Trevor i DIBUIXOS.

EXCELSIOR. — Avui, sessió contínua de 4 a 12'30: UNA AVERIA EN LA LINEA, per Spencer Tracy; AL COMPAS DEL AMOR, per Nils Asther i Pat Patterson; EL REMOLINO, per Jack Holt; DIBUIXOS (Walt Disney)

COMTAL. — Avui, sessió contínua de 3'30 a 12'30: UNA FIESTA EN HOLLYWOOD, en espanyol per Laurel, Hardy, Lupe Velez, Jimy Durante...; MATANDO EN LA SOMBRA, en espanyol per William Powell; DEDE, el millor film europeu, per Albert Prejean i DIBUIXOS, Walt Disney.

WALKYRIA. — Avui, sessió contínua de 4 a 12'30: UN LIO DE FAMILIA, per Stan Laurel i Oliver Hardy; BOUBOULE I EL REY NEGRO, per George Milton; EL REMOLINO, per Jack Holt i DIBUIXOS.

MARYLAND

Plaça Urquinaona, 8—Tel. 21986

Tarda, contínua: 3'30, 5'30, 7'30. Nit, a les 10:

SELECCIÓ DE DIBUIXOS ANIMATS

CUANDO HACE FALTA UN AMIGO

per Jackie Cooper

Butaca 2'20. A LES 7'30: 1 pta.

VARIETATS

Avui, dijous, nit, a les 10:

FESTIVAL POPULAR

ORQUESTRA SIMFONICA DE MADRID

GRAN PRICE

Butaques a 3 ptes.

Entrada general, una pesseta

FRONTÓ NOVETATS

Avui, dijous, tarda, a les 4: GALLARTA III - CAMPOS contra CHIQUITO BILBAO - LEJONA. Nit, a les 10'15: IZAGUIRRE - JAUREGUI contra ARAQUISTAIN - PASAY. — Detalls per cartells.

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarda: GUILLERMIN - ALBERDI contra GAONA-ALDAZABAL. Nit: GABRIEL - MARCELINO contra ASTIGARRAGA - CELAYA I.

ESPECTACLES PER A AVUI

TEATRES

Barcelona. — Tarda i nit: «La casa del olvido».

Còmic. — Tarda: «El aguaduchos». «No me olvides». Nit: «No me olvides».

Novetats. — Tarda: «Los claveles» i «No me olvides». Nit: «No me olvides»

Romea. — Tarda i nit: «Morena clara».

Poliorama. — Tarda: «Amores y amoríos». Nit: «La risa».

Tívoli. — Pastora Imperio i la seva Companyia típica.

CINEMES

Amèrica. — «Felipe Derblay», «Se ha robado un hombre» i «Sola con su amor».

Actualitats. — Noticiari Fox, Documentals i «De Valencia a Marsella».

Astoria. — «Espigas de oro», «Alegría estudiantil».

Avinguda. - «Espigas de oro», «Alegría estudiantil».

Barcelona. — «Sra. casada necesita maridos», «Avería en la línea» i «Enterate mundo».

Bosc. — «El amor a cara y cruz», «Siempre en mi corazón».

Bohemia. — «Arlette y sus papas», «Prisioneros del pasado» i «La vida en bromas».

Broadway. — «Salved a las mujeres», «Los conquistadores» i «Broadway por dentro».

Capitol. — «Oro virgen», «Charlie Chan en París».

Coliseum. — «En mala compañía» «Viaje de placer».

Comedia. — «La feria de la vida» «El rey de los gitanos».

Catalunya. — «Allí viene el novio», «Música muchachos».

Centric Cinema. — «Arrasat», «La llama eterna» i «Enemigos inseparables».

Comtal. — «Dede», «Matando en la sombra» i «Una fiesta en Hollywood».

Diana. — «El proceso de Mary - Dugan», «Chucho el roto» i «Rivales en Singapore».

Entença. — «Un secuestro sensacional», «Fuerza humanos», «El paso del Ocaso».

Espanyol. — «Prisionero de mi corazón» i «La Dolorosa».

Espial. — «El... es ella», «Así ama la mujer» i «A todo gas».

Excelsior. — «El remolino», «Una avería en la línea» i «Al compás del amor».

Fantasio. — «Reginas».

Fémina. — «Romance universitario», «En Capri nació un amor».

Foc Nou. — «Felipe Derblay», «Se ha robado un hombre» i «María».

Goya. — «Dede», «La pequeña Dorrit» i «El conquistador irresistible».

Intim. — «María Luisa de Austria», «Busco un millonario» i «El burlador de Florencia».

Iris. — «El guapo», «La taberna» i «La familia lo desea».

Kursaal. — «La espía núm. 13», «Ilusiones de gran dama» i «Crepúsculo rojo».

Laietana. — «Reunión», «El gran Bluff» i «Salved a las mujeres».

Majestic. — «Guillermo Tell», «Lo que los Dioses destruyen» i «El huésped núm. 13».

Marina. — «Caravanas», «Las madres del mundo» i «El incorregible».

Maryland. — «Cuando hace falta un amigo».

Metropol. — «El hombre y el monstruo», «Canción de París» i «Sueño dorado».

Mistral. — «Guillermo Tell», «El solitario» i «Violetas imperiales».

Monumental. — «Don Enredos», «Ella era una dama» i «Alma de bailarina».

Mundial. — «Las fronteras del amor» i «Hoopla».

Núria. — «Estrellados», «Ladrones» i «Mata Hari».

París. — «El casino del mar» i «Fanny».

Pedro. — «Arlette y sus papas», «Fidelidad» i «Bajo falsa bandera».

Pathe Palace. — «El misterio del Acuarium», «Una avería en la línea» i «La Dolorosa».

Principal Palace. — «Carne de cabaret» i «El hombre y el monstruo».

Principal Palace. — «El arrabal» i «El frente invisible».

Publi Cinema. — Reportatges d'actualitat.

Rambles. — «Sucedió una noche», «La traviesa molinera».

Royal. — «Ella era una dama», «La hija del bosque» i «Don Enredos».

Select Cinema. — «El secreto de madame Blanche» i «Cupido de uniforme».

Smart. — «Espigas de oro» i «Basta de mujeres».

Splendid. — «El conquistador irresistible», «El burlador de Florencia» i «Un lío de familias».

Triomf. — «Busco un millonario», «El adversario invisible» i «Jaguar, el alma de un caballo».

Tetuan. — «Guillermo Tell», «Viaje feliz» i «Canción de cuna».

Talia. — «Su mayor éxito», «El crimen del Vanitieu» i actuació personal de «Guerritas».

Urquinaona. — «El pequeño rey» i «Desfile de candilejas».

Volga. — «Siempre en mi corazón», «Por el mal camino».

Verdi. — «Pequeño desliz», «Ragtrico pronto» i «Una vida por otra».

Xile. — «El campeón del regimiento» i «Basta de mujeres».

Walkyria. — «El remolino», «Bouboule I, rey negro» i «Un lío de familias».

Encara l'afer Schiro-Kauer

El Jutjat núm. vuit que reté la denúncia referent a la desaparició document sobre el qual es recolza el jutjat municipal per a fer els tràmits de la naturalització de l'estranger Schiro-Kauer, s'ha inhibit de la dita denúncia i ha passat aquesta al Jutjat que té l'encàrrec de tramitar el sumari per falsetats.

El jutjat número quatre és l'instructor d'aquest sumari i porta força avançats els treballs d'aquest afer.

Sabem que prestà declaració en el referit jutjat el fiscal que fou del número nou i ha manifestat que l'esmentat document que ha desaparegut, anava signat pel secretari de l'Ajuntament de Barcelona i refrendat per l'alcalde o algú amb el "Vist i Plau" d'aquest.

Degut a això, hom no hi oposà cap obstacle perquè la nacionalització fos un fet.

Suspensió de pagaments

S'ha lliurat el repartiment d'afers civils del Jurat, la petició de la suspensió de pagaments de la casa Irene Artís Balaguer, fàbrica de bosses de paper, per un passiu de 81.081 pessetes.

Llegiu LA HUMANITAT

SAIGON DANCING D'ESTIU — Tel. 33341 PASSEIG DE L'EXPOSICIO (Edifici Funicular)

Avui, tarda, de set a nou, APERITIU DANSANT

NIT, A LES 11:

NAPOLEON'S BAND

I LES FORMIDABLES ATRACCIONS A LA PISTA

Mercat de Llotja

TANCA

Deutes de l'Estat	Ant.	Avui
Interior 4 °/. A	75 75	75 90
» B	75 90	76 —
» C	75 80	76 —
» D	75 80	75 90
» E	75 70	
» F	75 75	
» G i H	78 —	78 —
Perp. Ext. 4 °/. A	92 85	92 50
» » B	91 85	92 —
» » C	91 65	91 50
» » D	91 25	91 80
» » E	90 30	90 40
» » F	90 30	90 45
» » G i H	91 50	92 —
Amortit. 4 °/. A	86 50	85 50
» 1906 B	85 50	85 50
» C	85 —	
Amortit. 5 °/. A	96 15	96 25
» 1906 B	96 25	
» C	96 15	96 35
» D	96 15	
» E	96 25	96 25
» F	96 15	
Amortit. 5 °/. A	94 60	95 25
» 1917 B	94 70	
» C	94 70	
» D	95 60	
» E	94 70	95 —
» F	94 75	
Amortit. 5 °/. A	102 35	102 40
» 1926 B	102 25	
» C	102 25	
» D	102 15	
» E	102 15	
» F	101 70	
Amort. 4 1/2 °/. A	100 25	100 20
» 1928 B	100 15	100 20
» C	100 —	100 20
Amortit. 5 °/. A	102 70	102 50
» 1927 sense B	102 50	102 50
» impostos C	102 50	102 50
» D	102 55	102 45
» E	102 55	102 60
» F	102 50	
Amortit. 5 °/. A	94 50	94 50
» 1927 amb B	94 50	94 50
» impostos C	94 50	94 50
» D	94 75	
» E	94 75	
» F	94 75	
Amortit. 5 °/. A	78 85	79 25
» 1928 B	78 50	78 75
» C	78 50	78 75
Amortit. 4 °/. A	96 —	96 —
» 1928 B	95 75	
» C	95 35	
Amortit. 5 °/. A	102 65	102 50
» 1929 B	102 50	102 40
» C	102 40	
» D	102 —	
» E	102 25	
» F	102 25	
Bons cr Tresoreria A...	246 50	247 —
Bons cr Tresoreria B...	246 50	246 75
Deute Ferroviari 5 °/. A	101 75	101 90
Deute Ferroviari 5 °/. B	101 75	101 70
Deute Ferroviari 5 °/. C	101 65	
Deute Ferrv. 4 1/2 °/. A	97 75	
Deute Ferrv. 4 1/2 °/. B	97 —	
Deute Ferrv. 4 1/2 °/. C	98 —	
Generalitat		
Tres. Generalitat 6 °/.	101 50	101 50

Ajuntaments	Ant.	Avui
Badalona 6 °/.	89 —	
Barcelona, semestre ...	57 —	57 25
» 1906 A	66 —	
» 1906 B	68 25	68 50
» 1908 C	62 50	
» 1907 D	66 —	
» 1910 D	62 60	
» 1912 B ampl.	68 —	
» 1912 E	64 50	
» 1912 F	66 —	
» 1913 B ampl.	67 50	
» 1910 B	67 75	
» 1917 B	67 25	
» 1918 B	67 75	
» 1919 B	67 75	67 85
» 1920 B	67 75	
» 1921 6 °/.	68 75	68 75
» 1931 6 °/. dc	68 25	69 —
» 1925 6 °/.	87 50	87 50
» 1926 6 °/.	87 50	87 50
» 1929 6 °/.	86 —	
» 1922 Expos.	90 —	
» 1925 Baixos	67 —	67 —
» 1928 Baixos	66 —	
» 1928 P. Fro.	87 50	
» 1929 5 °/.	75 25	75 —
» 1934 6 °/.	97 50	97 50
» Eixample 1907	68 75	
» Eixample 1913	68 50	70 —
» Eixample 1927	68 75	
» Bons Reforma	66 50	
Cádis 5 1/2 °/. 1929 ...	75 —	
Málaga 6 °/. 1923	60 —	
Málaga 6 °/. 1928	67 —	67 —
Sevilla Exposició 6 °/.	93 —	
València 5 °/.	77 25	77 75
Antigues Diputacions		
Barcelona, 6 milions ...	82 25	
» 6 milions ...	78 75	
» serie B	74 50	
» serie C	78 50	
» 6 °/. 1926...	90 —	
» 6 °/. 1930...	95 65	
» Provincials.	95 50	
Mancomunitat 1914 ...	69 —	
Mancomunitat 1920 ...	69 —	
Caixa Crèdit Com.	71 —	
Juntes d'Obres Públiques		
Port Barcelona 1906 ...	98 —	
» Barcelona, diverses	92 —	92 —
» de Cádiz	93 75	
» de Gijon Musel...	97 —	
» de Sevilla a. D.	98 50	
» » a. E.	94 —	
» » a. F.	91 —	
» de Tarragona	90 —	
Valors que es cotitzen com efectes públics		
Banc Hip. d'Esp. 4 °/.	91 —	
» » » 5 °/.	81 —	
» » » 6 °/.	100 35	100 —
» » » 6 1/2 °/.	107 50	
» » » 5 1/2 °/.	94 25	
Crèdit Local 6 °/.	99 25	98 25
» » » 5 1/2 °/.	94 25	
» » interprv 5 °/.	95 25	94 75
» » interprv 6 °/.	101 75	101 75
Crèdit Local 6 °/. 1932	104 25	
Bons Expos. Internac.	100 50	100 —
Local 6 °/. amt. per lots	112 50	

Valors amb garantia de l'Estat	Ant.	Avui
Caixa d'Estalvis 6 °/.	92 —	93 10
Hidrogràfica Ebre 6 °/.	94 50	
Deutes i Obligacions		
Cédules Argentines ...	101 55	
Emprèst Argentí 6 °/. A	100 —	
» » B	100 —	
» » C	99 75	
Empr. Austríac 6 °/. A	99 —	
Empr. Austríac 6 °/. B	99 75	
Empr. Austríac 6 °/. C	99 —	
Gov. Imp. Marroc 6 °/.	89 75	
Emprst. Maurer 6 °/. A	107 25	
» » B	107 25	
» » C	104 —	
Oéd. 7 °/. Costa Rica...	51 50	
Ferrocarrils		
Nord Espanya 1.ª s 4 °/.	62 75	62 50
» » 2.ª s 3 °/.	57 65	
» » 3.ª s 3 °/.	60 75	
» » 4.ª s 3 °/.	61 —	
» » 5.ª s 3 °/.	61 75	
Esp. Pamplona 3 °/. ...	60 —	60 25
Prior. Barcelona 3 °/. ...	64 25	64 25
Segovia a Medina	49 75	
Asturies 1.ª hipoteca...	58 50	
» 2.ª hipoteca...	58 —	
» 3.ª hipoteca...	58 50	
Lleida a Reus 3 °/. ...	63 35	63 50
Villalba a Segòvia	62 50	
Especials Almansa	65 —	
Almansa a València sd.	56 25	
Mines Sant Joan 3 °/.	55 25	56 —
Alsasua i Sant Joan ...	70 —	
Osca a França	67 50	
Nord especials 6 °/. ...	93 —	
Id. Valencianes 5 1/2 °/.	89 50	
Alar a Santander	62 50	90 —
Alacant 1.ª hipoteca ...	55 25	55 25
» 2.ª »	85 —	
» 3.ª »	88 —	
» A 5 °/.	74 50	
» B 4 1/2 °/. ...	81 25	
» C 4 °/.	58 25	58 25
» D 4 °/.	57 —	57 —
» E 4 1/2 °/. ...	64 50	65 —
» F 5 °/.	74 75	74 75
» G 6 °/.	87 —	
» H 5 1/2 °/. ...	79 —	79 —
» I 6 °/.	87 25	
» J 5 °/.	72 50	
» França 1884 ...	59 —	
» França 1878 ...	86 50	
» Directes	47 —	
» Seus a Roda...	83 —	
» Cordova 3 °/. ...	62 —	
» Badajoz 5 °/. ...	65 —	65 50
Andalusos 1.ª variable.	7 —	7 —
» 1.ª 3 °/.	12 50	
» 2.ª variable.	6 50	6 25
» 2.ª 3 °/.	11 —	11 25
» 1907, 3 °/.	12 —	
» «bobadillas»	15 —	
» 1918 5 °/.	16 —	
» 1920 6 °/.	10 —	
F. C. de Catalunya 5 °/.	65 —	64 —
» » 6 °/.	66 —	
» Central d'Aragó ...	19 50	
F. C. Oest Espanya 3 °/.	42 50	
F. C. Cremallera 6 °/. ...	3 50	
F. C. Secundaria	41 —	
Gran Metro 1922 6 °/. ...	85 50	85 —
Gran Metro 1925 6 °/. ...	84 50	84 50

	Ant.	Avui
Medina a Salamanca...	42 75	
Metropolità Trans 6 °/.	27 50	
Orense A B C D E F ...	38 —	
Orense G i H prior. ...	52 50	
F. C. Sarrià 6 °/.	97 —	
Tànger a Fez 6 °/.	104 50	
Aigua i Canals Gas i Electricitat		
Aiglles de Huelva 6 °/.	51 —	
Aiglles Valencia 6 °/.	100 25	
Barcelonesa Elect. 1907	99 —	
Barcelonesa Elect. 1908	99 —	
Barcelonesa Elect. 1912	96 75	
Barcelonesa Elect. 1913	96 75	
Barcelonesa Elect. 1920	102 —	101 35
Canal d'Urgell	67 50	
Catalana Gas D	92 75	
Catalana Gas E	91 75	
Catalana Gas F	91 50	
Catalana Gas G 6 °/. ...	108 75	
Catalana Gas Bons	100 75	100 75
Hisp. Amer. d'Elec. 6 °/.	104 75	
Hisp. Amer. d'Elec. bons	115 —	
Regants Ebre. Bons ...	65 —	
Coop. Fluid Elec. 6 °/.	82 50	
Coop. Manresana Elec.	94 —	
Energ. Elec. Catal. 5 °/.	94 —	
Energ. Elec. Catal. 6 °/.	100 25	
Energ. Elec. Cat. 5 °/. or	100 —	
Energ. Elec. C. 6 °/. 1923	102 75	
Energ. Elec. C. 6 °/. 1933	103 25	
Ener. Elec. C. Bons 1918	103 75	
Ener. Elec. C. Bons 1924	102 —	
Electrica Cinca 6 °/. ...	100 —	100 50
Electrica Tenerife 6 °/.	98 25	
Elec. i Gas Lebon 6 °/.	100 50	100 25
Aigües Barcelona 3 °/.	75 —	
Aigües Barcelona 4 °/.	83 —	
Aigües Barcelona 5 °/.	93 —	
Aigües Barcelona 6 °/. C	102 75	
Aigües Barcelona 6 °/. D	102 50	102 50
General Regadius 6 °/.	76 —	
Llum i Força Llevant...	95 75	
Manresana Elec. 6 °/. ...	99 —	
Prod. Forces Motr. 6 °/.	81 —	82 50
Prd. For. M. Bons 7 °/.	92 —	
Pro. For. M. 6 °/. 1933	85 —	85 50
Can. i Regants Ebre ...	85 —	
Bons Regadiu Llevant..	104 —	
Regadius Llevant 5 °/.	79 —	79 25
Sevillana d'Elec. 7 ser.	98 50	
Sevillana d'Elec. 8 ser.	95 —	
Sevillana d'Elec. 9 ser.	101 —	
Unió Elect. Catalunya	101 75	101 50
Tramvies		
Gral. Tramvies 4 °/. ...	75 —	
Gral. Tramvies 5 °/. ...	75 —	
Eixample i Gracia 4 °/.	98 —	
Tramv. St. Andreu	86 75	
Tramv. Barcelona 1925	87 50	87 50
Tramv. Barcelona 1930	88 50	87 —
Tramvies Sevilla 6 °/.	93 —	
Tramvies Granada 6 °/.	79 50	
Navilieres		
Transatlàntica 4 °/. ...	7 —	
Transatlant. 6 °/. 1920	14 —	
Transatlant. 6 °/. 1926	18 —	
Trans. 6 1/2 °/. cons 1928	18 50	
Transatlant. 5 °/. 1930	24 —	
Transatlant. 5 °/. 1928	67 —	
Transatlant. 5 °/. 1929	69 75	
Bons Transmedit. 6 °/.	90 50	
G. Naval Llevant 6 °/.	60 25	

Obligacions Industrials	Ant.	Avui
Aplicacions Elec. 6 °/.	95 75	96 —
Asland 6 °/. preferents	93 —	94 —
Asland 6 °/. 1918	97 —	
Asland 7 °/.	102 25	
Asland 6 °/. Villafranca	98 —	
Asland 6 °/. Córdova...	94 —	94 —
Auxil. Cons. «Sansons»	85 50	
Comp. Auxil. de F. C.	94 50	
Carbons Belga 4 1/2 °/.	67 —	
Colònia Güell 6 °/. ...	93 —	
Const. Pavimento 6 °/.	97 50	
Const. Ferrov. 5 1/2 °/.	88 —	
Cros, S. A. 6 °/.	105 50	
Electro Met. Ebre 6 °/.	92 —	
El Tibidabo 5 °/.	87 50	
Com. d'Gores Ced. 6 °/.	86 —	
Energ. Ind. Aragón 6 °/.	94 50	94 75
Esp. Carburo Met. 6 °/.	102 50	
Construcciones Elec. 6 °/.	94 —	
Colorants i Explos. 6 °/.	100 50	
Fin. i Fto. Arrius-Gari	90 —	
Fom. d'Obres 4 1/2 °/.	86 —	
Fom. d'Obres 5 °/. ...	85 —	
Fom. d'Obres 6 °/. 1923	88 —	
Fom. d'Obres 6 °/. 1925	89 75	
Fom. d'Obres Bons 6 °/.	100 —	
Fom. d'Obres Ced. 6 °/.	97 50	
Magatzems «El Siglo».	59 —	
Hotel Ritz 7 °/.	64 —	
Hulleres Espanyola 1924	91 25	
Hulleres Espanyola 1926	87 50	
Hulleres Espanyola 1932	90 —	
Madrid-Paris 6 °/.	92 —	
Manufactures de Suro

la humanitat

EDITORIAL LLIBERTAT S. A.

Redacció i Administració
RONDA UNIVERSITAT, 25
Telèfon 22122

Imprenta
TALLERS NUM. 43
Telèfon 14446

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona, un mes	2'50 ptes.
Fora, un trimestre	7'50 »
America Llatina i Portugal un trimestre	9'— »
Altres països, un trimestre	18 »

LA DEVOLUCION DE BIENES A LOS JESUITAS

—¡Como siga hablando de esto, va a haber que poner «El Liberal» a siete pesetas para que no lo lea nadie!

(de «El Liberal»)

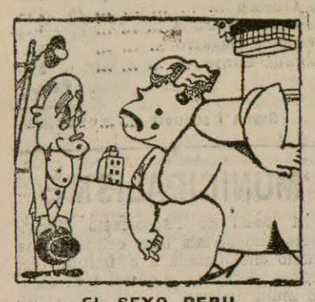

EL SEXO DEBIL

EL. — Bueno, mujer, càllate de una vez; chillas màs que una urraca.

(de «El Diluvio»)

EL FAMOSO RITMO ACELERADO

—¡Precioso cuadro! ¿Cómo se titula?

—«El Congreso de los Diputados».

(de «Heraldo»)

NOTES POLITIQUES

Un miting socialista. — El diumenge, dia 16 de juny, al Gran Price, de Barcelona, es celebrarà un gran acte d'afirmació socialista, organitzat pel Partit Socialista i Unió General de Treballadors. Prendran part, entre altres elements de la localitat, els diputats socialistes al Parlament espanyol Amós Ruiz Lecina, Juli Alvarez del Vayo i Lluís Jiménez Asúa.

L'Ateneu Republicà. — Aquesta entitat celebrà l'anunciada assemblea general de socis, en la qual, després de l'aprovació de l'ordre del dia, hom procedí a la renovació parcial de la Junta Directiva, que quedà constituïda així:

President, Eduard Layret i Foix; vice-president, Joan Lluís Pujol i Font; secretari, Josep Fornells i Capdevila; sots-secretari, Antoni Gil i Garcia; comptador, Lluís M.ª Bransuela i Campos; tresorer, Llorenç Gelabert i Miquel; vocals: senyoreta Maria Carné i Gàmez, Marià Castelló i Rubió, Josep Grau i Ticó, Andreu Salvatella i Joaquim Amet i Blanco.

Caçador caçat

Atenent una denúncia formulada pel senyor President de la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, el senyor Conseller Delegat del districte Vè. ordenà que es fes una inspecció al terrat de la casa número 7 del carrer de la Riereta. S'hi personaren un sergent i un caporal de la Guàrdia Urbana els quals, després d'una minuciosa inspecció, descobriren una sèrie de trampes exprofesses per a caçar ocells i coloms. Ampliat aquest registre al domicili de l'interfecte, amb la seva deguda autorització, donà per resultat la troballa d'una alosa amb vida i en estat calamitós. L'infractor ha resultat dir-se Pasqual Abellan i Simon, de 48 anys d'edat, casat, natural de Jumilla (Múrcia), fill de Pasqual i Joana, i amb domicili a l'esmentat carrer de la Riereta, núm. 7, pis cinquè, el qual fou portat a la delegació de Policia els Angels, juntament amb les proves de la infracció, les quals consistien en una gàbia trampa, una alosa, i un pot amb plomes adequades per a servir d'esquer. Ha estat requerit també per tenir un colomar al terrat de l'esmentada casa, sense el corresponent permís.

· LA PREMSA ·

El senyor Royo Villanova fa broma

Que consti que no ho diem nosaltres. No ens atreviríem pas a tant!

Ho diu La Vanguardia, que té *més confiança amb la gent de dretes.*

«La tarde de hoy puede decirse que estuvo dedicada al ministro de Marina. El Sr. Royo Villanova, que es hombre dicharachero, chistoso, de humor tan jovial que muchos lo consideran excesivo, pronunció, con motivo de la interpelación del conde de Vallellano sobre una baladí cuestión del Departamento de Marina, un discurso que si no logró hacer demasiada claridad en el asunto debatido, consiguió, cuando menos, entretener de verdad a los parlamentarios y a los que desde las tribunas presenciaban la sesión. Porque no puede negarse que resulta divertido hablar, a propósito de episodio tan leve, de Napoleón y de Alfonso «El Sabio», para aclarar de paso que este último monarca tal vez no fué tan sabio como cuenta la fama.

Hacia el final de la sesión, cuando ya llevàbamos más de dos horas de aburrimiento con el debate de la ley de Imprenta, al que las izquierdas hicieron hoy obstrucción sin cuartel, volvió el Sr. Royo Villanova a sorprender a todos con otra de sus originales intervenciones. Pero la cosa no terminó esta vez en risas, porque la discusión se fué agriando y las izquierdas, que se hallaban sobreexcitadas por el esfuerzo obstruccionista, armaron un regular alboroto, que por fortuna cortó a tiempo el Sr. Rahola, que presidía, levantando la sesión.

Fuera de estos dos episodios, el resto de la tarde careció de interés. Se inició la discusión del proyecto de ley sobre el paro obrero, pronunciando al efecto un discreto discurso el ministro de Trabajo; pero por una cuestión de procedimiento reglamentario, el dictamen fué retirado por 24 horas a instancias de la Comisión.»

Un projecte que naufraga

El corresponsal de La Publicitat *a Madrid, es refereix al projecte per a remeiar l'atur forçós, original del senyor Salmon. I aprofita l'ocasió per a parlar de la incoherència de la situació.*

«Les Corts han ofert aquesta tarda una prova de la incoherència de la situació. En primer terme s'ha desenvolupat una interpellació iniciada pel senyor Suàrez de Tangil sobre el desguàs d'un vaixell de guerra enfonsat a l'arsenal de la Carraca. L'afer és molt saborós, i una fiscalització parlamentària a fons hauria posat al descobert aspectes molt instructius dels costums administratius que es practiquen en els períodes d'eufòria. En l'expedient per a concedir per concurs el desguàs van intervenir els ministres de Marina, senyor Rocha i Abad Conde, però llur successor el contraalmirall Salas, va anullar-lo; tot i que ja el va trobar resolt, per considerar que cap dels plecs presentats no s'ajustava a les bases del concurs. El senyor Royo Villanova no ha defensat l'obra del senyor Rocha, i ha estat un diputat radical, el senyor Villanueva, qui ha pres la defensa de l'actual ministre d'Estat, en la seva gestió com a ministre de Marina. El senyor Royo Villanova ha desviat la qüestió amb les seves baturrades polítiques, però el fet ha quedat bastant clar.

Un diputat de la C. E. D. A., el senyor Guisasola, ha defensat els interessos d'un concursant, que és precisament el seu cunyat, i altres diputats han defensat altres interessos. El panorama parlmentari acusava amb precisió el clima de l'eufòria.

A continuació la Cambra ha donat la mesura de la seva capacitat per a resoldre el problema de l'atur. Mentre les estadístiques assenyalen un dramàtic augment en el nombre d'obrers sense treball, els partits governants que van oferir posar remei immediat, complet, al problema palesen llur fracàs. El projecte del senyor Salmón ha naufragat parlamentàriament en condicions que resultarà ja molt difícil de tornar a fer-lo surar.

El senyor Abilio Calderón ha estat qui ha torpedejat, com a president de la Comissió de Pressupostos, aquest projecte vague, incongruent i desnaturalitzat, que no resol res ni remeia res, però els diputats radicals, especialment el senyor Guerra del Río, semblaven els més satisfets de l'ensorrada parlamentària del projecte fill de la C. E. D. A.

Pels passadissos, els diputats radicals recordaven als de la C. E. D. A. les prometences de Gil Robles, abans d'entrar en el Govern, quan el capitost populista amenaçava amb prendre el diner allí on fos per tal de resoldre el problema de l'atur. Gil Robles àdhuc va arribar a disposar de cent milions del Centre de Contractació de Moneda per a donar treball als sense feina. Totes aquestes prèdiques demagògiques s'han esfumat davant uns simples advertiments parlamentaris del senyor Abilio Calderón. Com a solució demagògica, el ministre cedista de Treball desitjava avui que fos aprovat el projecte; hom ja veuria després d'on sortirien els milions, però sense tenir la seguretat de trobar-los on el seu cap havia dit.

La C. E. D. A. continuarà dient que el problema de l'atur és el que més la preocupa, però no per això el nombre d'obrers sense treball disminuirà ni una unitat en l'aterradora estadística.

I finalment, per a completar el quatre parlamentari, ha continuat la discussió de la llei de premsa contra les esquerres.

Política de la Lliga

La Publicitat, *en el seu editorial comenta unes paraules de* La Veu de Catalunya *i les qualifica de política sense solta.*

«La Veu de Catalunya» es queixa dels comentaris que els diaris catalanistes d'esquerra dediquen a la revisió de les valoracions dels serveis traspassats. Com que no fa cap distinció i nosaltres ens havem ocupat de la qüestió més d'una vegada, i ens fa molta por que hi haurem d'insistir encara, ens sembla oportú de situar les coses i fixar les responsabilitats de cadascú. L'òrgan de la Lliga diu que en els comentaris de la premsa esquerrista catalana s'endevina el desig secret que les dificultats sorgides en l'afer es multipliquin. Si el retret va per a nosaltres és tan gratuït com injust, perquè en els nostres comentaris sobre la qüestió hem declarat sempre que en aquest cas preferim molt més un èxit que un fracàs dels nostres adversaris. Si aquest èxit se'ls fa esquiu no és culpa nostra, ni ens havem complagut a recalcar ni a exagerar unes dificultats que ells mateixos han denunciat, començant pel corresponsal de «El Debate» a Barcelona i els consellers de Governació i de Cultura. Són ells que han escampat l'anarma —per nos altres ben justificada — i han donat peu a vaticinis ben poc encoratjadors.

Però encara han fet una altra cosa pitjor: han volgut palliar la poca fortuna de la seva gestió atribuint la culpa de les dificultats que els afligeixen als negociadors de l'Estatut, aquesta sortida sense solta és el que més mal efecte ha produït entre el públic de bona fe, que hi ha vist un recurs desgraciat per a fer-se perdonar per endavant la impotència per a deturar la traveta que es fa a la Hisenda de la Generalitat. Aquesta gent de bona fe no es cansa de preguntar: ¿què tenen a veure els fets d'octubre amb la partida fixada per a Obres Públiques a l'Estatut? Si, com diuen, l'Estatut no ha estat derogat sinó suspès, ¿per què ha d'ésser-ne modificada cap partida en detriment de Catalunya? Això és la veu del sentit comú més elemental. Es risible, per no qualificar-ho d'una altra manera, que l'òrgan de la Lliga intenti disculpar una revisió arbitrària, recordant el ressò de contrarietat que en nombroses masses d'opinió pública espanyola tingueren els fets d'octubre.»

Els béns dels jesuïtes

o la ficció de les societats anònimes. Llegiu aquest fragment d'un editorial de El Liberal:

«No comprendemos cómo pueden subsistir las sociedades anónimas fundadas por los jesuitas para impedir que en España, como en el resto del mundo, se incautara el Estado de sus bienes.

Mucho menos se comprende que el Patronato proponga la devolución, y por si esto fuera poco, la indemnización reclamada por las sociedades anónimas.

¿Es que no tienen fundamento los votos particulares del vocal representante en el Patronato del Consejo Nacional de Cultura y del abogado del Estado, juez instructor del expediente?

¡Pues si no tiene fundamento que lo digan, y a otra cosa!

Pero lo que nosotros tenemos entendido es que entre los distintos documentos existentes en el Patronato — hallados en las distintas residencias, colegios y edificios incautados a la disuelta Compañía de Jesús, entre los más importantes que hacen referencia a las sociedades anónimas — existe una certificación relativa a un libro copiador de cartas, encontrado en el colegio del Salvador, de Zaragoza, en la que se transcribe una carta, fechada el 6 de diciembre de 1890, dirigida al padre Francisco Simó, de Barcelona, por Nonito Blandoli. En ella se habla de los «hermanos ingleses que han substituído sus poderes» en términos muy interesantes.

En ese mismo libro se transcribe un informe en el que refiriéndose al «modo propuesto por los abogados para poner a nuestros colegios en una situación legal que los mantenga a cubierto de un golpe de mano oficial», pasa a examinar los inconvenientes y habla en primer término de la forma mercantil de S. A..., que POR TRATARSE DE UNA FICCION, «tiene en la práctica dificultades», siendo la principal LA TRANSPARENCIA DE LA SIMULACION, «con grave peligro de hacerla ineficaz»..., examina la dificultad de llevar la contabilidad, la necesidad de simular beneficios, reparto de dividendos activos y exacción de pasivos que no resultan tan fácil... «que como el Gobierno puede intervenir en la marcha social, en el caso siempre posible y quizà no muy remoto de una incautación oficial de las propiedades de las corporaciones religiosas, y en especial de la nuestra, SERIA TAN PATENTE Y VISIBLE LA SIMULACION, que no parece probable que la RAPACIDAD LIBERAL se detuviera.»

ALIMENTS DIETETICS I DE REGIM
Casa Sorribas
ESTOMAC I INTESTINS
DIABETIS — ALBUMINURIA — INFANCIA — ETC.
CARRER LLURIA, 62
(entre Consell de Cent i Aragó)
SALMERON, 222
MANSO, 72 (davant del Mercat)

Les esquerres fan por

*Sembla, segons pot deduir-se d'aquest editorial d'*Heraldo de Madrid, *que el Govern no es sent massa tranquil davant la propaganda de les esquerres.*

«No toleran el régimen de convivencia los que lo invocan cuando lo creen necesario para sus planes de despotismo y reacción. El Gobierno no ha tenido más remedio que ir abriendo las válvulas de la opinión pública, de la que le es favorable y de la que le es desfavorable. Pues bien: ya protestan los señoritos. Incluso los señoritos que, como «A B C», aunque monárquicos, se la han dado siempre de demócratas y constitucionales.

El suceso de Novallas se quiere tomar como pretexto para «excitar el celo» gubernamental en el sentido de evitar las «propagandas subversivas». Naturalmente, para ellos es subversiva toda propaganda que no sea de derechas. La de izquierdas — lo dice «A B C» con un absoluto desprecio por la verdad — «es una excitación reiterada y frenética a la violencia».

Cuando un mes después de instaurarse la República unos monárquicos provocaron con sus desplantes sucesos que estàn en la memoria de tots; cuando unos fascistas cometen atentados contra pacíficos obreros que vuelven de su excursión dominguera, en esos casos bien cuidado tienen los señoritos de advertir lo improcedente de la generalización. ¡Ah, pero sí procede llamar la atención del Gobierno, mintiendo descaradamente sobre el concepto y las palabras de la propaganda de izquierda, cuando se produce un suceso que a ellos les conviene explotar!

Para «A B C» el suceso de Novallas es consecuencia del envenenamiento del populacho con las «propagandas de los asesinos de mitin». El párrafo està tan habilidosamente estructurado que deja la impresión de que lo ocurrido se debió al enardecimiento de las masas, después de un acto de propaganda izquierdista. Sabido es que la realidad es todo lo contrario. Era un mitin monàrquico lo que se había celebrado en Novallas. Con igual derecho podríamos decir nosotros, si apelàramos a los mismos recursos de nuestros adversarios, que el suceso fué promovido por la indignación que produjeron en el pueblo los desplantes de los oradores monàrquicos.»

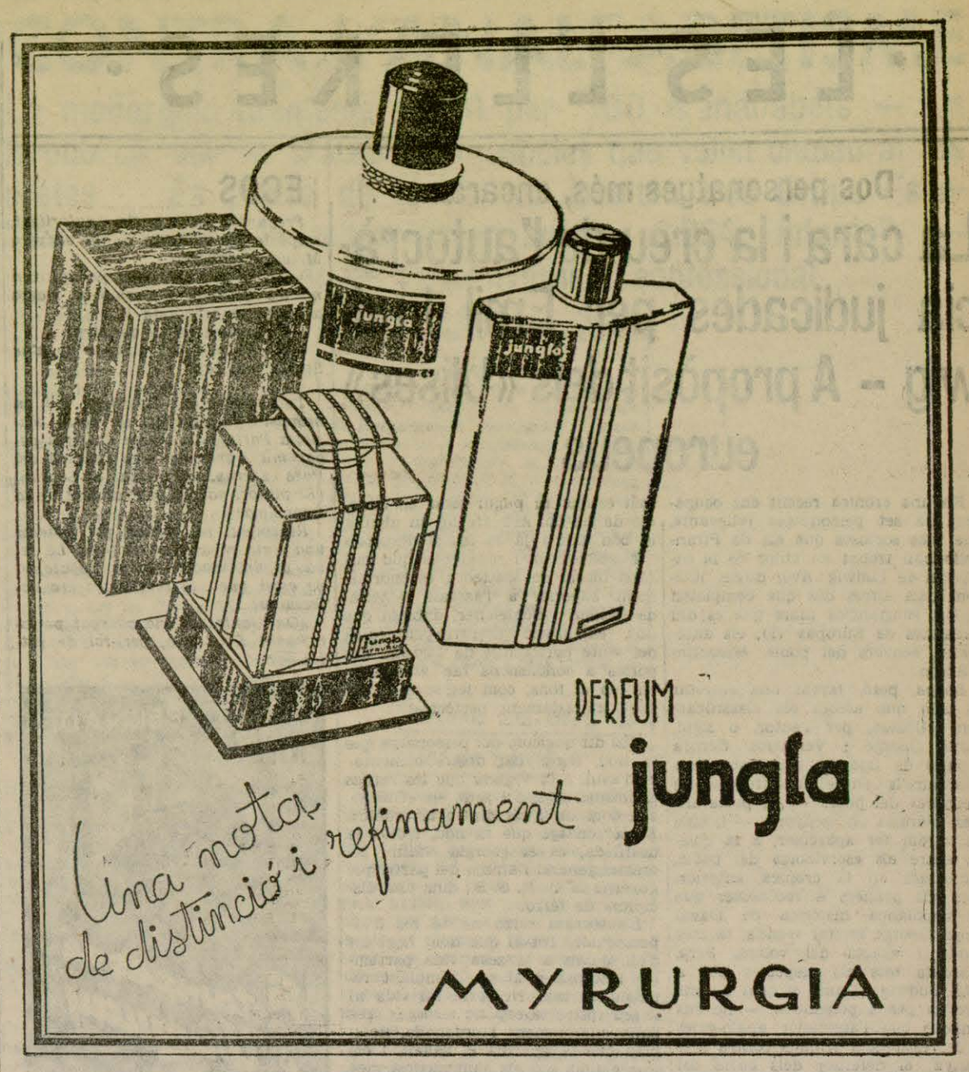

La protesta de les esquerres

La dels regidors de Sant Sadurní d'Anoia

Ha estat cursat el següent document als senyors gestors de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia:

Senyors: El nomenament de consellers-gestors de l'Ajuntament d'aquesta població amb què heu estat afavorits per les autoritats governatives, no populars de Catalunya, obliga els que sotcriuen, consellers regidors de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, elegits democràticament per mitjà del sufragi universal a posar-los a coneixement que no poden reconèixer validesa legal a les disposicions i preceptes en virtut dels quals s'han fet els susdits nomenaments.

Els Decrets de 26 i 29 d'abril darrer de la Presidència de la Generalitat, dicten les normes bàsiques per a la constitució dels Ajuntaments de Catalunya, fonamentats evidentment, en la Llei de règim transitori de 2 de gener d'enguany. I bé, com sigui que aquesta Llei de «règim transitori» assoleix el vici d'inconstitucionalitat, per quan per la seva promulgació van seguir-se els tràmits preceptuats en la Constitució i l'Estatut de Catalunya i així mateix a aquesta raó cal unir-hi la que segons el propi Estatut Exterior de Catalunya amb relació amb el Codi fonamental de la República, reserva a Catalunya la facultat de legislar i executar en el règim d'administració local i com sigui que l'esmentada Llei del 2 de gener no deroga ni tan sols esmenta els preceptes atorgant els serveis d'administració local a Catalunya, és doncs del tot il·legal el vostre nomenament de gestors governatius d'aquest Ajuntament.

Als anteriors fonaments cal afegir a més, el que àdhuc el propi Decret de la Presidència governativa de la Generalitat, regulant els vostres nomenaments han estat tàcitament derogats en virtut del Decret del Govern de la República del 17 d'abril darrer en el qual es retorna el règim estatutari a la regió autònoma, a excepció dels serveis d'Ordre Públic, Ensenyança i Justícia i per tant en res s'esmenta els corresponents a l'administració local.

A més, els que sotcriuen volen advertir-vos que la part dispositiva dels preceptes esmentats en virtut dels quals us han nomenat pels càrrecs governatius que ostenteu, és del tot arbitrària i contra dret per quan es falsegen, contradiuen i s'omiten les disposicions legals aplicables de la vigent en la seva totalitat, Llei Municipal catalana promulgada pel Parlament català, però la gravetat extraordinària que es manifesta en aquell apartat del Decret de la Presidència pel qual previa informació, sense previ anunci i per òrgans desconeguts i no regulada per cap disposició legal, es cerquin per als càrrecs de gestors governatius a aquelles persones que tinguin un determinat sentiment de simpatia envers ells, els veïns de les respectives poblacions. I això senyors gestors governatius de Sant Sadurní d'Anoia cal que sapigueu que no té precedents en la història del Dret Municipal ço que abraça aquest apartat del referit Decret, però es que posant-se en un pla —ben difícil per cert— d'acceptar aquest procediment de caire subjectiu per a elegir-los, volem fer constar, sense que siguem desmentits per ningú de Sant Sadurní, que àdhuc aquesta expressió subjectiva de què parla el susdit Decret, el de la simpatia, no la teniu de la immensa majoria de la nostra estimada vila.

La majoria consistorial de l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia, d'acord amb el que la Llei estableix i convençuts que interpretem el sentiment de la majoria dels seus veïns declara: Que no reconeixerà en absolut validesa legal a cap dels acords que podreu pendre, tant en qüestions d'administració com en variacions de personal, com en la resolució que volgueu donar als afers que teniem en tràmit o pendents de veredicte d'organismes superiors i judicials.

Reservant-nos totes les accions al fet que pugui córrer pel dia que sigui restablerta la normalitat per exigir les responsabilitats en què pogueu incórrer si en quelcom us excediu, creient amb tot que no ens donareu motius per a fer-ho, la qual cosa en cas contrari lamentaríem.

Feta aquesta protesta i advertiment de la il·legalitat dels càrrecs en què us ha afavorit l'autoritat governativa, co mtambé pels acords i disposicions que pogueu pendre, us donem per assabentats.

Sant Sadurní d'Anoia, 30 de maig del 1935. — M. Bruna, Pere Esteve, Jaume Ferrer, Josep Ferrer, Francesc Tubella, Josep Escarré, Napoleó Montagut, Antoni Lloret i els suplents respectius Pere Raventós, J. Parramon i Lluís Ferrer.

La de Pont de Vilumara

Diu:

Els sotasignants, consellers i suplents de la majoria de l'Excm. Ajuntament d'aquest poble, elegits el 14 de gener del 1934 d'acord amb la Llei Municipal catalana vigent, protesten del nomenament de la Comissió gestora o Ajuntament governatiu que ens ha substituït.

La Llei Municipal expressa ben explícitament, la forma de constituir-se els Ajuntament, les condicions per a ésser regidor i les disposicions i normes per a elegir-los i substituir-los respectivament.

Per tant, nosaltres, representants legals de la majoria del nostre Municipi, no podem acceptar voluntàriament el nomenament d'una «gestora» al marge de la Llei, i per aquest poderós motiu us fem avinent que ens reservem el dret de presentar en el seu dia els recursos corresponents per tal d'impugnar, tant els nomenaments com els acords que prenguin al respecte administratiu.

També ens reservem totes les accions que ens corresponen per motiu de les infraccions exposades.

Rocafort i el Pont de Vilumara, 23 de maig del 1935. — Ramon Corg, Francesc Orpina, Pere Brunet Domènec Gallart, Florenci Oliveras, Antoni Puigdellivol i R. Puig.

· LES ARTS ·

GRAU SALA

La sala dels fons de les galeries d'art Syra ofereix aquests dies un aspecte molt divers amb la presentació dels ventalls i guaixes d'Emili Grau Sala i d'un graciós paravent. La inauguració d'aquesta exposició s'esdevingué el passat dissabte, amb veritable èxit.

EXPOSICIO G. A. I.

Dissabte, dia 15 de juny, tindrà lloc a les galeries Syra l'exposició d'un important nombre d'obres pertanyents als col·leccionistes subscriptors de G. A. I.

L'EXPOSICIO DE PINTURA ORGANITZADA PER LA SALA PARES

A la notable exposició de pintura que, com cada any, clausurarà la temporada a la Sala Parés, entre altres hi hauran les següents obres:

Un notabilíssim bodegó de Feliu Elias, titulat «El formatge», obra d'un realisme que es considera com una de les més representatives del pintor.

De Joan Serra, tres paisatges, dos d'Eivissa i un de Pedralbes, on acusa i augmenta les condicions magnífiques que unànimement es reconegueren a la seva darrera exposició.

De Rafael Llimona hi haurà un retrat i dues figures. Com cada any, aquest pintor reserva per a aquesta exposició les millors obres de la seva paleta.

De Ramon Capmany, del qual no s'ha vist cap obra durant tota aquesta temporada i per tant l'interès augmenta, s'exposarà un quadre de composició i un paisatge.

Serà difícil que Josep Togores pugui acabar una obra en curs destinada a aquesta exposició. Si no l'acabés s'exposarien uns dibuixos inèdits de molt interès.

PREMI FREDERIC MARES

El diumenge, dia 2, fou donat a conèixer el veredicte al premi creat pel president del Saló de Barcelona, senyor Frederic Marés.

Després d'un treball difícil de selecció, donat el gran nombre de concursants, el Jurat, integrat pels artistes Elisi Meifrent, Feliu Elias, J. Borrel Nicolau, Puig-Perucho, Lluís Muntané, Francesc Marsà, Josep Amat, Jaume Martrús i Dàrius Vilàs, concedí, per majoria de vots, l'esmentat premi a l'artista pintor-dibuixant senyor Francesc Serra, el qual veredicte va merèixer l'aplaudiment dels artistes i la plena satisfacció del donant senyor Frederic Marés.

Es molt d'elogiar aquesta generositat de l'ilustre artista Frederic Marés, que té sempre en compte d'ajudar la formació dels que comencen.

LA REVISTA «ART» DEDICA UN NUMERO A L'EXPOSICIO DE PRIMAVERA

La Direcció de la revista «Art», entenent que l'Exposició de Primavera no ofereix dubtes quan a considerar-la la més completa manifestació artística que de molt temps ençà s'ha celebrat a Barcelona, ha decidit de consagrar-hi el número que correspondrà al present mes de juny, convertint-lo en l'extraordinari del volum en curs de publicació. En efecte, la part dedicada a l'Exposició de Primavera ocuparà unes 45 pàgines plenes de gravats per tal de reproduir les obres més destacades dels salons de Barcelona i Montjuïc.

Aquest número d'«Art» és completat amb un comentari de Joan Cortés i Vidal a l'obra de l'escultor Josep Viladomat i unes pàgines de dibuixos que continuen la sèrie començada en el número anterior.

Sales d'Art

Galeries Laietanes

Corts, 613

Eugènia de Loutchiski	Pintura
Viladric	»
Vicenç Romero	»
Guillem Bergnes	»

«Amics de l'Art Vell»
(maquetes i reproduccions)
Fins el dia 14

SYRA

Diputació, 262 - Telèfon 18710
ART I ORNAMENTACIO

Grau Sala	Ventalls i guaixos
R. Aulina de Mata	Apunts acolorits
Angels Santos	Pintures

Fins el 14 de juny

Focs de Bengala

L'HOME DEL PUJADOR

Les incidències més insignificants de la vida diària poden tancar un ensenyament. Així aquest home que agavella el pujador de l'autobús o del tramvia mig quilòmetre abans d'on pensa saltar a terra, privant-nos l'acció als que hem de romandre a la plataforma i esperar, pacientment, que l'ocupant desocupi el lloc, la qual cosa no ja, gairebé mai, fins que el vehicle no es detura del tot, és a dir, quan nosaltres ja seriem a casa.

En la vida social i política, en la governació dels homes, dels pobles i dels organismes, es dóna sovint un fenomen semblant a l'actitud de l'home del pujador. Un grup, un partit, un dirigent, ens guanya per mà i, afectant una decisió extraordinària, s'ensenyoreix d'un lloc estratègic. Un cop allí no es mou ni deixa moure els altres. Els qui no s'haurien precipitat tant, però tampoc no haurien jugat el paper de ròssec, es veuen reduïts a la inacció i damnats a que el vehicle de tots — llegiu organització, disciplina, etc., etc. — els porti molt més enllà d'on haurien anat sense la intromissió de l'altre.

Aquest, però, cura sempre de no prendre mal. Els danys i perjudicis són per als que immobilitza. Però a ell, què se li'n dóna? Creieu, amics, l'home del pujador que no fa ni deixa fer, al tramvia és enutjós, però en política és tràgic.

J. M. FRANCES

ANTONIA URGELL
CARNISSERIA
Mercat de Sant Antoni, Taula 298. — Telèfon 30098

CONCEPCIO JOFRE
PROFESSORA EN PARTS, DE LA FACULTAT DE MEDICINA DE BARCELONA
Successora d'Agustina Inza
RONDA SANT ANTONI, 24 .. BARCELONA ... . TELEFON 28541

·LES LLEIRES·

Dos personatges més, encara...

La cara i la creu de l'autocràcia judicades per Emil Ludwig -- A propòsit dels «Ulises» europeus

En una crònica recent ens ocuparem de set personatges rellevants, que més sortosos que els de Pirandello han trobat un autor de la categoria de Ludwig. Avui direm quelcom dels altres dos que completen aquest substanciós llibre que es diu «Adalides de Europa» (1), els autòcrates, senyors del poble, Mussolini i Stalin.

Abans, però, farem una cavetat en allò que afecta els classificats com «Ulisses», per l'autor, o sigui, Lloyd George i Venizelos. Contra l'optimó de Ludwig, ens costa molt d'incloure'ls en el qualificatiu de «senyors» del poble — ¿el poble anglès tolerarà un «senyor»? — i, així, els vàrem fer aparèixer, a la quieta, entre els «servidors» del poble, comentats en la crònica anterior. Som els primers a reconèixer que la semblança històrica de David Lloyd George es, tal vegada, la més aguda i exacta del volum. Però, guardats tots els respectes per a Emil Ludwig — amb el qual no ens atrevim pas a polemitzar — no ens convenç que l'animador anglo-gaies de la resistència armada contra Alemanya; el defensor dels boers del 1899; el «nacionalista liberal», astut, mudable, dubitatiu i audaç, en singular barreja, sigui un conculcador dels drets de l'home. No sabem admetre un Lloyd George dictador. Ens el mirem un «tribú» del poble, com Ludwig el denomina en manta ocasió. Igualment diem de l'estadista grec, protagonista recent d'una tragèdia política, l'estudi biogràfic del qual és una meravella. ¿Per què, entre els *servidors* i els *senyors*, no ha intercalat una categoria, la dels «tribuns», que hauria encaixat millor amb els dos «Ulisses», que no pas la que els equipara als representants nats de dues dictadures sense palliatius?

Fet aquest aclariment, passem a examinar allò que Ludwig ha escrit respecte els dos personatges obertament dictatorials, que amb els set ja aludits donen les nou biografies que integren «Adalides de Europa».

* * *

Un escriptor que hagi produït la biografia de Napoleó, té molt de guanyat per a acarar-se als despotes contemporanis. El biògraf que, com Ludwig, dibuixa del natural, ve obligat a posseir una preparació, un entrenament que li faciliti la tasca. I la tasca de dibuixar Mussolini deve més planera per al qui ja ha dibuixat Napoleó, encara que sigui a través d'una copiosa iconografia.

I no és pas que Mussolini tingui de Napoleó altra cosa que l'acerada voluntat i l'energia indomable. Precisament d'aquest fet Ludwig, pacifista convençut, treu una de les seves demostracions que el Duce no vol la guerra. Ultra això, figura en la biografia mussoliniana una afirmació seva — aludint Tripoli — que proclama la necessitat de pau que tenen els homes constructius.

Ludwig creu, com tothom, en les qualitats del gran actor que es Mussolini, per bé que no abusi d'aquestes i els seus uniformes, bandes i condecoracions, que tant impressionen les multitudes, i contrasten amb la roba negra i severa que vesteix sempre en la vida normal. En el front del dictador, en les seves nínetes negrissimes d'italià cent per cent, Ludwig constata, com en tot home creador, propietats masculines i femenines, realitat i fantasia...

Entre línies, Ludwig palesa simpatia pel «senyor» d'Italia. Segurament més que pel que significa objectivament, per allò que — aquest caràcter vigorós i excepcional que no creu en el «fatum» — obeeix, sense edonar-se'n, els dictats del Destí. D'aquesta manera hom diria que el biògraf, corprès per l'extraordinària vitalitat i les dots de comandament d'un individu més aviat petit, rodanxó i vulgar, en l'aspecte físic, tracta de ratificar, en el curs del retrat de l'autòcrata llatí, els mots de Goethe que li serveixen d'introducció:

«El pur despotisme procedeix del concepte de llibertat; fins és, en ell mateix, el concepte de llibertat amb bon èxit; vol dominar, sense que mai estigui ni pugui estar en situació de fer-ho. Ara afegeix, en alguns, el bon exit i ja es fet el despota.»

Nosaltres, tot i reconèixer que l'assassí moral de Matteotti és enormement superior a l'assassí material de Roehm i Schleicher, dubtem que una exploració literario-psicològica del vulte personatge de Ludwig, ens portés a conclusions tan afalagadores, en el tons, com les seves, ultra això, literàriament perfectes.

* * *

Cal dir quelcom del personatge que fa nou, segon del nostre comentari d'avui, tota vegada que les ratlles dedicades al «Ulises» i «Adalides» son com un marc dintre la crònica. El personatge que fa nou, i clou la desfilada, es el georgia Stalin, secretari general i ànima del partit que governa la U. R. S. S., dins una disciplina de ferro.

L'autòcrata eslau no te res d'espectacular. Tot el que hom hagi dit d'ell, quant a la seva vida particular fastuosa o al seu semblant repulsiu, es falsa. Ni porta tal vida ni el seu rostre te cap tic feroge. «Retalla enormement i ordenada, no li plau que la guardia el saludi, i els seus gaudis son els d'un modest menestral el dia de festa. Les característiques del dictador eslau son la paciència i la desconfiança. Es un esser numa — remarca Ludwig — del tipus lent. Bondadós per naturalesa; implacable pel seu ofici.

¿Quin es el mòbil de tota la vida de Stalin? «L'exaltació de la classe treballadora; no pas l'enforiment d'un Estat nacional, sinó d'un, socialista, que cridi tots els treballadors del món». Declarar que sense això, la seva vida mancaria de sentit, amb una veu lleugerament ofegada per l'emoció, és —declara Ludwig— la més extremada concessió feta per ell, al seu propi «pathos».

El bressol de Stalin fou tan pobre i miserable com el de Mussolini. Aquests dos tirans formidables han plasmat el seu temp en la més dura adversitat. Això els ha dut a reaccionar, ja joves, contra la desigualtat econòmica. Però mentre Mussolini ha adjurat el marxisme i apuntala el passat amb els seus muscles de cariatide, Stalin és l'home que prem els obstacles de cara al futur no pas amb l'empenta desordenada de l'energúmen sinó amb la pressió metòdica de l'operari especialitzat.

La guerra a la qual ho fiava tot fets vint anys, va sorprendre aquest lluitador del Migdia exiliat vora el cercle Polar. Lenin el cercava sense trobar-lo i quan Kerensky l'alliberà ell va correr a la vora de Lenin.

Es interessantissima la documental descripció que fa Ludwig del dualisme Stalin - Trotsky. Aquest tenia de Lenin el foc; el primer la solidesa. Tots sabem com per ara, aquesta ha triomfat d'aquell, una mena de revenja d'home que sap esperar i que no perdona. Trotsky, com Danton, creia que «no gosaríem» i Stalin va gosar.

Aquest home omnipotent, veu pocs estrangers i dintre el seu Kremlin, farcit de ramiuscencies napoleòniques se sent cohibit davant del visitant. La seva conversa amb Ludwig i les observacions d'aquest son del millor del volum que tenim a la vista. El dictador, lentament, afirma que son els homes que fan la Història. I que poser ell i els seus trenta anys estudiant Marx.... Defineix, amb claredat, la diferència entre el seu filoamericanisme i el seu filogermanisme. Rebutja el concepte d'igualtat totalitària i no creu en el Destí. Però accepta l'«schicksal», vocable alemany, que vol dir habilitat, capacitat, disposició, encara que també significui sort, fortuna, destí....

En les hores que miren Europa i el Món, si la lectura de les breus semblances dels set estadistes no dictadors és oportuna i educativa, no és tant o més conèixer els daguerreotips que la ploma de Ludwig ens ofrena dels dos dictadors màxims de la post - guerra. I ens permet esperar que, de front o de flanc, no deixarà de retratar-nos un dia Hitler i Kemal, que també són cara i creu del concepte de dictadura.

F.

(1) «Adalides de Europa». Editorial Joventut, S. A.; 1933.

ECOS

Preguntat un critic, autoritzat, respecte les novelles de la senyora M va respondre:

—No ho puc expressar per tal com no les llegeixo. S'assemblen massa a les de la senyoreta V.

—I aquestes no us agraden?

—No ho puc dir; tampoc no n'he llegida mai cap.

* * *

Tots sabem que Rossinyol fou un bromista empedernit. En certa ocasió, a París, hom tractà de fer-li pagar mil francs per una «silueta del Pare Eterna», atribuida a Lebrun. (El pintor, no pas el President de la República).

Rossinyol, va acabar per obtenir una forta rebaixa en el preu. La seva argumentació per a regatejar, va esser que... la semblança era defectuosa!...

¿On diantre hauria conegut personalment Déu pare, per tal de jutjar-ho?

Avui es posa a la venda

NOTICIARI

ASSOCIACIO D'IDEALISTES PRACTICS

Properament, el doctor Josep Antic, a l'Associació d'Idealistes Pràctics (Sta. Anna, 28, 1.er, 2.a), llegirà tres «psikemes» (poemes en prosa), intitulats, «Vida», «Voluptat» i «Satanintervium». Aquests tres «psikemes» formen part d'un conjunt que constitueix una «visió» poemàtica absolutament original de la «vida» en la seva essència i en la seva forma externa.

La lectura de cada un d'aquests poemes, tindrà lloc els divendres 7, 14 i 21 de juny, a les vuit de la vetlla.

L'Associació vol remarcar la importància extraordinària d'aquestes lectures. No podem donar una referencia exacta sobre l'obra del doctor Antic tal com hauria estat el nostre desig, ja que es tracta de quelcom absolutament nou. Per trobar-hi una semblança, hauríem de recórrer als vells poemes de l'India Brahmànica, a les pàgines immortals de la Divina Comèdia, o a les obres dels filòsofs d'Occident des de Sócrates als dels nostres temps, finalment, hi trobaríem fragments que tenen el profund simbolisme de la producció wagneriana.

La personalitat del doctor Antic, sobradament coneguda, per la seva actuació com orador que té un domini perfecte de la paraula, sofreix una exaltació de les seves qualitats en la lectura d'aquests poemes en prosa que son l'obra mestre de la seva vida. A través d'ells se'ns manifesta l'home de ciència, l'artista, el filòsof, el mistic i l'observador profund de la vida.

Insistim que es tracta d'una lectura que té per a nosaltres un significat excepcional i esperem que amb la seva assistència, els nostres amics contribuiran a un major lluiment d'aquests actes.

HOMENATGE AL POETA «BOFILL I MATES» (GUERAU DE LIOST)

A St. Marçal del Montseny, diumenge, dia 9, tindrà lloc la inauguració de la Biblioteca Pública «Bofill i Mates», fundada per «La Penya Solera», de St. Martí, com a tribut d'admiració i recordança a l'excels poeta.

A l'acte inaugural, que tindrà lloc de dotze a una del migdia, hi assistirà una representació de l'Institut d'Estudis Catalans i altres entitats culturals i excursionistes.

«CATALUNA - COMPANYS»

Abunden els comentaris elogiosos entorn d'aquesta obra. La seva transcendència política es estudiada per F. Gómez Hidalgo amb clarividència i imparcialitat. A més, porta un pròleg d'«Azorín». Aquesta obra exhaurida als quatre dies d'haver arribat de Madrid, fa que s'estigui esperant amb impaciència una segona remesa que pugui satisfer les necessitats del públic català d'Esquerra més identificat que mai amb el seu President.

«LA ESTRELLA SOLITARIA»

La «Biblioteca Aribau» publica el llibre «La estrella solitaria» en la col·lecció «Nacionalidades Ibéricas». Aquesta obra, que és escrita sota el pseudònim «Claridades», i exposa diversos fets de la Història d'Espanya.

Un llibre interessant
«NACIONALIDADES IBERICAS»
LA ESTRELLA SOLITARIA
NOVEL·LA
per
CLARIDADES
Preu: 5 pessetes
Dipòsit i venda:
LLIBRERIA CATALONIA --- 3, RONDA SANT PERE, 3

!LLIBRES!
AUTOGRAFS, DIBUIXOS AQUAREL·LES
I el mes important assortiment de GRAVATS de Barcelona
Exposició i venda a preus inverosimblants a
METROPOLITANA
Llibreria vella i Nova
Canuda, 31 (Barrio Sta. Mònica)

Després del 6 d'octubre
POLITICA D'ESQUERRA A CATALUNYA
PER
Joaquim de Camps i Arboix
Un llibre a llegir pels catalanistes d'esquerra, perquè és un anhel d'un millor esdevenidor polític
PREU: TRES PESSETES

AJUNTAMENT

*

ELS DELEGATS DE BARRI DEL DISTRICTE CINQUE

El Conseller delegat del districte Vè, senyor Bassols de Climent, posa al coneixement del públic que ha designat els delegats de la seva autoritat en l'esmentada demarcació, als quals poden acudir des d'avui les persones que necessitin utilitzar els serveis que antigament prestaven els suprimits alcaides de barri, als quals reemplacen, i a les hores que cadascun d'aquells assenyalara.

Els barris, delegats i llurs domicilis son: Betlem, senyor Joan Carne, Notariat, 7, i Amadeu Xalabarde, Xuclà, 25. Convalescència: Antoni Verdaguè, Morera, 9, i Ricard Masclans, Jerusalem, 8. Escoles Pies: Julià Garcia, Cera, 44. Hospital Militar: Valentí Giralt, Xuclà, 16. Liceu: Joaquim Esteve, Sant Pau, 45, i Santiago Amorós, Unió, 16. Padró: Pere Olleta, Sant Antoni Abat, 1, i Josep M. Macià, Hospital, 102. Pelayo: Joaquim M. Domènech, Pelayo, 24. Presó: Josep Tesan, Arc de Sant Pau, 3, i Pere Torres, Flors, 6. Sant Agustí: Josep Riera, Mentizabal, 18, i Llorenç Villoria, Mendizabal, 20. Sant Llàtzer: Miquel Valls, Salvador Segui, 3, i Joan Sabi, Rierta, 11. Sant Pau: Ramon Gascon, Sant Ramon, 16, i Marian Almazor, Sant Pau, 112. Santa Mònica: Vicenç Montserrat, Arc del Teatre, 19, i Manuel Barrera, Arc del Teatre, nmú. 53. Teatre: Miquel Rodríguez, Olm, 10, i Blai Herrero, Arc del Teatre, 20.

REVISIO DE TAXIS

El Departament de Circulació fa avinent a tots els taxistes que a partir d'avui, dijous, tindrà efecte, de dos quarts de deu a dos quarts de dotze del matí, tots els dies feiners, exceptuant els dissabte, la revisió general dels auto-taxis, al Parc de Montjuic, davant l'edifici de Circulació. Avui hauran de presentar-se els auto-taxis la matrícula dels quals sigui del 59.000 en amunt. El segon dia, divendres, hauran de presentar-se aquells la matrícula dels quals estigui compresa entre els 57.000 i els 59.000. Oportunament serà assenyalada la numeració corresponent als dies de la setmana propera. Els auto-taxis seran despatxats per rigorós ordre d'arribada.

AGRUPACIONS MUSICALS ESTRANGERES QUE VISITARAN BARCELONA

El dia 8 de juny: Banda Municipal «L'Union Musicale», de Puisseres.

Dia 9: «Lire Beaucairoise», de Beucaire.

Dia 11: Banda Municipal d'Esdesur-Alzette Luxemburg i «Gerbe Artistique et Musicale Forezienne», de Saint-Etienne.

ELS «BARONS DE CARAVETTES»

L'Associació «Barons de Caravettes», de Montpellier, té anunciada la seva arribada a Barcelona per al propvinent dilluns, dia 10. A les dieu del matí, farà ofrena d'un ram de flors al peu de l'estàtua del Rei Jaume I el Conqueridor, que figura en un dels costats de la façana de Casa la Ciutat.

*

El paper de fumar «Jean»

Aquests dies ha cridat fortament l'atenció dels vianants un anunci força enginyós del paper de fumar «Jean».

Per les nostres vies més céntriques circulaven tres cotxets — si cotxe pot dir-se de dues llantes de goma sostenint un minúscul seient i un cartell anunciador — tirats per altres tants estruços, tan ben ensinistrats, que caminaven lleugers i amb una seguretat extraordinària, entremig dels vehicles i tramvies, com si no haguessin fet altra cosa en tota la seva vida.

Cal reconèixer que la Gerència de «Manufactures Jean» sap fer una encertada propaganda del seu paper de fumar.

*

EL TEMPS

A Catalunya el cel apareix cobert pel Segrià, vall de Ribes, Vall d'Aran, Conca de Tremp, El Pallars, Vall de Núria, Andorra i La Selva; per la resta serè o amb poca nebulositat. Els vents son moderats del sector N. per l'Alt Empordà i el Priorat, per la resta fluixos o en calma. Durant les darreres 24 hores ha plogut a Seròs, Tremp, Camarasa, Estangento, Capdella, Pobla, Ribes, Adrall, Fresser, Molins, Port de la Bonaigua, Andorra i Núria. La màxima registrada ha estat de 20 litres per metre quadrat a Molins i Capdella; 19 a Adrall; 18 a Estangento i 12 al Fresser.

PER ALS AMICS EMPRESONATS

LA NOSTRA SUBSCRIPCIO

Relació de donatius rebuts a les nostres oficines administratives (Ronda Universitat, 25, pral.)

	Ptes.
Suma anterior	**91.815'15**
VILANOVA I LA GELTRU:	
Isidre Montane...	1.—
Antoni Barrueco	1.—
Joan Bernia...	1.—
Eduard Figuerola	1'—
Antoni Rius...	1.—
Albert Pelegrí	1.—
Joan Juncosa	1.—
Cristòfol Claramunt	1.—
Teresa Riambau...	0.50
J. Mestres Tort	1.—
Rosa Guinovart...	1.—
Vicenç Coll	2.—
Deu Federals	12.—
Antoni Pijoan	1.—
Dolors Piñellas	1.—
Andreu Sancliment	1.—
Salvador Escofet..	1.—
Gema Figuerola	1.—
Francesc Playà	1.—
M. Mercade	1.—
Ricard Albet	1.—
Josep Tarrega	1.—
Araceli Torras	1.—
V. B.	1.—
Josep M.ª Cruells	1.—
Ventosa	1.—
Un grup dels tallers de la «Casa Ariso»:	
Eduard Cervera	1'—
Frederic Coll...	1.—
Pere Joan...	1.—
Màxim Rafols	1.—
Espiridió Capella	1.—
F. E.	1.—
Josep Graner	1.—
Josep Pastor	0.50
Josep Cabrol	0.50
Joan Ros	0.50
Miquel Reixach	1.—
Grup de Ferroviaris dels tallers de Sant Andreu, Nord:	
Miquel Gabardós	2.—
Joan Lligoña...	2.—
Josep Obiols	1.—
Jaume Camprubí	1.—
Lluís Serra	1.—
Joan Coronel	1.—
Josep Bartrina	1.—
Domènech Villanueva	1.—
Josep Torrens	1.—
J. P.	1.—
Isidre Sala	1.—
Leonci Diez	2.—
Miquel Casamort	0.50
Biel Pascual	1.—
Valentí Pujol	1.—
Josep Roselló	1.—
Lluís Alberich...	2.—
Josep Bartoli	1.—
Martí Planas...	1.—
Josep Serra	1.—
Gregori Minet	1.—
Alfons Casanovas	1.—
Salvador Jordana	0.50
Cosme Plana...	1.—
Josep Picola	1.—
Ramon Marcos	1.—
Isidre Espert	1.—
Josep Llopart...	1.—
Ramon Novell	1'—
Jaume Sánchez	1.—
Josep Fàbregas	1.—
Josep Pujol	1.—
Mollet: Sobrant del recaptat per a enviar un plec de signatures al senyor Manuel Azaña, a raó de 0'10 per signatura	18.25
Tres vailets	3.—
Raimunda Mayolas	1.50
Emili Codina...	2.—
Dos germanes laiques ...	3'—
F. Turó...	1.—
F. Turó...	0.50
F. Turó...	0.50
E. Turó...	0.50
N. Turó	0'50
M. Ros...	0.50
R. Mas...	0.50
Antonia Masó	0.50
Jaume Corron...	1.—
Grup del Carrer Garrotxa (Guinardó, a la memòria de Ferran Moratona (3.ª vegada):	
A. Moratona, pel meu germà	2.—
Octavi, memòria F. Moratona	0'50
Miquel Balart...	3.—
M. P....	1.—
R. M.	0.50
J. M.	0'50
Zorrilla	0.50
Un pellaire	3'—
Un taverner	1.—
A. B	1.—
Fernández	1.50
Ignasi Caballé...	0.50
C. B.	3'—
Maria-22	0.50
J. Company B.	1.—
Fc. Curtó	0.25
Altadill...	0.50
Barbés	0.50
Gaspar Calvo	0.50
S. B.	1.—
33.—P. Moratona	0'25
38.—...	0.25
A. Campmany	0.50
Bartrina	0'50
Abella...	1.—
Oliva	0.50
P. Franquet	1.—
Aurora...	1.—
Alfons	0.50
Bebet Santis	1.—
P. Moratón, per la llibertat	1.50
Ferrocarrils de Catalunya, i Sarrià Barcelona, (4.ª vegada). Secció tallers:	
Domènec Terrats	1.—
Joan Roca	2.—
Enric Reixach	2.—
Justi Rigol	1.—
Llorenç Terrats	0.50
Tòtol Jove	1.—
Joan Ribas	1.—
Enric Mollet	0.50
Maurici Grau	2.—
Pep Arias	2.—
A la memòria de Macià ...	2.—
Pep Landó	1.—
Rafael Sabadell	1.—
Francesc Aragó	0.50
Marcel Bes	1.—
Lluís Jornet	1.—
Enric Vilaret	1.—
Isidre Tarruella	1.—
Pere Caozria	1'—
Ramon Martí	1'—
Ignasi Vila	0.50
Hipòlit Molins...	0.50
Hilari Garcia	0.50
Agapit Casanovas	0.50
Agustí Vigo	0.50
Joan Martí	0.50
Josep Musolas	0.50
Antoni Rios	0.50
Joan Garcia	0'50
Jeroni Boloix	1'—
Genís Alarcón	0'50
Ramon Montollu...	0.50
Pau Cusidó	1.—
Arseni Farreri	0.50
Joan Abelló	1.—
César Meroño	0.50
Josep M.ª Martín...	0.50
Joan Cots	0.50
Genís Climent	1.—
A. Gracia	0.50
Angel Ruiz...	0.50
Doménec Martí	0.50
Manel Expósito	0.50
Salvador Masip	0.50
Pere Oran	0.25
Vicenç Barreras	1.—
Manuel Allepuz	0'50
Agustí Suárez...	1.—
Josep Barreras	0.55
Ramon Llop	0.50
Valencia	0.50
Rafel Martí	0.50
Via Obres:	
Pere López	1.—
Jaume Guarnier	1'—
Francesc Saun	1.—
Joan Pérez P.	1.—
Andreu Soler	0.50
Joaquim Gascón...	1.—
Ferran Torregrosa	0.50
Amadeu Lozano	0.50
Joan Pérez P.	1.—
Miquel Montaner	1.—
Joan Navarro	0.35
Benet Vivancos	0.25
Didac Rodríguez...	0'25
Ramon Manzanarez	0.25
Damià Segura	0'50
Joan Hellin	0'50
Salvador Navarro	0'25
Antoni Ballesta	0'25
Angel Carreras	0'50
Un aragonès...	0.50
N. N.	0.50
S. S....	1.—
Miquel Villanueva	0.50
Josep Rodríguez	0.50
Patrici Nebot	0.50
Pere Martín	1.—
Secció Moviment:	
Joana Ribas	5.—
A. Collado	5.—
J. Allepuz...	0.50
Eugeni López	1.—
Florenci Urraca	0.30
Pep Compte	1.—
Josep Sorolla	1.—
Emili Canalis	1.—
Dic d'Esquerra	1.—
P. S....	1.—
Manuel Roncé	1'—
Ciril Marco...	0.50
Francesc Martí	0.50
Francesc Lozano	0.50
Josep Bertran...	1.—
Andreu Ros	0.50
Joan Martínez	1.—
Ramon Ballart	1.—
Anicet Cunillera	0.50
Josep Cortijo	0.50
A. Corvinos	0.50
J. Marza	1'—
G. P.	0.50
Salvador Cristòfol	1.—
J. Cornida...	0.50
J. Santas	1.—
C. Garcia...	0.30
Matrimoni Miquel Ramos i Rosa Pocino	1.—
Un d'esquerra	0.50
Joaquim Colomé	1.—
Un murciano	1.—
Un català	0.50
Garcia de la Torre	1.—
Josep Nebot	1.—
Lluís Claveria	0.50
F. Miquel	1.—
L. Olla	0.25
Josep González	1.—
Enric Martorell	1.—
F. Gardeñes	1.—
Fc. Borràs...	0.50
Antoni Canales	1.—
Josep Gil	0.50
Josep Turón	1.—
Pere Sancho	0.50
Josep Montull...	0.50
Martín Barea	0'40
Josep Laera	0.30
Angel Serna	0.50
Pere Asensio	0'50
Vicenç Solé	0.50
Eladi Vázquez	1.—
Jaume Salud	0.30
Joan Vaque	1.—
Un Gelavert	0.90
Pere Monzon...	1.—
Isidre Bassa	1.—
Josep Boquero.	0.50
E. Marcé	0.50
F. Crespo	1.—
Blanch	0.50
Paret de Pito	1.—
E. Guasch	1'—
Antonieta Masana	1.—
Francesc Navarro	4.—
Família Sunyé.	5.—
	Ptes.
Suma i segueix	**92.980'30**

*

MUNICIPALISME

Al Casal de l'Associació d'Enginyers Industrials s'ha celebrat una reunió encaminada a constituir una entitat científica d'estudi i divulgació municipalista.

Assistiren a l'acte els senyors Francesc Arnau, Guillem Busquets, Coll i Mas, Coll i Rodés, Duran i Reynals, Josep Escofet, Espanya i Sirat, Ramon Frontera, Josep Ma. Gich, Pere Gonzàlez, Santiago Gras, Pere Grases, Amadeu Llopart, Lluís Marquès, Enric Monrós, Ramon Puig-Gairalt, Pujol i Germà, Serra i Moret i Josep Sert. Es dona compte de les adhesions dels senyors Manuel Alcántara, Miquel Ballà, Josep Brenya, Ferran Boter, Pere Comes, Culi i Verdaguer, Ramon Cunill, Domènec Sanjuan, Duran i Ventosa, Frederic Frigola, Ricard Giralt, Miravet, Jover Nomell, Pere Lloret, Manuel Parellada, Josep Ma. Pi i Sunyer, Carles Pi i Sunyer, Manuel Raventós, Rubió, Ruiz i Ponsetí, Lluís Sayé, Saleta i Llorens, Lluís G. Serrallonga, Josep Ma. Tallada, Valles i Pujols i Miquel Vidal i Guardiola.

El senyor Marquès i Carbó, exposà la gestació, finalitat i estructuració bàsica de la nova entitat que, reunint les activitats dels municipalistes catalans de les diferents ideologies i professions, s'adreça a exaltar, propulsar i millorar la vida municipal, base de la prosperitat de Catalunya, i els reunits, després d'unes raonades intervencions dels senyors Espanya, Serra i Moret, Coll i Rodés, Grases i Coll i Mas, projectaren constituir-se, junt amb les personalitats adherides, en nucli de fundadors de la «Societat Catalana d'Estudis Municipalistes».

Es nomenà una comissió, formada dels senyors Coll i Rodés, Arnau, Marquès, Llopart, Monrós i González, amb l'encàrrec de redactar un projecte de bases estatutàries, i es dibuixaren les activitats inicials a emprendre. La reunió acabà enmig del més gran entusiasme i confiança en els fruits de la tasca que persegueix realitzar la nova entitat municipalista.

SAVARIN
buffet automàtic, bar americà, secció de gelats especials, restaurant mòdic, a partir d'avui ofereix els seus serveis al públic barceloní
RAMBLA ESTUDIS, 4

·EL TREBALL·

TURGOT

Una filosofia social del segle XVIIIè desconeguda

La filosofia social del segle XVIIIè és generalment ignorada dels sociòlegs dels nostres dies. No obstant, segons Charles A. Ellwood («Revue internationale de sociologie»), hom pot posar un filòsof social francès del segle XVIIIè al costat dels que es diuen sociòlegs científics avui dia. Aquest filòsof és A. R. Jaques Turgot.

Turgot es ordinàriament considerat més aviat com un economista de la primera hora, més o menys lligat amb l'escola fisiocràtica. Bogardus i Lichtenberger en llurs histories del pensament sociològic, no fan més que mencionar-lo. Nearshaw mateix, autor de la millor obra anglesa sobre «les idees polítiques i socials d'alguns grans pensadors francesos de l'época de raó» no es creu en el deure de posar Turgot entre tants d'altres i a penes si indica les seves idees. Cosa que seria excusable si el títol del llibre no portés «social» a més de «polític». En general, l'omissió de Turgot podria semblar justificada pel caràcter fragmentari del seu pensament.

Turgot no fou solament eminent com a pensador sinó també com a administrador, com a filòsof de la vida social i com a fundador de l'economia moderna. Als vint-i-tres anys pronuncià un discurs —era l'any 1750— que fou considerat pels esperits distingits com una de les pedres angulars de la filosofia social. Sembla que després Turgot escrigué les seves notes fragmentàries sobre un Pla per a dos discursos sobre la Història Universal. No obstant, sembla també, que durant l'interval fou portat, per estudis més extensos d'història i de ciències naturals, a deixar-se de la carrera eclesiàstica que havia seguit, perquè — diu — «no podia portar una màscara tota la vida». S'emprengué uns estudis jurídics i ocupà diversos càrrecs públics subalterns amb un propòsit reformador. El 1756-1760, es posà en contacte amb Gournay i Guesnay, fundadors de l'escola francesa fisiocràtica. Tot i que no acceptava tots els seus punts de vista, s'interessà vivament pels problemes econòmics aleshores plantejats a França, especialment els de la moneda, els impostos i les finances públiques. El 1766 escrigué un cert tractat titulat: «Reflexions sobre la formació i la distribució de la riquesa», que hom considera ordinàriament com el principal precursor de la «Riquesa de les nacions», d'Adam Smith. El 1774 fou cridat a París per a esdevenir ministre de finances de Lluís XVIè. Intentà unes reformes enèrgiques de l'impost i de la política financera, però, amb això, es guanyà l'aversió de la noblesa i de la mateixa reina, i, el 1776, hagué de dimitir. Després va viure retirat fins el 1781, que morí, a l'edat poc avançada de 54 anys.

En molts aspectes, Turgot fou gairebé l'antitesi de Montesquieu. Aquest no publicà la seva obra principal, «L'esprit des lois», fins els 59 anys, després de molts anys de recerca laboriosa. Turgot insistí sobre el progrés de l'esperit humà; Montesquieu sobre el problema de l'ordre social. Aquest darrer posà en primer terme les forces i els factors naturals, Turgot, l'esperit humà, tot i que ell fos el més pràctic dels dos en la seva actitud. No obstant, ambdós apellaven a les classes cultivades del seu temps i adoptaven mètodes més aviat conservadors que revolucionaris. Es podria resumir el contrast entre els dos homes dient que Montesquieu ha demostrat el que pot una recerca laboriosa sense geni i Turgot el que pot el geni sense recerca.

Turgot oposa el mètode matemàtic al de les ciències naturals. Ens diu: «L'esperit en matemàtiques dedueix l'una de les altres la cadena de proposicions, la veritat de les quals resideix en llur dependència mútua. No passa pas igual amb les altres ciències, en les quals la veritat neix, no de la comparació de les idees les unes amb les altres, sinó de llur conformitat amb un cert ordre de fets reals. Per a descobrir-la i demostrar-la, no basta d'establir un petit nombre de principis simples després dels quals un hom no té més que restar conseqüent amb ell mateix per a deduir. S'ha de prendre peu en la natura tal com és.»

Això demostra que Turgot ha comprès clarament que el mètode de les ciències del concret és el de posar a prova les hipòtesis. En efecte, diu que el progrés de les ciències es fa a còpia d'agrupar, multiplicar els sistemes i esgotar, per dir-ho així, tots els riscos d'error. Així la veritat científica és aconseguida sobre les runes mateixes de les hipòtesis falses.

Turgot afegeix que totes les ciències són solidàries; les matemàtiques, per tant, poden ajudar les ciències del concret, per bé que aquestes s'hagin de basar sobre els fets de l'experiència. Com a bon deixeble de Locke, Turgot estima que la coneixença ens pervé dels sentits. Els sentits són l'única font de les idees, diu: tota la puixança de la imaginació es limita al poder de combinar les idees que ens arriben pels sentits.

Però en la filosofia social, els fets d'experiència són la història de la raça. La història conté, doncs, totes les dades per les quals la filosofia social pot posar a prova les hipòtesis. Turgot apareix així com un protagonista del mètode històric en la filosofia social. Però entén posar de relleu l'examen de les fases successives de l'esperit humà, o la història del pensament en les seves diverses direccions.

Això no vol dir pas que Turgot no tingui en compte altres factors del procés històric. Parla expressament dels efectes de les condicions geogràfiques i econòmiques, de les passions humanes, de les guerres i de la barreja de pobles. Es veritat que en l'edat madura sofrí més la influència de l'escola fisiocràtica; però també és veritat que no intenta conciliar la seva filosofia social general amb la teoria que tant insistia sobre la natura física. Sense estar completament alliberat dels prejudicis fisiocràtics, és digne de remarcar que no suscrigué llur teoria de l'interès personal, servidor nat de l'interès general, ni la que feia de la lliure concurrència la principal font del perfeccionament humà.

Turgot ens ha previngut particularment contra una tendència científica i filosòfica inclinada a restringir els límits del saber existent i fixar-los una vegada per totes. Aquest esperit sectari en filosofia i ciència és una de les principals raons per les quals les nacions que van al cap de la recerca no progressen. Puix que és un orgull que es nodreix d'ignorància i tanca les portes a noves recerques. Com menys saber hi ha, menys dubte hi ha, segons l'aforisme incisiu de Turgot.

En un pròxim article conclourem sobre la filosofia social de Turgot.

JOSEP SOL

*

Balanç econòmic del món

Plutocràcia i sindicalisme

Els uns diuen: Hi ha fam perquè no existeixen suficients consumidors. D'altres, que la fam és deguda al divorci entre el producte i el productor.

Els primers propugnen l'increment de la natalitat; els segons, volen evitar-la, mentre s'arregla l'economia.

«Le Matin» de París, es dolia de la poca natalitat i aconsellava a la gent que posés un major interès a perpetuar la raça amb la finalitat de proporcionar consumidors a la indústria i a l'agricultura.

«Els nostres agricultors — deia — es queixen d'un sobrant de blat i han de reconèixer que el consum no és suficient. Per què no ha de disminuir si cada vegada hi ha menys boques per alimentar?

Del 1927 al 1928 la nostra natalitat baixà de prop de 17.000 nens. Quantes llíures de pa hauríen menjat altres nois des de l'edat de dos anys?

Es queixen de la poca venda dels vins; però, qui es beu l'estock enorme del nostre vi, si cada vegada es redueix la massa de bevedors?

Actualment, en la nostra política interior existeix una tasca essencial: produir consumidors. D'altra manera, els productors d'altres productes no vendran res».

Segons aquesta teoria, cada ciutadà d'un país capitalista neix amb l'objecte exclusiu d'ésser comprador de quelcom, consumidor de qualsevol mercaderia.

Mai no se'ls ha ocorregut de preguntar per què actualment hi ha tan pocs consumidors mentre existeixen tants països amb excés de població.

Cal, doncs, crear una indústria nova la *producció de consumidors*.

A manca d'aquesta fabricació, el capitalista cerca altres consumidors als països endarrerits.

L'estadística, diu Laurat, demostra que les exportacions a les regions no capitalistes, on predomina l'element camperol-artesà, augmenten molt més de pressa que les exportacions envers els països capitalistes, on la gran massa de consumidors composa de capitalistes i d'assalariats.

Si prenem algunes dades veiem que els Estats Units registren un retrocés considerable de les seves exportacions a Europa i a l'Amèrica del Nord (Canadà) i un augment de les exportacions a regions essencialment no capitalistes (Amèrica llatina, Asia, Africa, Oceania). Les primeres baixen del 76'8 per 100 de les exportacions totals al 66'2 per 100; les segones augmenten del 23'2 per 100, en 1913, a 33'8 per 100 en 1920. En dades absolutes, les primeres passen de 1865 milions de dòlars a 2367 milions; les segones passen de 563 milions a 1208 milions, la qual cosa significa un augment del 114 per 100.

Borchardt, el socialista alemany, que va lliurar-se a recerques pacients sobre el comerç mundial d'avant-guerra, demostra la indicació anterior. En les seves dades es veu que envers l'any 1900 les exportacions a les regions no capitalistes no consutueixen mes que el 26'5 per 100 de les exportacions totals. Quinze anys després, assoleixen el 42 per 100. Estats Units, Anglaterra, Alemanya i França augmenten llur exportació en un 56 per 100. Però mentre que l'acreixement envers els països capitalistes és el 24 per 100, les exportacions a paisos no capitalistes augmenten en la proporció del 147 per 100.

Tot això significava una lluita desenfrenada per la competència de mercats. Mentre eren abundants, no existien quasi fregaments internacionals, però quan s'anaven omplint de productes i, a la vegada, es desvetllava el moviment industrial a les colònies i les adaptacions de la tècnica capitalista, aleshores va venir la lluita, la gran lluita, la guerra europea, que tantes víctimes va costar i que encara és recordada amb horror pels pobles.

La balança comercial la va decidir l'espasa en lloc de la intel·ligència.

La desorganització econòmica no pot conduïr a una altra cosa.

Ara, els propis capitalistes reconeixen que cal dirigir l'economia. Però, com? Ah! Ells ho solucionen fàcilment. S'agrupen els productors, es formen grans consorcis, es regula la producció i així s'evita la competència.

Per altra banda, els obrers, els que sofreixen les conseqüències de tot aquest desllorigament, diuen: Sí, cal dirigir l'economia; però la direcció la portarem nosaltres, els que posem l'esforç i deixem trossos de la nostra carn en les màquines.

Les màquines les farem servir en profit de tots i no d'uns quants.

Economia dirigida, sí. Ja ho crec, però pels obrers Sindicats, no pels consorcis capitalistes. Heus ací el sindicalisme: ordenació, regulació, per evitar la pugna entre productors i la manca entre consumidors.

Produir el just, el necessari, amb ordre, amb mètode, amb direcció, sense plus vàlua per a ningú, per a evitar l'acumulació i la desigualtat.

Però, heus ací que la plutocràcia no es conforma a deixar de la seva mà la producció. I d'aquí la pugna. El capital intenta de fer un esforç per no perdre la seva hegemonia i inventa el feixisme, la dictadura franca.

L'obrer, davant d'això, s'agrupa, s'enforteix.

Hi ha dos poders davant per davant. No es tracta de persuació. Cada un sap el que li convé. Es cosa de vèncer, no de convèncer.

Qui vencerà?

No és possible el dubte, en això.

Marín CIVERA

*

Mentre el ministre del Treball afirma que el nombre de parats és exagerat, les empreses mineres de Riotinto acomiaden 1.000 treballadors

A tots els països del món, una de les primeres mesures que prenen els governs per tal de combatre l'atur forçós és prohibir rigorosament l'acomiadament de personal per part de les empreses. El Govern

no creu haver de fer-ho així, pel fet que les empreses de Riotinto han acomiadat 1.000 minaires sense cap obstacle per part del ministre de Treball i sense que el President del Consell de ministres hagi fet cap intervenció a favor dels treballadors de Riotinto. Cedim la paraula al diputat Armengol Cases, reproduint la seva intervenció al Parlament

«Señores diputados, he querido aprovechar la presencia del señor ministro de Trabajo en la Cámara, para hacerle un ruego relacionado con la situación crítica que atraviesan los obreros de las minas de Riotinto.

La empresa de aquellas minas, hace cuatro años trató, por todos los medios, de conseguir el despido de dos millares de obreros, y para conseguirlo hizo cuanto pudo. Lo intentó el año 30; lo intentó nuevamente el 31; ha vuelto a intentarlo en el año 1934 sin conseguirlo, y, por último, el año 1935 lo está consiguiendo hasta el punto de que semanalmente despide treinta o sesenta obreros, y a estas fechas están parados 1.000 trabajadores, según los informes que tengo. Las razones de la empresa para hacer estos despidos, entre otras que no vienen al caso, son las bases de trabajo, la crisis del mercado del cobre y la abundancia de trabajadores.

Las bases de trabajo fueron aprobadas, según sabe el ministro, en el año 1930, y ratificadas en el mes de marzo de 1931, o sea, antes de proclamarse la República, sin que la empresa pensara entonces que estas bases pudieran perjudicarle. Pero en el mes de julio de 1931 intentó la empresa dejar parados dos millares de obreros, y el Gobierno de la República consiguió que aquel intento no prevaleciera. Ha tratado nuevamente de conseguirlo en diferentes épocas, como he indicado, y hasta este año no lo ha conseguido. No hay razón alguna, señor ministro, para que, alegando que estas bases son injustas, se quiera dejar parados dos millares de trabajadores, porque los mineros de Riotinto, el año 1934, como su señoría sabe, accedieron a no trabajar un día a la semana, percibiendo los padres de familia el subsidi de cuatro pesetas a la semana; y cuando la empresa quería insistir para dejar parados a estos obreros, y a estas fechas están parados 1.000 trabajadores, según los informes que tengo. Las razones de la empresa para hacer estos despidos, entre otras que no vienen al caso, son las bases de trabajo, la crisis del mercado del cobre y la abundancia de trabajadores.

Las bases de trabajo fueron aprobadas, según sabe el ministro, en el año 1930, y ratificadas en el mes de marzo de 1931, o sea, antes de proclamarse la República, sin que la empresa pensara entonces que estas bases pudieran perjudicarle. Pero en el mes de julio de 1931 intentó la empresa dejar parados dos millares de obreros, y el Gobierno de la República consiguió que aquel intento no prevaleciera. Ha tratado nuevamente de conseguirlo en diferentes épocas, como he indicado, y hasta este año no lo ha conseguido. No hay razón alguna, señor ministro, para que, alegando que estas bases son injustas, se quiera dejar parados dos millares de trabajadores, porque los mineros de Riotinto, el año 1934, como su señoría sabe, accedieron a no trabajar un día a la semana, percibiendo los padres de familia el subsidi de cuatro pesetas a la semana; y cuando la empresa quería insistir para dejar parados a estos obreros, ellos renunciaron al subsidio de cuatro pesetas, señal elocuente de la actitud noble de los trabajadores.

No hay razón alguna para apoyarse en la crisis del mercado del cobre en este año, puesto que la estadística demuestra que Riotinto ha exportado en el año 1934 cien mil toneladas de cobre más que en 1933.

No se puede invocar la crisis del cobre para justificar despidos de trabajadores.

Con relación a las bases de trabajo, he de añadir que no fueron apeladas dentro del plazo reglamentario, y es de extrañar que ahora, cuando se ha hecho un movimiento social de tipo revolucionario que todos conocemos, quiera aprovechar estas circunstancias la empresa para seleccionar, no para despedir, por razones de tipo político, y no por motivos económicos, a un grupo de obreros cuya estancia en las minas parece que perturba. Y lo más grave es que con el pretexto del perjuicio económico, se obliga a centenares de obreros a salir de Riotinto en veinticuatro y cuarenta y ocho horas, teniendo éstos padres de familia que abandonar a sus hijos y sus mujeres en la más triste condición de miseria; y sería muy de lamentar que, a más de extralimitarse la empresa ejerciendo atribuciones que no le concede ningún reglamento ni ninguna ley minera para el despido de trabajadores, quiera también desarrollar una acción política de persecución contra los obreros.

Yo espero de S. S. que recoja este ruego y ponga coto a los desmanes de la empresa de Riotinto.»

L'ORDRE PUBLIC

*

UN HOME NEGAT

Al molí de la Pau fou trobat el cadàver d'un home que, segons sembla, havia caigut a l'aigua mentre pescava. Fou trasllladat al Dipòsit judicial.

UN GUARDIA QUE ES FERREIX

Al seu domicili del carrer d'Entença, 103, el guàrdia de seguretat Gaspar Gómez i Iglesies va produïrse una ferida a la cuixa de pronòstic reservat, a conseqüència d'haver-se-li disparat la pistola. Va passar a l'Hospital Clínic.

DETENCIÓ DE L'AUTOR D'UN ROBATORI

Ha estat detingut Manuel Guallar i Carceller (a) «el Gitano», com a suposat autor de l'atracament realitzat en una farmàcia del carrer Mes Baix de Sant Pere. En aquesta farmàcia penetraren tres individus i s'endugueren 27 pessetes.

També han estat detinguts dos altres individus i posats en incomunicació, els quals, segons es suposa, són els altres participants en els fets.

INGRES AL CALABOS

Ha ingressat als calabossos de la Prefectura el súbdit portugués Artur Da Cunha Pimentel, que ve de complir condemna a San Miguel de los Reyes. Aquest individu estava proposat per a l'expulsió.

*

FIRA DE BARCELONA
PALAUS DE MONTJUIC
VISITEU-LA

BIBLIOTECA PER ALS OBRERS EN ATUR FORÇOS

De JAUME MARGUAL, hem rebut onze volums:

«Pío IX ante la historia», de Leo Taxil.

«El hombre que se reía del amor», de Pedro Mata.

«Los misterios de la India», de Xavier de Montepin.

«El obrero aristócrata», d'Henri Germain.

«Los esclavos de la culpa», d'E. Gaboriau.

«Los dramas del adulterio», de Xavier de Montepin.

«El año terrible», de Víctor Hugo.

«Napoleón el pequeño», de Víctor Hugo.

«Las pecadoras», de Xavier de Montepin.

«El hijo de la loca», de Marc Mario.

ENRIC GENÉ ens ha tramès deu volums:

«Dotzena de frare», de Frederic Soler.

«El Escorpión», de Marcel Prevost.

«Las gafas del diablo», de W. Fernández Flórez.

«El malvado carabel», de W. Fernández Flórez.

«La procesión de los días», de W. Fernández Flórez.

«El demonio de mediodía», de Paul Bourget (primer i segon volums).

«Tratado de Educación Sexual», de Walter M. Gallichan.

«Las fronteras de la pasión», de Alberto Insúa.

«La bien pagada», del Caballero Audaz.

Crida de la Borsa del Treball

Per tal de subsanar algunes deficiències observades en llur documentació, són pregades a passar per les oficines de la Borsa Municipal de Treball les persones que a continuació s'esmenten:

Isabel Campoy, Encarnació Garrido, Dolors Espinosa Fernández, Isabel Ticó Pliego, Antònia Güell Subiran, Vicenta Montañana Cortès, Josepa Moya Duran, Montserrat Gros Poblet, Pura Ballester Gimeno, Alicia Sever Zapata, Dolors Sala Esteve.

CONTRA L'ANALFABETISME

La monarquia mantenia un 50 per 100 d'analfabets --- La República del 14 d'abril obri escoles que volen clausurar les dretes --- Es tracta de tornar als jesuïtes tres Grups Escolars en els quals reben ensenyament 3.234 infants? --- Moralitat de l'ensenyament confessional

La premsa monàrquica de Barcelona ha publicat una nota que, entre altres coses diu:

«...aquellas fincas de las cuales once no han estado nunca, ni siquiera por título de arrendamiento, en posesión de la Compañía de Jesús, pertenecen en pleno dominio a la Sociedad La Educación, S. A., entidad mercantil legalmente constituída en 1891».

Aquesta entitat comercial que actua sota el nom de «La Educación, S. A.», és una societat fundada pels jesuïtes, que sabent la il·legalitat en que actuaven els jesuïtes a Espanya, expulsats pel rei Carles III, a finals del segle XVIII, volgueren prevenir-se contra possibles confiscacions, cosa que mai no teu la monarquia borbònica, que aplicava el rigor de la llei contra els seus adversaris, però que protegia els amics, malgrat actuessin en la il·legalitat, com era el cas dels jesuïtes a Espanya.

Un dels primers actes de la República del 14 d'Abril, fou aplicar la llei als jesuïtes, disolvent la institució encara que no foren expulsats del territori de la República, on han restat conspirant i actuant en tot moment, contra el règim que es donà el poble lliurement el dia 14 d'Abril del 1931.

L'Ajuntament popular de Barcelona, elegit el 12 d'abril del 1931, compli amb les lleis de la República, d'acord amb la Constitució vigent, que en l'article 26 diu:

«Quedan disueltas aquellas Ordenes religiosas que estatutàriamente impongan, además de los tres votos canónigos, otro especial de obediencia a autoridad distinta de la legítima del Estado. SUS BIENES SERAN NACIONALIZADOS Y AFECTADOS A FINES BENEFICOS Y DOCENTES».

Aquest era el cas dels jesuïtes que actuaven a Espanya il·legalment; l'Ajuntament de Barcelona, s'incautà de tres edificis de Barcelona per a installar-hi escoles; un d'aquests edificis és el del carrer de Casp, on després d'enormes despeses fetes per la ciutat per tal d'habilitar-lo per escola, hi reben ensenyament gratuit 1.682 infants, fills de pares obrers; un altre edifici, és el de Sarrià, on així mateix es feren grans reformes, i al qual acudeixen 1.080 infants de tots els barris de la ciutat, amb tramvies pagats, material i dinar completament gratuit; un tercer edifici al carrer de Rosselló que habilitat també com els anteriors per a escola, hi reben ensenyament gratuit 472 infants.

Noble tasca la de la República del 14 d'Abril! Preocupar-se de donar ensenyament gratuit als fills dels obrers de la nostra ciutat, que en temps de la monarquia voltaven pels carrers per manca de mitjans econòmics, car a les escoles de l'Estat monàrquic no s'hi podia penetrar, sinó era satisfent elevades quotes, del tot impossibles per a famílies obreres.

«La Educación, S. A.», entitat integrada per elements que obeeixen els jesuïtes dirigits per Angel Herrera, director de l'òrgan oficial de l'actual Govern de la República, «El Debate», ha aconseguit que el Patronat que té en mans l'afer de la incautació dels béns dels jesuïtes, proposés al Govern la devolució de diverses finques a l'esmentada entitat religiosa per valor de 160.000.000 de pessetes, ensems que presentà un informe contra l'advocat de l'Estat, senyor Peña, jutge especial del Patronat.

A continuació detallem les finques, que si el Consell de ministres ho aprova, seran reintegrats als jesuïtes:

Institut Comercial de la Immaculada, carrer de Rosselló, 225, i 132 del carrer Balmes, a Barcelona.

Casa núm. 22 del carrer de Claris, Barcelona.

Casa núm. 21 del carrer de Llúria, Barcelona.

Casa núm. 25 del carrer de Casp, Barcelona.

Finca en el terme de Sarrià, carrer d'Anglí, de 78.000 metres, amb tres edificis.

Finca en el carrer de Caputxins, núm. 16, i 18, a Barcelona.

Finca a Sarrià, amb façana al carrer de Sant Pere, de 14.000 mts.

Casa núm 3 del carrer de Palau, Barcelona.

Casa núm. 4 del carrer d'Ataulf, Barcelona.

Casa núm. 12 del carrer Templaris, Barcelona.

Masia a la vila de Sant Cugut del Vallés (Barcelona) amb casa de camp, casa de pagès, terres de labor, cultius, regadius, vinyes i bosc; Solar al carrer del Torrent de les Flors, Gràcia, de 22.000 peus; Solar al carrer Dos de Maig, cantonada a Mallorca, de 38.000 peus; Finca a Roquetes, amb vinyes i cultius amb edificis moderns; Altre finca a la mateixa ciutat; Altre finca a la barriada de Gràcia, de 14.000 peus; Casa als carrers Milà i Siracusa, terreny amb 21.000 peus. racusa, terreny amb 21.000 peus: CasaCasa-torre a Sarrià, números 7 i 8 del carrer de Gironella.

A València es proposa la devolució d'aquestes altres finques: Casa-xalet, «Villa Fe», a Burjasot, antic collegi de la Companyia de Jesús; Casa al carrer de Cadilles, números 2 i 4, antiga residència dels jesuïtes; Edifici collegi dels jesuïtes de València, amb totes les seves construccions, serveis auxiliars i terrenys veïns; Gran finca «La Purissima» a Alacuas, Casa Exercicis dels jesuïtes; Palau Ducal de Gandia, collegi dels jesuïtes; Finca «Miralcampo», de Xiva, dedicat al recreu dels jesuïtes.

El valor d'aquestes finques, ho repetim, és de 160.000.000 de pessetes, que possiblement l'Estat reintegrarà a una institució declarada il·legal per la Constitució.

Els pares dels 3.234 infants que reben ensenyament en els edificis esmentats, propietat de l'Ajuntament de Barcelona, comprendran el perill en que estan llurs infants de restar sense escola, donada la composició actual del Govern, el vice-president del qual es el propi Gil Robles amic d'Angel Herrera i que malgrat el càrrec de vice-president del Govern de la República i ministre de la Guerra, no ha fet encara una declaració formal de republicanisme i si, en canvi, ha declarat manta vegada, ésser partidari de l'ensenyament confessional, encara que contradigui la voluntat dels pares i dels propis infants.

Els nens del Grup Escolar de Sarrià

Hem visitat manta vegada el Grup Escolar installat en el que fou convent dels jesuïtes de Sarrià. Hem vist l'alegria dels infants fills de pares pobres dels districtes obrers de Barcelona que reben educació en aquell edifici; hem assistit als seus jocs a les hores d'esplai, en els moments de classe, a l'hora del dinar. Nens que corrien en temps de la monarquia, pels barris baixos de la ciutat mentre els pares cercaven els mitjans per a poder malviure, i que mai no somniaven amb una escola amb material i dinar gratuits, amb mestres exemplars. Quina joia! Rostres riallers, rostres plens de salut arrencats, segurament al vici, als mals exemples dels carrers del districte cinquè. Visiteu una escola d'aquestes tant se val, que sigui a l'hora de classe com a la sortida. Veureu l'alegria d'avui i la prometença de demà. Joia en els pares que tenen seguretat quant a l'esdevenidor de llurs infants que la República assisteix; joia en els mestres que veuen com creixen aquelles criatures. Joia en els rostres infantils...

Tot això està a punt de perdre's.

Hem interrogat a un infant:

—Esteu assabentats que possiblement restareu sense escola?

Ens respon amb vivacitat, com si hagués madurat molt en el seu pensament precoç la idea d'un possible acabament,

—Sí, ho ha dit el pare... i els pares dels altres companys també diu que n'han parlat; jo, no vull deixar el mestre. Es més bon home! Abans, tenia por a l'escola. Sentia com explicaven altres nens que hi anaven, que els pegaven i els castigaven... però ara, jo no marxaré, mentre sigui petit d'aquesta escola. Donen un dinar més bò! Vaig en tramvia de franc; mireu, veieu?, amb aquest llacet al braç pujo al tramvia i no pago... Sé llegir i fer comptes i quan seré gran faré un ofici per guanyar cèntims... Aleshores a casa canviarem de pis, perquè allà on vivim és fosc...

—I al collegi, què diuen els mestres i els teus amics?

—Els mestres no ens en parlen gaire d'això, però entre nosaltres sí que en parlem. Ja ho veuen els mestres, però no diuen res; no tenim cap por, però, que vinguin a treure'ns els frares, nosaltres estem preparats.

—Preparats?

—Mireu, si mai veiem que els frares ens venen a treure, així que entrin a estudi, tots ens hi tirarem al damunt i amb tinters, i tamborets i tot el que trobem els empaitarem. No vindran, no! Jo sempre ho dic a casa: no tingueu por que no ens n'anirem mai del collegi, i com que els mestres són tan bons, estem segurs que ens ajudaran. Vós tampoc no ho voleu que els frares ens treguin d'estudi?...

Pobre infant! Amb quina innocencia, però amb quina fermesa defensa aquella llar assolellada on ha trobat amics petits i grans!

Quin elogi més càlid de l'ensenyament laic!

*

Mort sentida

JOSEP LAZARO FERRANDO

Ha mort a la Clínica Montserrat, carrer Septimània, 12, (Gràcia), després de greu malaltia, Josep Lázaro Ferrando, president de l'entitat Unió de venedors de Peix de Barcelona i Comarques, càrrec que venia ocupant amb moltíssim interès, i al qual havia dedicat totes les seves activitats.

Era el finat persona que s'havia guanyat les simpaties i l'estima de quants l'havien tractat.

L'enterrament tindrà lloc aquesta tarda a les quatre. El seguici sortirà de l'esmentada Clínica per a dirigir-se al cementiri de Sant Andreu.

Donem als seus familiars i a la Unió de Venedors de Peix de Barcelona i Comarques, el nostre condol més sincer.

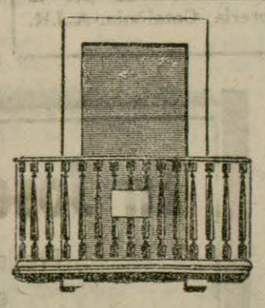

Cerqueu pis?

En trobareu de tots els preus. De qualsevulla condició. A tots els barris de Barcelona

CONSULTANT LA

BORSA DE LLOGUERS

DEL BANC DE LA PROPIETAT

GIRONA, 2

(Ronda Sant Pere) Telefon 53191

Les contradiccions de les crisis franceses

Es molt possible que algú hagi vist un desacord entre el comentari que feiem ahir de la crisi francesa a la vista de les primeres noticies i la realitat. Fonamentalment no hi ha contradicció. En el nostre comentari estudiàvem les diverses possibilitats que podien haver provocat la crisi, i, si assenyalàvem la possibilitat d'un atac a fons de les dretes, parlàvem de la possibilitat de trencament d'un ressort intern del Govern. La realitat evident ha estat aquesta darrera, però no exclou de cap de les maneres l'existencia d'una lluita interessada dels elements de dreta contra tota participació de les esquerres en el Govern i, sobretot, contra la possibilitat, si aquestes hi col·laboren, que puguin influenciar poc ni molt, amb la seva ideologia, la labor governamental.

Al cap i a la fi, aquests han estat sempre els resultats dels Governs de col·laboració. Els governs nomenats nacionals, que abasten de la dreta a l'esquerra, han significat sempre un sacrifici per als ideals dels homes d'esquerra. La mateixa constitució de blocs polítics sobre uns punts de coincidencia de persones de pensar divers, ha tingut sempre com a resultat el sacrifici en allò en que divergeixen els homes d'esquerra dels de dreta. I no cal ignorar que, en certa manera, en el taranna corrent de la vida, es molt possible que els homes de dreta es fonamentin en una veritat reconeguda com a tal gairebé per tothom encara que molt aviat es tracti d'una realitat bastida sobre fum. Es de consuetud creure que els dretistes basen la seva actuació en fets positius i coneguts i que els homes d'esquerra basteixen les seves teories sobre anhels i desigs, bons com a motors, però enganyadors en moments de perill i d'acció ràpida. I, quantes vegades aquest positivisme de la gent de dreta no es basa més que en fets hipotètics, quan no, cosa pitjor, en unes necessitats purament personals o de grup!

Es pot donar com a segur que un fet psicològic d'aquesta naturalesa es el que motiva aquest dubte continuat dels radicals socialistes francesos que ha motivat la caiguda de dos Governs seguits en els quals ells col·laboraven. Partits com el radical socialista francès, que son la personificació mes aproximada del liberalisme amb el seu allunyament de l'absolut, es logic que en moments com l'actual de França, plé de perills i d'incognites, els seus components es sentin atrets uns cap una banda i els altres cap a l'altra. I, amb la seva actitud dubitant, provoquin caigudes fulminants de Governs que no se sap on aniran a parar.

Quant a l'actitud dels partits obrers no pot esser mes normal. La formació de Govern d'unió nacional res de bo no pot portar per als obrers i es molt segur que significquin una major llibertat per les lligues patriòtiques amb les quals especulen els reaccionaris mes purs. Els socialistes demanen la immediata dissolució de la Cambra i noves eleccions. Els resultats de les darreres eleccions municipals i cantonals els dona un suport positiu per a fer tal petició. Poden especular sobre un major triomf en les eleccions polítiques que en les administratives i, per tant, amb una major possibilitat d'influir en la política que el seu país hagi de seguir en moments difícils com els actuals.

l'adam
Passeig de Gràcia, 58
Telefon 80321
CAMISES — CORBATES — VESTITS BANY — BARNUSSOS
CAMISA A MIDA: 18 PTES., AMB COLL I PUNYS
Vestit SENYORA, CAMP I PLATJA 95 PTES. (Model exclusiu)

CAP SUPERIOR DE POLICIA

En rebre anit els periodistes el cap superior de Policia els manifestà que no tenia cap notícia d'interès a comunicar-los.

EL V CONGRES INTERNACIONAL D'ALPINISME

és reunirà a Barcelona, del 3 al 7 de juliol

El Comité Executiu organitzador dins el Centre Excursionista de Catalunya de la propera reunió a Barcelona de les entitats alpines que han de celebrar el V Congres Internacional d'Alpinisme, ha pres l'acord de crear el titol de Congressista nacional, reservat exclusivament als socis d'entitats excursionistes i alpines de la Península, d'acord amb el seguent ordre:

Primer. Podran esser congressistes els socis de les entitats que son membres efectius i afiliats de la U. I. A. A. (o segui del Centre Excursionista de Catalunya, de «S. E. A. Peñalara» i «Club Alpino Español» de Madrid).

Segon. Els socis d'entitats que en anteriors Congressos d'Alpinisme s'hi hagin adherit o fet representar (o segui «Federación Vasco-Navarra de Alpinismo», «Montañeros de Aragón» i «Club Deportivo de Bilbao»).

Tercer. Els socis de les entitats excursionistes de Catalunya que estiguin afiliades a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya.

Els socis d'aquestes entitats nacionals poden adquirir el titol de Congressista i la targa d'identitat al preu de 5 pessetes.

Aquesta targa d'identitat donarà els seguents drets i reduccions: 1er als congressistes que hagin de desplaçar-se per ferrocarril, obtenció de bitllets d'anada i tornada amb un 40 per 100 de reducció. Per a tots els congressistes: Dret a rebre el senyal oficial del Congrés. Lliure assistència als solemnes actes de inauguració i clausura del Congrés. Actes a les reunions i festes de nit a honor dels congressistes. Participació al banquet de clausura a preus reduïts. Condicions especials per a l'excursió a Montserrat i facultats de prendre part a les excursions de la «Setmana als Pirineus», els preus que figuren en el programa oficial. Subscripció a preu de favor al llibre i altres publicacions del Congrés.

Un llibre d'interès per a tots els catalans

«EL GOBIERNO DE LA GENERALIDAD EN EL BANQUILLO»

Tots els catalans coneixem l'interès que ha desvetllat el procés contra el Govern de la Generalitat pels fets del 6 d'octubre. Tots hem seguit amb interès des de les pàgines d'aquest diari els interrogatoris, respostes, defenses i acusacions que han estat fetes el President i als consellers. La sentència vé a cloure aquest periode d'angoixa que ha tingut els catalans amb el nerviosisme natural dels grans aconteixements històrics.

Alard Prats, el conegut repòter madrileny, també ha esperat la sentència per a cloure el seu llibre que sota el títol EL GOBIERNO DE LA GENERALIDAD EN EL BANQUILLO, es posarà a la venda la setmana pròxima, i que contindrà tot el procés pres taquigràficament. Tots els catalans hem de conèixer, llegir i propagar aquesta obra, ja que en ella hi haurà condensada el gran esdeveniment històric del 6 d'octubre, i el procés que tanta sensació ha causat i causa a casa nostra.

Aquesta obra, igual que "Catalunya - Companys", serà administrada per la Llibreria Catalònia.-A.J.R.

INFORMACIO DE L'ESTRANGER

LA SITUACIO POLITICA FRANCESA

Laval i Herriot fracassen successivament en la formació de govern

El Govern Bouisson fou derrotat a causa de les divergències radical-socialistes --- Els socialistes reclamen la dissolució de la Cambra

BOUISSON FOU DERROTAT DE DRET, PERO NO DE FET

París, 5. — Encara que el Govern Bouisson fou derrotat a la Cambra, amb dades oficials es demostra que va aconseguir una majoria de dotze vots.

S'ha creat una situació extraordinaria en el sistema parlamentari. Reglamentàriament els diputats poden expressar el seu vot després de clos l'escrutini. D'aquesta manera diversos diputats que van abstenir-se de votar, ho feien després a favor del Govern, per la qual cosa les dades oficials assenyalaran al Govern Bouisson una majoria de dotze vots. Els vots, després de clos l'escrutini, solament son una simple formalitat. Els que s'emeten abans de clourels son els unics efectius i decisius, ja que les adhesions posteriors es fan constar però no compten.

LA MAJORIA DELS DIPUTATS RADICALS SOCIALISTES NO VOTAREN PEL GOVERN

París, 5. — L'escrutini de la votació de la darrera nit a la Cambra es presta a importants consideracions, ja que s'ha pogut comprovar que, a més de les oposicions de l'extrema esquerra (comunistes, socialistes-nacionals i socialistes-francesos), votaren en contra del Govern Bouisson 65 diputats radicals socialistes, mentre que altres 65 s'abstengueren. A mes, no assistiren a la sessió 25 diputats.

La premsa del matí comenta la crisi de molt diversa manera, si be, en general, està d'acord a apreciar que la votació fou impremeditada i de resultats difícils de preveure.

Confirmant la nostra informació d'anit, ens cal dir que diversos diputats, sorpresos per la caiguda del Govern, que en el fons no ho desitjaven, han sollicitat, massa tard, que el seu vot sigui ratificat. D'haver-se efectuat aquesta rectificació el Govern hauria aconseguit una majoria d'uns 16 vots aproximadament.

LA PRESENCIA DE CAILLAUX AL GOVERN HAVIA ATURAT L'ESPECULACIO

París, 5. — Els propòsits que animaven el Gabinet presidit pel senyor Bouisson havien restablert, en part, la confiança en els cercles de borsa financers, i en els organs d'opinió representants d'aquests interessos.

La presència del senyor Caillaux a Hisenda tingué conseqüències favorables i immediates, puix que detura gairebé instantàniament la sortida d'or dels subterranis del Banc de França, al pànic de les darreres setmanes s'esfuma i la tranquil·litat renaixia de nou. El moviment del metall groc durant el dia d'ahir assenyalà, amb tot, un déficit de 40 milions de francs. N'havien sortit 118 milions i retornat 78.

M. Bouisson tenia el propòsit de suspendre les sessions parlamentàries el dia 11 del corrent mes, per tal de passar els mesos d'estiu lliurat a la solució dels problemes del moment, que, segons l'opinió de molts observadors, necessiten un esforç meditat i constant durant algun temps. M. Caillaux tenia la intenció de convocar una Conferència monetària internacional, en la qual s'hauria procurat acordar l'estabilització de divises entre les principals potències. Creia indispensable acabar, la situació de pugna que s'ha mantingut latent en els darrers anys entre les principals capitals financeres del món.

ELS QUE VAREN VOTAR A FAVOR I ELS QUE VAREN VOTAR EN CONTRA

París, 5. — En la sessió d'anit, en la qual fou posat en minoria el Govern Bouisson, votaren en contra d'aquest: 3 diputats de la Federació Republicana, 2 independents, 6 del Centre Republica, 5 republicans d'esquerra, 8 republicans d'esquerra independent, 4 republicans d'esquerra radical, 6 independents d'esquerra, 65 radicals socialistes, 13 no inscrits en cap grup, 19 socialistes francesos i republicans socialistes, 20 socialistes de França, 96 socialistes, 1 d'Unitat Obrera i 9 comunistes.

No arriben, doncs, a 20, els diputats de la dreta que negaren els plens poders, dels quals 16 rectificaren el vot. Andre Tardieu vota a favor del Govern.

L'actitud del grup radical socialista queda matisada així: 65 en contra, 51 a favor i 29 abstencions.

L'ACTITUD DECIDIDA DELS SOCIALISTES A DEMANAR LA DISSOLUCIO DE LA CAMBRA

París, 5. — Sembla indubtable que bona part de la responsabilitat per la complicada situació plantejada per la crisi es deu a l'actitud ferma del grup socialista, sense els vots del qual resulta gairebé impossible formar un Govern amb prou homogeneitat en els moments actuals. Sobretot despres dels pactes electorals recents i de l'èxit que han obtingut les gestions realitzades amb determinats i influents diputats del grup radical-socialista no sembla molt viable que es pugui formar un Govern que no compti amb l'ajut d'aquell grup.

Hom considera que la posició del senyor Herriot ha quedat bastant crebantada com a resultat de les negociacions que porta a cap anit a darrera hora, amb la finalitat principal de trencar l'aliança tàcita de part dels seus correligionaris amb els socialistes.

Anit mateix, tot seguit que fou celebrada una reunió de la minoria socialista, convocada tan aviat com es tingué coneixement de la votació originadora de la crisi, s'anuncia que aquest grup sols prestarà suport a un Govern provisional que procedeixi a la dissolució del Parlament i que convoqui noves eleccions.

Si els radical-socialistes secunden aquesta actitud, la possibilitat que es formi un Govern contrari a aquesta actitud es mès incerta cada moment que passa.

Segons opinen els socialistes, cal que el programa de reformes financeres i econòmiques, l'adopció del qual consideren indispensable, ha de comptar amb la sanció de la massa electoral.

AMB AQUEST SON SET ELS GOVERNS QUE CAUEN EL PRIMER DIA D'ANAR A LA CAMBRA

París, 5 — Son set els precedents que ofereix a França el cas d'un Ministeri enderrocat en el seu primer contacte amb la Cámara. També te antecedents el fet incoherent registrat ahir que un Govern que obté a la tarda una majoria contundent, obtingués dues hores despres una votació que el posés en minoria. El 1906, la Cambra francesa acordà en una mateixa sessió fixar a totes les cartelleres oficials el discurs que acabava de pronunciar el ministre de l'Interior senyor Dubiet, i hores despres, enderrocava al Ministeri que aleshores presidia el senyor Maurice Rouvier. Es tractava de l'inventari dels objectes pertanyents al Culte.

EL GOVERN BOUISSON ERA BEN VIST A ANGLATERRA

Londres, 5. — La caiguda del Ministeri Bouisson ha sorprès l'opinió pública anglesa, ja que l'amplia base nacional del Govern i la presència en el Ministeri del senyor Caillaux havien fet creure als anglesos que el pressupost anava a esser equilibrat i el problema monetaire internacional podria esser abordat sense cap amenaça especulativa.

La manca d'un Govern a França es jutjada com molt lamentable a Londres, tant des del punt de vista interior com internacional, i s'expressa l'esperança que la crisi sigui curta i resolta amb caràcter definitiu.

LAVAL S'ENCARREGA DE FORMAR GOVERN

París, 5. — El senyor Lebrun encarregà ahir de la formació de Govern al President del Senat senyor Jean Neney, el qual declinà l'encàrrec basant-se en la seva avançada edat.

A les deu de la nit, el senyor Laval sortí de celebrar una conferencia amb el president Lebrun, i manifesta que el Cap de l'Estat li havia encarregat de la formació de nou Govern que ell havia acceptat de bon antuvi; però reservant-se donar una resposta definitiva fins que no hagues parlat amb alguns dels seus companys.

CELEBRA UNA ENTREVISTA AMB EL GOVERNADOR DEL BANC DE FRANÇA

París 5. — Prosseguint les seves gestions per a la formació del nou Govern, el senyor Laval ha celebrat una entrevista amb el governador general del Banc de França senyor Tannery.

UNA ENTREVISTA AMB BLUM

París, 5. — Prosseguint les seves gestions per a la formació del nou Govern, el senyor Laval s'ha entrevistat amb el líder socialista senyor Blum.

Laval ha dit als informadors que en la seva tasca topara amb grans dificultats.

ELS EX-COMBATENTS VOLEN UN REPRESENTANT EN EL GOVERN

París, 5. — Així que accepta l'encarrec de formar Govern, el senyor Laval emprengué activament les seves gestions celebrant conferencies amb les mes destacades personalitats polítiques.

Laval celebra llargues entrevistes amb els presidents del Senat i de la Cambra senyors Jeanneney i Bouisson, respectivament. Despres s'entrevista amb diversos diputats que formaren part del Govern d'efímera vida que morí ahir a la Cambra.

Despres de les seves entrevistes amb els senyors Herriot, Mandel i Delbos, el senyor Laval rebé la visita d'una Delegació d'ex-combatents que anava presidida pel secretari general de la Lliga Nacional d'Ex-combatents i víctimes de la Guerra, senyor Rivollet, el qual com es recordarà, era ministre de Pensions en el Gabinet Flandin.

A l'entrevista de Laval amb la delegació d'ex-combatents se li concedí extraordinaria importancia. S'assegura que els visitants demanaren a Laval que inclogues en la seva llista a un representant dels ex-combatents i acceptés el formar compromis de no adoptar cap mesura restrictiva per als drets dels ex-combatents i víctimes de la guerra.

LAVAL RENUNCIA A FORMAR GOVERN

París, 5. — El senyor Laval ha renunciat a formar Govern.

Quan na sortit de l'Eliseu, on ha comunicat la seva decisió al President Lebrun, el senyor Laval declara als periodistes que havia adoptat aquesta decisió perque en la seva consulta als radical socialistes aquests li lliuraren una moció en termes plenament satisfactoris, però no el suficientment categòrica per a permetre-li obtenir la majoria massissa que Laval creu indispensable per tal de dur a bon terme la tasca de lluitar eficientment contra l'especulació i per a defensar energicament el franc.

DESORIENTACIO EN ELS MEDIS POLITICS

París, 5. — Quan el senyor Laval ha resignat l'encarrec de formar Govern, ha declarat que no podia continuar les gestions per les grans dificultats que trobava despres de les seves conferencies amb diversos líders polítics. Primerament s'entrevista amb el socialista Leo Blum, però no es aventurà assegurar que si el senyor Laval persistia amb els mètodes de Flandin i Bouisson, es trobes amb la resistencia dels socialistes. També ha trobat dificultats en el grup radical socialista, el mes important de la Cambra amb els seus 160 diputats.

En les cercles polítics hi ha gran desorientació despres de la tercera temptativa de formació de govern.

S'esmenta el nom de Pietri, ministre de la Guerra dimissionari, com successor de Laval en l'encarrec de formació de Govern. Pietri pertany a l'esquerra republicana i es un tècnic de les finances.

També s'esmenta el nom d'Herriot; però no sembla probable que rebi l'encarrec del President, a causa de la divisió que hi ha en el si del partit radical socialista.

LES SORPRESES D'AQUESTA CRISI

París, 5. — La crisi ministerial ha suscitat la sorpresa general a tots els medis parlamentaris, sorpresa que es reflexa en els comentaris de la premsa francesa. Totes les apreciacions coincideixen en el fet que la votació constitui quelcom inesperat. El mes curiós es l'actitud de molts diputats, que durant el dia d'ahir han repetit que lamentaven llur actitud d'ahir, ja que no preveien que llur vot negatiu a la concessió de plens poders al senyor Bouisson anava a provocar una crisi.

Referent a la renuncia de Laval, es pot dir que també ha sorprès, ja que a primeres hores de la tarda s'assegurava que avui mateix quedaria constituit el nou Gabinet sota la presidencia del ministre d'Afers Estrangers. Despres s'ha sabut que en realitat, Laval accepta de mala gana, cedint a les pressions insistents del Cap de l'Estat senyor Lebrun. Despres, quan el senyor Laval ha iniciat les consultes amb els diversos grups polítics, ha trobat l'atmosfera molt emboirada, ja que els radicals socialistes, que decidiexen la balança en aquests moments, apareixen dividits, mentre que un sector es mostra partidari de la concessió dels plens poders, un altre important grup sustenta el criteri que s'ha de formar un govern netament d'esquerres.

HERRIOT TAMPOC NO POT FORMAR GOVERN

París, 5. — Despres d'haver estat mès d'una hora conferenciant amb el President de la Republica, el senyor Herriot a sortit del Palau presidencial a les nou en punt de la nit. Responent a preguntes dels periodistes, ha declarat que la crisi encara no estava resolta, i que tornaria a la Cambra, per tal de posar-se novament amb contacte amb el grup radical socialista.

Hom creu que la clau de la situació resideix en el resultat que pugui donar la reunió de Herriot amb els diputats del seu Partit.

París, 5. — El senyor Herriot ha declinat l'encàrrec de formar Govern, i fonamenta la seva actitud en la divisió de la seva tracció a la Cambra.

Es pot dir que, en realitat, el senyor Herriot no ha arribat a tenir l'encarrec presidencial, ja que havia condicionat la seva acceptació a l'actitud del grup radical socialista, amb tot i saber per endavant que era negativa per als seus propòsits.

Hom considera que el senyor Pietri te moltes probabilitats de rebre l'encàrrec.

AQUESTA NIT ES REUNIRA LA MINORIA RADICAL SOCIALISTA

París, 5. — El grup radical socialista de la Cambra es tornarà a reunir aquesta nit, per tal de tractar de cercar unes bases de cooperació amb altres partits.

S'ENCARREGARA LA FORMACIO DEL GOVERN A PIETRI

París (urgent), 5. — Acaba de sortir en automòbil del Palau de l'Elisi un secretari del senyor Lebrun, el qual porta la missió de recollir al seu domicili el ministre de Marina, senyor Pietri, i conduir-lo al Palau presidencial. Es dóna per descomptat que el cap de l'Estat intentarà convencer Pietri, per tal que s'encarregui de formar nou Gabinet.

El conflicte italo-abissini

ELS ITALIANS DIUEN QUE NOMES POT ARRANJAR-HO UNA GUERRA

Roma, 5. — Tot sembla indicar que el conflicte entre Italia i Abissinia tindrà consequencies militars.

A Italia ningú no creu que es pugui trobar una solució en la reunió italo-franco-americana que es reunirà a Milà el divendres i es considera que l'unic que pot fer retardar l'activitat militar d'Italia a l'Africa Oriental es l'actitud d'Anglaterra, a la qual ataca durament la premsa italiana.

NO PRETENEN ALTRA COSA QUE CIVILITZAR ETIOPIA

Roma, 5. — Els periodics, comentant el darrer incident italo-abissini a la frontera de la Somàlia, diuen que s'ha demostrat a bastament que Abissinia es incapaç del manteniment de l'ordre al seu territori, i que amb la seva conducta justifica les mesures que Italia ha adoptat per tal d'assegurar la salvaguàrdia de les seves colònies.

El periodic semioficial «Giornale d'Italia» posa de relieu que l'actitud d'Abissinia constitueix un veritable perill per la continuitat amb que es produeixen els incidents. Afegeix que la darrera agressió, ocorreguda a Dankali, ha tingut lloc al punt mès meridional d'Abissinia, on no existeixen camins ni fonts, per la qual causa no es pot atribuir l'atac al desig d'assortir-se d'aigua o aliments.

TOTA LA PREMSA ITALIANA RECLAMA LA GUERRA

Milà, 5. — La «Gazzetta del Popolo», comentant els incidents italo-abissinis i la reunió del Comité d'arbitratge, que donarà començ demà en aquesta ciutat, diu que, degut als mètodes emprats pels etiops, l'esmentat Comité no tindrà èxit. El periòdic diu també que, donada l'anormal de les relacions entre Italia i Abissinia, especialment degut als atacs d'aquesta, ni l'actual ni cap Comissió es capaç d'acabar amb l'actual estat de coses i que si els abissinis han pres les armes se'ls ha de sotmetre també per la força d'ellas.

FIRA DE BARCELONA
PALAUS DE MONTJUIC
VISITEU-LA

LES CONVERSES NAVALS GERMANO - ANGLESES

AHIR CONTINUAREN LES CONVERSES

Londres, 5. — Aquest matí han estat represes les converses germano-britàniques.

UN ARTICLE DE «THE TIMES» FAVORABLE A LES PRETENSIONS D'ALEMANYA

Londres, 5. — «The Times» ha dedicat a les converses navals germano-britàniques un article de fons en el qual diu especialment que l'enviat extraordinari de Hitler, Von Ribbentrop, pot estar persuadit que els representants de la Gran Bretanya celebraran agradosament una sincera entrevista amb ell i amb els seus consellers sobre el programa naval eventual i la futura limitació de les forces marítimes.

«Hitler —continua dient el periòdic— ha declarat que no desitja seguir les petjades de l'almirall Von Tirpitz ni provocar la flota britànica. Ha fet notar en el seu discurs del Reichstag que el 35 per 100 que demana Alemanya no serà el punt de partida per a mès vastes exigencies en l'esdevenidor. A Anglaterra han estat apreciades les paraules de Hitler i per aquesta causa no serà difícil que Anglaterra i Alemanya s'entenguessin sobre un programa naval.

No ha d'oblidar-se en les converses que s'ha de tenir en compte les forces d'altres països si hom vol que aquestes converses preparatòries siguin seguides de negociacions formals. Estem ja units per un Tractat a França, Italia, Japó i Estats Units. No fóra útil concertar un acord amb alemanya que no tingués en compte les relacions amb les forces d'altres potències.»

El Japó amenaça seriosament Xina

Toquio, 5. — Se sap oficialment que el Govern japonès ha adreçat una nota al Govern xinès expressant el seu disgust pel nomenament del general Xong-Xen per al càrrec de governador general de la guarnició de Tien-Tsin. La nota del Govern de Toquio demana que Xina infrigeixi un seriós castig a les bandes que sembren el terror per la zona desmilitaritzada i demana també la dissolució de les organitzacions antijaponeses.

MACDONALD PRESIDEIX UN CONSELL QUE ES SUPOSA SERA L'ULTIM

Londres, 5. — El president del Consell, senyor Mac Donald, ha presidit aquest matí un Consell de ministres que, segons informes de bona font, serà el darrer que presideixi el senyor Mac Donald.

En la reunió ministerial d'aquest matí s'ha tractat principalment sobre les negociacions navals germano-britàniques i s'ha examinat detingudament la resposta del canceller Hitler a les declaracions demanades per l'ambaixador d'Anglaterra a Berlin sobre els oferiments fets en el darrer discurs del Führer.

Alemanya sota el nazisme

VINT DIRECTORS DE DIARIS SUSPESOS DE LA PROFESSIO DE PERIODISTA

Berlin, 5. — La Federació de la Premsa Alemanya ha suspès en la pràctica de la seva professió vint directors de periòdics, entre ells Alexandre Drenker i Llorenç Zach, que dirigeixen respectivament els dos òrgans catòlics publicats a Berlin, «Germania» i «Maerkisch Volkszeitung», i Willy Beer, director del «Berliner Tageblatt», per haver publicat la carta del bisbe de Breslau.

LA CIENCIA S'HA FET NAZI

Munic, 5. — El cap de l'Oficina racista del partit nazi, Dr. Gross, ha pronunciat un discurs en el qual ha fet un comentari de la política racista desenrotllada pel Reich.

Ha dit que la ciència està d'acord amb el camí que ha emprès el Reich en la qüestió racial i que, per tant, la crítica no pot fer res contra la ciència. Afegeix que la política racial nazi s'esforça a salvar el poble i li obre nous camins per a assegurar-li un bon esdevenidor. Ha posat de relieu els perills que amenacen provocar la decadència racial, que al seu judici són: minva de la natalitat; extensió de les malalties, i encreuament de races.

Ha dit també que el nazisme reconeix l'indiscutible dret que cadascú té sobre la seva vida intima, per tal com tothom té un deure a complir a la vida, però el Dr. Gross diu que reconeix com a llei de creació la propagació d'una nació. Ha acabat dient, sobre les malalties hereditaries, que resulta sarcàstic que un poble deduqui els seus esforços a la construcció de palaus sumptuosos per a malalts i moribunds mentre que per altra banda hom deixa morir de fam i miseria infants sans que viuen en llars pobres.

En Josep Lázaro Ferrando

President de la Unió de Venedors de Peix de Barcelona i Comarques

Ha mort a l'edat de 32 anys

Els qui el ploren esposa Rosa Aguilar, fills Josep, Agustí, Daniel i Andreu, pares, pares polítics, germans, germans polítics, oncles, nebots, cosins, altres parents i la UNIO DE VENEDORS DE PEIX DE BARCELONA I COMARQUES, en assabentar a llurs amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen se serveixin assistir a la casa mortuòria carrer BISBE MORGADES (Josepets), núm. 9, avui, dijous, a les 4 de la tarda, per acompanyar el cadàver a la seva darrera morada al cementiri S. Andreu.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

HA EMES EL SEU FALL EL T. DE G.

30 anys de presidi per al President Companys i els Consellers Lluhí, Barrera, Gassol, Mestres, Comorera i Esteva

14 VOTS A FAVOR I 7 EN CONTRA

«Ja m'ho esperava» --- digué Lluís Companys

La nova reunió del ple del Tribunal --- Manifestacions del secretari suplent

Madrid, 5. — Aquest matí s'ha reunit el Ple del Tribunal de Garanties, a dos quarts d'onze, per tal de continuar la deliberació sobre la sentència pels successos de Catalunya del dia 6 d'octubre.

En acabar la reunió, el secretari suplent ha rebut els periodistes. Aquests li han indicat si se'ls podria donar la sentència, la qual cosa fóra més factible per a ell, ja que si es limitava a llegir-la els resultaria impossible el transcriure-la.

El secretari aleshores s'ha expressat en els termes següents:

—La sentència no estarà signada fins demà a la una i per tant jo no puc facilitar-vos-la, ja que podria encara sofrir alguna esmena. Ara bé, jo us prometo que demà, a la una, us la podré comunicar, ja que estaran tretes les còpies precises. Aquetes són bastants i per tant no puc assegurar-vos el que pugui facilitar-ne alguna a aquesta hora. Si a migdia puc disposar d'elles, us la deixaré per tal que la copieu, o bé us donaré hora fixa perquè podeu refiar-vos. Amb tot però, no us dóno paraula de res de tot això; únicament em comprometo a facilitar-vos una còpia, però sense detallar l'hora, perquè, ara el Tribunal li cal tenir la sentència amb net per tal de signar-la abans de la una. No vull dir, però, que a aquesta hora en disposi de cap per tal de facilitar-vos-la. Procuraré de fer-ho al voltant d'aquesta hora, ja que s'han de treure còpies per als processats, per als lletrats i per als vocals i ja podeu suposar que davant aquest nombre extraordinari no em puc comprometre per tal d'evitar que a darrera hora me'n manquin.

El vocal senyor Alba diu que s'ha aprovat la proposta del senyor Traviesas en la qual es demana trenta anys de reclusió

Madrid, 5. — Els vocals del Tribunal de Garanties en abandonar la reunió del Ple i a preguntes dels periodistes han manifestat que el secretari els donaria la referència, però els informadors han insistit tot dient que els havia dit que demà els facilitaria la sentència.

Aleshores, el vocal senyor Alba, el qual es trobava en un grup ha dit:

—S'ha aprobat la proposta del senyor Traviesas per 14 vots contra 7. Com ja sabeu en aquesta es qualificat delicte de rebel·lió militar i es demanen trenta anys. Hi hagué un vot particular dels senyors Basterrechea, Taltabull, Basilio Alvarez, Sbert i jo en el qual demanavem l'absolució, ja que entenc que no es pot castigar un delicte contra l'Estat, comès per individus dependents d'ell, ja que el delicte era contra la forma de Govern.

El senyor Gil Gil i Gil, també va presentar un vot particular en el qual considerava un delicte contra la forma de Govern, i finalment el senyor Minguijon en presentà un altre en el qual considera els consellers autors d'un delicte d'inducció, excitació i provocació a la rebel·lió. En ell demana presó major, amb aplicació dels atenuants del Codi, i per al senyor Companys, per ésser director de tot i el qual donà l'ordre al comandant senyor Pérez Farràs, per tal de defensar la Generalitat contra qui fos, el qualifica de rebel·lió militar i sollicita trenta anys.

Referència oficiosa de la reunió del ple del Tribunal --- La intervenció del senyor Sbert

Madrid, 5. — En el Ple del Tribunal de Garanties celebrat aquest matí, ho començat amb la lectura pel ponent del projecte de la sentència en la qual es recullen fets de l'acusació, i es considera que no constitueix delicte contra la forma de Govern, per trobar-se comprès a l'article 237 del Codi de Justícia Militar, el qual tracta de rebel·lió.

El ponent senyor Traviesa sostè que per la rebel·lió militar no és necessari ni que siguin militars els autors, ni tampoc que s'hagi declarat prèviament l'Estat de guerra. Es refereix a una sentència de 18 de juny del 1933, donada per la Sala Sisena del Suprem, en la qual es manté aquesta teoria.

Els considerants de la sentència recullen també per a refusar-la, la tesi d'estat de necessitat mantinguda pels defensors, creient que no assisteixen les circumstàncies exigides per tal que puguin ésser d'aplicació a aquests casos, tota vegada que la Generalitat no podia anar contra la situació jurídica establerta a la qual els membres del Govern tenien el deure de sacrificar-ho tot.

També es refereix la sentència a la circumstància de responsabilitat de cada un dels processats, i afirma que el senyor Companys actuà com a cap de Govern, d'acord en tot moment amb els seus consellers els quals no es varen oposar a aquesta solidaritat en cap moment, per la qual cosa ha de considerar-se a tots per igual responsables.

Acaba demanant la pena de 30 anys per a tots i per a cada un dels processats amb la conseqüent inhabilitació, la qual pena és la mateixa del Codi de Justícia Militar que assenyala per aquests casos, essent la màxima la pena de mort.

A continuació el senyor Sbert llegeix el seu projecte de sentència la qual no està d'acord amb l'apreciació dels fets, i remarca que el senyor Companys a més d'exercir de cap de Govern i ésser President de la Generalitat, fou autor material del manifest llegit el dia 6 d'octubre per acord del Consell i per si i amb la seva exclusiva responsabilitat ordenà al comandant senyor Pérez Farràs que defensés la Generalitat contra qui la volgués atacar, sense suposar que fossin precisament les forces de l'exèrcit a les ordres del Govern, fins i tant no se li hagués respost, com va prometre fer-ho el general Batet en ésser requerit per telèfon i que reiterà després per escrit.

Els considerants de la sentència del senyor Sbert comencen remarcant la naturalesa mixta que els legisladors han atribuït als delictes que poden ésser comesos per altes jerarquies polítiques, que són complexos i justifiquen la creença d'un Tribunal jurídico-polític per a judicar-los, d'on resulta, segons la doctrina del senyor Sbert, que la política serveix per a ilustrar el coneixement de les circumstàncies en què els fets s'han produït, i la tècnica jurídica per a classificar-los, dintre el quadre de les figures de delicte que explícitament conté la legislació penal.

En un altre considerant del senyor Sbert, es recull dels informes pronunciats en el judici oral com a antecedents a la situació creada el 6 d'octubre, la sentència del Tribunal de Garanties amb motiu de la Llei de Contractes de Conreus, a la qual aquest s'hi oposà. Els fonaments legals del senyor Sbert són els següents: Els actes comesos pels processats, encara que són veritablement illegals, no poden ésser classificats en cap de les tres qualificacions proposades per les parts que són: rebel·lió, rebel·lió militar i delicte contra la forma de Govern. No és rebel·lió comuna perquè l'article 238 del Codi penal ordinari, exigeix com a condició essencial, l'aixecament, i no es pot aixecar cap Govern dintre de l'Estat, perquè l'aixecament implica que aquell que s'aixeca vol col·locar-se de baix a dalt; s'aixeca un particular, un subordinat, però si un Govern s'aixeca, pot mancar a la llei, però no pot aixecar-se. No és rebel·lió militar, perquè la rebel·lió militar és l'agravament del concepte de Llei comú, mitjançant dues circumstàncies que la modifiquen, una de les quals és la plena declaració de l'Estat de guerra, si els autors no són militars. Aquesta circumstància ha estat imposada per la Llei d'Ordre Públic, publicat el dia 30 de juliol del 1933, i que per ésser posterior no pot ésser tinguda en compte pel Tribunal Suprem a la Sentència que ha estat esmentada pel ponent senyor Traviesas i que té la data del 18 de juliol del mateix any. Després el mateix Tribunal reconeix en els considerants de la sentència recaiguda, en passar a la jurisdicció ordinària el procés contra el senyor alcalde de Barcelona i consellers de la majoria, que la circumstància allegada és pertinent i ve imposada per l'esmentada Llei.

En altres considerants manté el senyor Sbert que no es pot qualificar els actes com de delicte contra la forma de Govern, perquè la forma de Govern, que és la República democràtica, parlamentària, organitzada en règim de llibertat i de justícia, segons l'article 1r. de la Constitució, no ha estat atacada pels actes dels processats, que son una interpretació política en proclamar una forma d'estat federal, la substància del qual està a l'Estat integral i que no serien les formes republicanes. L'estat integral és un estat de coordinació de diversos òrgans nacionals, cada un dels quals té la seva esfera pròpia de competència, i en el qual el Govern regional no està subordinat al Govern central, sinó que hi està coordinat.

Són per aquests motius que l'article 14 de l'Estatut atribueix al President de la Generalitat la representació de l'Estat i no la del Govern central, per la qual cosa no podia haver-hi insoubordinació, sinó que hi hagué extralimitació, basada en un estat de consciència, la intenció de la qual era noble i conseqüent amb la història i significació popular dels seus autors.

Acaba la sentència redactada pel senyor Sbert dient que el Tribunal no pot encabir els actes dels processats en cap dels motlles de la legislació penal vigent imposa, perquè defuig d'ells. No pot tampoc qualificar-los per analogia com ho permet el Codi de l'any 25, en el qual la doctrina legal vigent a Espanya és contrària a tota interpretació vital. No és culpa del Tribunal si els Codis espanyols eren descriptius, detallistes i casuístics, i no feien grans definicions genèriques. No pot imposar pena, i per tant procedeix absoldre els processats i aplicar-los l'article segon del Codi penal ordinari, perquè en el successiu els intents de cop d'Estat tinguin una penalitat que a Espanya no tenen, quan adquireixen la forma d'actes contra la forma de l'Estat, comesos pels altes jerarquies de l'Estat mateix, i en canvi si fos comès per particulars, o per subordinats, en concórrer-hi la circumstància que s'aixecan contra el Govern, constitueixen sempre un delicte de rebel·lió.

El projecte de sentència del senyor Minguijón

A continuació el senyor Minguijon llegeix un altre projecte de sentència en el qual es qualifiquen els fets com a conseqüència d'una inducció, excitació o provocació de rebel·lió militar.

Referint-se a les diverses participacions de cada uns dels processats, diu que de la mateixa argumentació del senyor Sbert es desprèn que el senyor Companys fou el qui tingué més participació i l'únic que pot considerar-se veritable autor perquè donà l'ordre de defensar la Generalitat contra qui fos. Demana per al senyor Companys 30 anys de presiri i per els consellers de 6 anys i un dia a 12 anys de presó major.

El projecte del senyor Gil i Gil

El senyor Gil i Gil dóna compte d'un altre projecte de sentència, que discrepa dels tres anteriors. Diu que, a judici seu, no pot apreciar-se el delicte contra la forma de Govern, i en això coincideix amb els arguments sustentats pels senyors Traviesas i Sbert, encara que siguin diferents, i creu contradictoris els arguments exposats pel senyor Minguijon. Tampoc no creu que pugui apreciar-se en els consellers rebel·lió militar.

Creu, igual que els senyors Sbert i Minguijon, en la responsabilitat singular del senyor Companys pels fets que realitzà. Personalment estima que ha d'entendre's que existeix rebel·lió perquè els arguments sobre la falta de figures del delicte el nostre Codi no pot compartir-los i considera necessari condemnar els consellers a vuit anys i un dia i el senyor Companys a vint-i-un anys, cinc mesos i un dia, amb el màxim criteri de benevolença, a la qual s'inclina pel seu actual caràcter i perquè tingué ocasió de conèixer alguns dels processats a les Corts Constituents.

La votació

A continuació es pasa a votació i es comença per la sentència absolutòria.

Explica el seu vot a favor el senyor Basterrechea, el qual diu que subscriu els arguments sostinguts pel senyor Sbert i entén que, exigint-se la querella per aquest procés, el Tribunal no pot modificar les acusacions que reportarien si pogués perseguir-se d'ofici, i perquè puguessin qualificar-se de promotors o inductors d'un alçament del poble, tal com ho han pretès de distinta manera els senyors Minguijon i Gil i Gil. Creu que el senyor Sbert trepitja terreny ferm quan sosté que els processats són autors d'uns actes il·legals que ara no estan penats per les lleis vigents.

El senyor Basilio Alvarez explica el seu vot favorable a la tesi del senyor Sbert pronunciant un discurs en el transcurs del qual expressa el seu convenciment que els processats no atemptaren contra Espanya i procediren amb gallardia i noblesa defensant, a la seva manera, les essències de la República, que ell sempre ha defensat com a federal a la seva Galicia. Acaba dient que els arguments científics exposats pel senyor Sbert són ferms i ningú no ha pogut desfer-los.

El senyor Alba, socialista, també s'adhereix a les bases del senyor Sbert. Creu que els fets foren provocats amb interès polític després de la sentència del Tribunal sobre la Llei de Contractes de Conreu, tal com es desprèn de les declaracions i d'una conferència del senyor Salazar Alonso, citat a judici.

El senyor Taltabull també manifesta la seva adhesió al vot del senyor Sbert i proclama, com a andalús, representant de les noves provincies andaluses, el seu regionalisme. Assegura que Catalunya és mestra en sensibilitat i en sentir la dignitat regional. Finalment diu que el Poder central no portà a terme cap acte d'intimidació ni de gestió política per a evitar els fets i que tampoc no es comunicà als processats la declaració de l'estat de guerra.

Practicada la votació sense altra explicació de vot, després d'haver invitat el president als vocals que fessin ús de la paraula a favor o en contra, la sentència proposada pel senyor Sbert fou rebutjada per majoria i convertida en vot particular, defensat per cinc vocals.

Es vota després la sentència proposada pel senyor Gil i Gil, la qual obté dos vots, dels senyors Gil i Gil i Maniques.

A continuació es vota la del senyor Minguijon, que obté un vot.

Finalment es vota la proposada pel ponent senyor Traviesas, que ha estat votada pels tretze senyors que no s'havien sumat a cap de les altres tres i pel senyor Maniques, que s'ha separat de la votació anterior. Han pres part en la votació 21 vocals i ha quedat com a vot particular el subscrit pels senyors Sbert, Basterrechea, Basilio Alvarez, Taltabull, Alba, Maniques, Gil i Gil i Minguijon.

La sentència serà signada avui

Per a la redacció definitiva de la sentència s'afegiren al ponent els senyors Pradera i Beceña.

Demà es signarà la sentència a les dues de la tarda. Es extensíssima.

Contra el que s'havia dit, sembla que els condemnats no aniran a La Mola

Madrid, 5. — Sembla segur que ha quedat desvirtuat que els processats puguin anar al castell de la Mola, ja que pertany a la jurisdicció militar, i ara es cerca la forma perquè siguin enviats a un altre penal de la jurisdicció del Ministeri de Justícia, per haver-se acordat que sigui el ministre d'aquest ram el que assenyali el presidi on han de complir la condemna els consellers de la Generalitat.

Visites i telegrames a la presó

Madrid, 5. — Durant el dia d'avui han visitat a la presó Model el President i ex-consellers de la Generalitat més de cent persones. Davant la impossibilitat d'anotar-les podem fer constar que entre aquestes figuraven ex-ministres, diputats a Corts i moltes senyores.

A la tarda el senyor Companys i ex-consellers reberen innombrables telegrames de Catalunya i altres provincies.

Avui es coneixerà el text de la sentència, que és extensíssim

Legisladors i governants

«Establecido el Estatuto, el señor Luis Companys es una breve etapa Presidente del Parlamento catalán. Lo retiene el Gobierno de Madrid para ser ministro de Marina, y es ministro de Marina poco tiempo. Muere Francisco Macià y es elegido Presidente de la Generalidad, y al tomar posesión se ocupa de la formación de la tienda catalana del orden público, del problema social, de los contratos de cultivo. Y añade: Pero todo dentro de la ley y con las armas de la ley en la mano. Y en seguida su sentido de catalanista añade que Cataluña defenderá sus libertades cueste lo que cueste. El revolucionario sigue construyendo. ¡Y como construye! Dígase lo que se quiera, en la etapa de Presidente del Parlamento catalán y de Presidente de la Generalidad, ¡como se construye! Ya darían muchos castellanos cualquier cosa para que rigieran en España siquiera dos leyes de Cataluña: La ley Municipal y la Ley que regula la vida civil de la mujer casada. Y bajo la Presidencia de Companys se hace esa obra notabilísima de construcción y de gobierno a qué aludían los otros señores consejeros en sus declaraciones. No teniendo que vencer su notoria modestia, como el Sr. Fiscal dijo con una ironía completamente fiscal. No: exponiendo un pecho a preguntas de los defensores, porque nosotros tenemos un interés muy grande en demostrar al régimen y a España que estos hombres de la Generalidad no son unos revoltosos vacuos. Ya se ha dicho ayer elocuentemente por mis colegas. No son unos imprevisores, no son unos destructores de la economía que encuentran creada, no. Son unos legisladores y unos gobernantes.»

(A. OSSORIO GALLARDO)

No seran traslladats al castell de La Mola

«...En nom propi insisteixo a destacar la meva major responsabilitat pels motius que ja ha exposat el meu defensor, seguint les meves instruccions. Els meus companys, per l'afecte que em tenen, per la serenitat del seu ànim i per estímuls d'elegància espiritual, senten satisfacció i tenen a honor el compartir i igualar la seva responsabilitat amb la meva. Però a mi em produeix una impressió que em fa exclamar: Això, senyors del Tribunal, no seria just. Si hi ha un responsable sóc jo, o, almenys, haig d'absorbir la major part de la responsabilitat...»

LLUIS COMPANYS

Preparatius per a l'assemblea de regidors elegits el 12 d'abril

SERAN VISITATS ELS PRESOS DEL GOVERN DE LA GENERALITAT

Madrid, 5. — A la redacció de «La Libertad» s'ha celebrat la sessió preparatòria de l'Assemblea dels regidors que foren elegits el 12 d'Abril i que foren substituïts per les Comissions gestores.

Després de nombrosos discursos es nomena la Mesa, la qual es presidida per l'ex-alcalde de Madrid, senyor Pedro Rico, i s'ha acordat que els temes de discussió siguin la unió dels republicans, amnistia, restabliment dels Municipis elegits per voluntat popular, restabliment de les garanties constitucionals i respecte a l'autonomia municipal.

S'ha acordat visitar els presos de la Generalitat de Catalunya i els exregidors madrilenys socialistes, senyors Largo Caballero, Encho i Carrillo.

Han acabat donant visques a Catalunya i a Companys.

UNA REFERENCIA DE LA REUNIO

Madrid, 5. — En la reunió celebrada per representants dels regidors constituïts als Ajuntaments elegits el 12 d'Abril, ha parlat primerament l'ex-alcalde de Madrid, senyor Pedro Rico, que ha presidit, el qual ha donat compte de detalls de l'Assemblea que els esmentats ex-regidors han de celebrar, a partir de demà, al «Teatro Pardiñas», i ha explicat els motius d'aquesta reunió preparatòria.

El periodista senyor Mori i el senyor Hermosilla, han donat la benvinguda a tots els reunits i els han saludat en nom del diari organitzador de l'acte.

El diputat a Corts i ex-alcalde de Sevilla, senyor Labandera, ha saludat tots els reunits. Ha dit que es proposava d'assistir a la reunió de l'Ajuntament de Sevilla, en el qual es discutirà la proposta de la reintegració del nom del «Jesús del Gran Poder» a un carrer de Sevilla. Ha dit que combatrà aquesta proposició, ja que, malgrat d'estar expedientat, es considera regidor de l'Ajuntament de Sevilla i en el deure de defensar l'esperit laic de la República. El senyor Labandera ha sollicitat que les sessions de l'Assemblea siguin al matí o a la nit, per tal que els que son diputats puguin assistir a les sessions de Corts, ja que cal tenir en compte que s'està discutint la Llei de Premsa. Aquesta proposta del senyor Labandera ha estat aprovada per unanimitat.

S'ha fixat l'ordre del dia per a les sessions de l'Assemblea: Amnistia, destitució dels Ajuntaments del 12 d'Abril, renovació dels Ajuntaments o reposició dels regidors destituïts.

Ha estat proposat el senyor Pasqual Leone per a formar part de la Mesa de discussió, però aquest senyor ha fet present que no podia integrar la Mesa, perque ell no es regidor destituït, ja que va cessar en el carrec que exercia a l'Ajuntament de València per incompatibilitat, per tal com fou nomenat director general d'Administració Local.

S'ha acordat que els membres que han de formar la Mesa de discussió siguin els següents senyors: Labandera, Somosa Silba; Rodríguez Barrios, Rico i Polanco.

El senyor August Vivero ha parlat i ha dit que fa nou mesos que vivim en règim de censura, cosa que constitueix una dictadura, puix que estan suspeses les garanties constitucionals. Com que el Govern no ha pres cap acord de mirar aquest estat de coses, demana que es restableixi la normalitat, perquè el Govern que diu que ha dominat les revolucions d'Asturies i Catalunya no ha de continuar vivint en règim de suspensió de garanties.

El senyor Labandera proposa, amb expres acord dels reunits, que a l'assemblea es tracti de la unió dels republicans, a fi d'anar coalitzats a les eleccions, amb un programa determinat i constituint un sol grup. Proposa també que, com que en aquells moments el Tribunal de Garanties dictava sentències contra el President i ex-consellers de la Generalitat de Catalunya, els reunits havien de prendre l'acord que una comissió visites els esmentats processats, els quals considera fervorosos republicans, amb tot i que hagin anat més enllà de la llei estricta.

Alguns dels reunits no s'hi mostren massa d'acord en principi, pero finalment es pren l'acord tal com l'ha proposat el senyor Labandera.

Finalment parla el senyor Pasqual Leone, el qual es refereix al fet que els propis republicans han desconegut les lleis de la República i ha elogiat la institució municipal espanyola, que considera com a element basic de la nacionalitat.

Els feixistes

ESCANDOL I DESORDRES EN UN CINEMA

Madrid, 5. — Al cinema de la Flor, situat al carrer d'Albert Aguilera, estava anunciada amb una pellicula de l'acte polític de Mestalla, sembla que es distribuïren pel local elements de «Falange Española» en nombre d'un cinquanta, que tan aviat com es comença a projectar-se la pellicula promogueren un aldarull formidable. Alguns dels espectadors, que emplenaven el saló, iniciaren una contraprotesta amb aplaudiments i visques, que foren contestats pels elements feixistes amb altres visques. L'escàndol fou formidable. La pellicula va ésser projectada fins al final i els elements feixistes no pararen en la seva protesta, llançant ampolles amb tinta contra la pantalla, destroçaren els seients i trencaren alguns miralls, al mateix temps que prorrompiren en crits.

Es donà avis a la Direcció de Seguretat des d'on sortiren agents i guàrdies d'assalt, que voltaren el cinema i penetraren en ell, on varen detenir els elements feixistes, alguns dels quals tenien al seu poder porres.

A CAUSA D'HAVER ALTERAT L'ORDRE ELS FEIXISTES, ES PROHIBIDA LA PROJECCIO DEL FILM DEL DISCURS D'AZAÑA A VALENCIA

Madrid, 5. — Amb motiu de l'incident ocorregut ahir al cinema de la Flor durant la projecció d'una pellicula impressionada del discurs del senyor Azaña a Mestalla, es practicaren 30 detencions d'afiliats a «Falange Española». Dotze dels detinguts foren posats en llibertat, i als altres divuit se'ls imposa una penyora.

Es donà ordre a l'Empresa que retires del programa dita pellicula.

La "Unió de Rabassaires"

«Otra edificación: la creación de la Unió de Rabassaires y Parcers de Catalunya. ¿Hasta dónde ha llegado este empeño del Sr. Companys? La Unió de Rabassaires tiene hoy 60.000 miembros, más de 1.000 Sindicatos, cajas rurales, seguros para todos los accidentes de las personas y de las cosechas, casas que compran semilla al extranjero por grandes cantidades e instituciones que operan por millones. Esta es la revolución que siente y practica el Sr. Companys.»

(A. OSSORIO GALLARDO)

Companys, revolucionari

«D. Luis Companys es un revolucionario, un revolucionario de toda la vida. El agitador que se esfuerza en la busca de una vida mejor en el orden social y en el político; pero como buen revolucionario es un constructor, porque únicamente los insensatos derriban sin pensar en la construcción. Es un revolucionario del tipo ejemplar de Gambetta.»

(A. OSSORIO GALLARDO)

Aquest número ha estat visat per la censura

"...Dit això, ara, en nom de tots, haig d'afegir el següent: Afirmo, pel nostre honor, perquè és la veritat, davant el Tribunal, davant el país i davant la història, que el mòbil de es nostres determinacions no fou altre que la defensa de la República democràtica i parlamentària i de les llibertats que la Constitució de l'Estat té reconegudes a Catalunya, i que aquesta havia acceptat com a transacció i amb l'afany d'encarrilar i resoldre en l'àmbit gloriós de la nova legalitat republicana les aspiracions patriòtiques i inabatibles de la nostra terra..." -- LLUIS COMPANYS

LA REVISIO DELS TRASPASSOS

La reunió d'ahir al matí — El secretari de la Comissió qualifica d'infundi unes declaracions del senyor Vallès i Pujals

Madrid, 5. — Aquesta tarda celebrà la Comissió Mixta que revisa els serveis traspassats a la Generalitat de Catalunya.

El senyor Gonzàlez Parrado, secretari de la Comissió, digué als periodistes que havien continuat examinant els serveis traspassats, treball que estan acabant. La proposta definitiva pot ésser que sigui elevada abans del dissabte en relació amb les obres públiques. Com que aquest servei d'Obres Públiques és complex, no ha estat possible estudiar-lo per parts i hom farà la definitiva proposta.

Afegí el senyor González Parrado que aquesta nit tornaran a reunir-se.

Davant la Comissió informà avui un capità de navili representant del Ministeri de Marina per tal de tractar d'un afer en relació a les obres públiques d'una zona marítimo-terrestre de Catalunya.

Donaren compte els periodistes de les declaracions del Consell de la Generalitat de Catalunya senyor Vallès i Pujals publicades en un diari del matí de Madrid, per conducte del seu corresponsal de Barcelona. Les declaracions eren que els ferrocarrils i obres hidràuliques havia acordat la Comissió que no fossin traspassats.

El secretari contestà a això que la notícia era un infundi, puix que la Comissió no ha estudiat aquests serveis i no es pot saber absolutament res sobre el particular. S'estranya d'aquestes declaracions i digué que si l'Estatut ho autoritza traspassaran aquests serveis però sempre atenint-se a l'Estatut.

EL S SERVEIS DE JUSTICIA

Madrid, 5. — Aquesta nit hem preguntat a un ministre en què consistia la ponència del ministre de Justícia, ponència que havia estat lliurada als seus companys sobre traspassos de serveis a Catalunya en la part que es refereix a Justícia.

Ens digué que es manté l'Estatut en aquest aspecte i que l'única modificació que es fa és la relativa al nomenament de magistrats interins, els quals seran nombrats pel Poder central per comptes de fer-ho la Generalitat, com ara es fa.

Els fets de Novallas

Manifestacions del governador de Saragosa

Saragossa, 5. — En rebre els periodistes, el governador civil facilità a aquests una informació sobre el procés que se segueix a Novallas, amb motiu dels successos ocorreguts en dit poble.

Digué el governador que a darrera hora de la tarda havia mort Pau Aguado, ferit per una bala explosiva de Remington en una cuixa, que li ocasionà enormes destroces. El cadàver fou trasladat al dipòsit i demà li serà practicada l'autòpsia.

Afegí que els altres ferits milloraven i que els que havien quedat a Novallas no s'ha cregut necessari traslladar-los a la capital perquè milloren extraordinàriament.

El jutge militar estigué a Tarazona, des d'on conferencià telefònicament amb el governador civil i amb el ministre de la Governació, donant-los compte del curs de les diligències sumarials.

Avui s'ha continuat practicant detencions. Entre els detinguts figuren tres dones: l'esposa i les dues filles d'un individu, del qual s'ha dit que havia fugit a Saragossa. Per confidències tingudes per les autoritats s'ha sabut que al domicili de dit individu s'havia planejat l'agressió contra Zueco, element d'Acció Popular, que fou mort d'una punyalada.

Poc després de declarar la dona i les filles de l'esmentat individu el jutge marxà a un corral de bestiar pertanyent a aquesta família, i entre els fems trobà un enorme ganivet tacat de sang, amb el qual s'assegurà que havia estat comès el crim. Una de les noies detingudes, en declarar novament, confessà que l'arma li havia donada un jove anomenat Antoni Ruiz, fill d'un ex-alcalde del poble.

Un altre testimoni, el nom del qual no s'ha volgut donar, acusà Joan Antoni d'haver estat l'autor del crim. El jutge ordenà la pràctica d'un acarament entre aquest testimoni i Joan Antoni. L'acusat sofrí un esvaniment en el moment de l'acarament.

Quan el governador donava compte d'aquestes notícies als informadors, el cridaren al telèfon, i en acabar la conferència telefònica digué que feia uns moments que Joan Antoni havia confessat que fou ell el qui donà a Zueco la punyalada mortal. Quant al tret iniciador de l'agressió, que es digué havia partit del Centre de la U. G. T. el governador manifestà que era inexacte el rumor, perquè si bé és cert que els precintes de la porta estan trencats, a les juntures de la porta hi ha terenyines. Per tant, no crec factible que hi hagués algú, obris els balcons i des d'allí fes foc contra la força pública. Allò que es suposa que passà és que al pis que hi ha damunt del Centre hi viu el conserge, d'idees extremistes, i hi ha a més un Centre esquerrista, i es creu que des d'allà fos des d'on s'inicià l'agressió contra la força pública. Acabà dient el governador que no és veritat que estiguin oberts els Centres de la U. G. T. a la província de Saragossa i que únicament funciona el de la capital.

Les autoritats continuen a Novallas la pràctica de diligències amb motiu dels greus successos de diumenge passat. Avui han pres nombroses declaracions de veïns. Fins ara el nombre de detinguts passa de 50. Es guarda absoluta reserva sobre la culpabilitat que pugui recaure per l'agressió al guàrdia civil Vela i per la mort de l'afiliat d'Acció Popular, que fou ganivetat.

Continuaren els escorcolls domiciliaris i no trobaren armes.

De Saragossa han arribat a Novallas elements esquerristes per tal d'assabentar-se. Els advocats que s'han encarregat de la defensa dels detinguts insisteixen que els seus patrocinats ignoren que partís l'agressió dels socialistes i afirmen que ells, ni agressors ni provocadors, defensaran per tots els mitjans els detinguts del partit, per creure que cap no ha estat l'autor de la mort de Zueco, i creuen que és fàcil que es tracti solament d'una venjança personal, no política, a la qual ells són aliens.

Diumenge vinent

Un acte de la «Ceda» a Mestalla

Madrid, 5. — El ministre de Comunicacions manifestà que diumenge vinent tindrà lloc un acte a Mestalla, anunciat per la Derecha Regional Valenciana, i en ell parlaran els senyors Lucia i Gil Robles.

Un atemptat

Madrid, 5. — Aquesta nit a dos quarts de nou en el carrer de Lista, cantonada a la del general Porlier, uns individus feren diversos dispars de pistola contra el senyor Josep Carreras Soley, domiciliat en el carrer d'Alcàntara número 46, i que és secretari de la Societat dels Saltos del Alberche.

Després de l'agressió fou recollit immediatament dit senyor i conduït per uns transeünts a una policlínica del carrer d'Alcàntara on els metges li apreciaren tres ferides de bala, una amb orifici d'entrada al pit i sortida per la clavícula esquerra, una altra a la regió sacra i una altra al perital esquerre. Morí poca estona després.

Un guàrdia de seguretat, ajudat per un xofer, detingué poc després un individu com a presumpte autor del fet. Conduït al Jutjat de guàrdia declarà que s'anomena Antoni Fernàndez Rodríguez, domiciliat al carrer de Ramon Luchano, 81, i que havia estat encarregat d'un magatzem dels Saltos del Alberche, acomiadat durant la vaga.

A conseqüència dels trets també ha resultat ferida una nena i un transeünt.

El ministre de la Governació ha premiat amb 500 pesetes el guàrdia de seguretat i el xofer que procediren a la detenció de l'agressor.

FIRA DE BARCELONA
PALAUS DE MONTJUIC
VISITEU-LA

El guardacostes «UAD Martín» en perill

Gijon, 5. — El guardacostes «U. A. D. Martín», destinat a Gijon per al servei de vigilància a les costes d'Astúries, sofrí una avaria en la màquina a l'alçària de Ribadesella.

Ahir, de matinada, sortí de Gijon el «U. A. D. Martín», i a les dues de la tarda llançà diversos ràdios demanant auxili, perquè se li havien buidat les calderes, quan es trobava a vuit milles del cap Bustos i a prop del cap Avilés.

El «Plutón», remolcador del port, retornà a les dues de la matinada sense notícies. El personal de a bord diu que quan es trobaven a 24 milles a l'Est del cap Bustos, es trobaren amb una forta marejada i violentíssim vendaval. Trobaren un altre vaixell, però tampoc no havia captat cap notícia del «U. A. D. Martín». Hom creu que el vaixell perdut haurà estat remolcat per algun pesquer, i haurà entrat a Estaca de Vares o trobat refugi en qualsevol petit port.

No obstant, com que l'ansietat és gran, el «Plutón» està preparat per a sortir al primer avís.

Ultima hora

La vetllada d'anit, al Nou Món

Resultats dels combats celebrats anit al Nou Món:

Hernàndez vencé Díaz als punts; Martínez, de Sabadell, fou vençut, als punts, per Frog; Sí-Alí, en abandonar injustificadament davant Arranz, fou desqualificat en el transcurs de la sisena represa; Alí guanyà Martínez de Alagón als punts, i Soria obtingué la mateixa decisió amb Simó.

CASA DE SALUT
VIES URINARIES - BLENORRAGIA - VENERI
IMPOTENCIA - CURACIO ABSOLUTA
Consulta de 12 a 1 i de 6 a 8 - Carrer SANT PAU, 66, pral., 1.ª

LA SESSIO DE CORTS D'AHIR

La discussió del projecte de llei prorrogant per tres mesos la revisió dels serveis traspassats dóna lloc a un interessantíssim debat sobre Catalunya

Madrid, 5. — A les 4'25 de la tarda començà la sessió de la Cambra, sota la presidència del senyor Alba. Al banc blau hi ha els ministres de la Governació, Indústria i Comerç i Comunicacions. Igual escassa concurrència que en dies anteriors als escons i les tribunes estan desanimades.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior.

EL FUR PARLAMENTARI

Es dóna lectura a una proposició no de llei, signada pels diputats de la minoria de Lliga Catalana, en defensa del fur parlamentari, ja que s'aproven moltes i importants disposicions a espatlles del Parlament.

El senyor RAHOLA, com a primer signant de l'esmentada proposició, la defensa en nom de la seva minoria.

Comença dient que Lliga Catalana solament pretèn vetllar pel prestigi del fur parlamentari, contra el qual actuen tots els ministres, en resoldre, per ells mateixos, per mitjà de decrets, qüestions importants que haurien d'ésser discutides abans a les Corts. Es refereix a un debat parlamentari hagut el 1915 en vista de l'absolució pel Poder Executiu de les facultats del legislatiu.

Censura la disposició del 1934 sobre carbons, i diu que en ells adhuc s'arriba a assenyalar el tipus de producció i capacitat per a les diverses mines i s'acordà el nomenament d'un comitè nacional hullier, de l'eficàcia del qual dubten molts. Censura també l'actuació sobre aquesta matèria de la Diputació Permanent de les Corts.

El senyor FERNANDEZ LADREDA, diputat per Astúries, pronuncia unes paraules que no arriben a la tribuna de la premsa.

El senyor RAHOLA: Molt bé. Així es demostra que tots seguim la mateixa orientació en aquest problema. (Prenen seient al banc blau els ministres d'Obres Públiques i de la Guerra.)

L'orador continua citant diverses disposicions dictades en relació amb les mines d'Astúries, i diu que el Poder Executiu s'ha pres iguals atribucions pel que es refereix als negocis de la remolatxa, al problema de la navegació, etc.

S'ocupa del problema naviler espanyol i censura al ministre d'Indústria i Comerç per haver prorrogat per decret els naturals decrets d'una llei, i no haver portat l'assumpte a la Cambra per mitjà del projecte corresponent.

Es refereix a les primes a la navegació i a la construcció de vaixells, i diu que el senyor Orozco va resoldre la qüestió per ell mateix, sense contar amb les Corts ni haver obtingut l'aprovació de la Diputació Permanent. En vista d'això es féu per decret.

La vida econòmica es desenrotlla a base de tranquil·litat i confiança, i aquestes no poden subsistir quan la marxa econòmica del país pot estar a capricі de la lliure iniciativa d'un ministre.

El senyor Aza interromp el senyor Rahola, i diu que l'assumpte fou prèviament sotmès a la Diputació Permanent pel ministre d'Indústria.

El senyor RAHOLA: Això ve a confirmar el que dic.

El senyor ALBA recorda a l'orador que ja ha esgotat el temps reglamentari.

El senyor RAHOLA demana que aquest assumpte torni a la Cambra perquè ella resolgui.

El MINISTRE D'AGRICULTURA li contesta i diu que si el propòsit del senyor Rahola ha estat per a interessar al Govern perquè les qüestions de gran interès econòmic les resolgui el Parlament, en això estaria conforme amb ell, però la proposició demana concretament que es declarin inconstitucionals els decrets que vinguin al Parlament, i a això jo m'haig d'oposar.

El senyor OSSORIO intervé.

Es felicita que el senyor Rahola vetlli pel prestigi de la Constitució. Nega que els decrets dictats per ell siguin inconstitucionals.

Pregunta quin precepte de la Constitució s'ha vulnerat i quines lleis s'han infringit durant el temps que exercí la cartera d'Indústria.

En realitat —afegeix— aquests decrets solament són una prórroga de la seva vigència en algun cas.

Creu que ha d'abordar-se el problema amb caràcter general.

El senyor AZA diu que el decret era indispensable per a resoldre la tràgica situació en què es trobava la indústria hullera, la producció de la qual havia disminuït en milió i mig de tones des de l'any 1930 al 1934 a conseqüència de la depressió nacional i de la pressió social.

Així mentre a la resta del món la tendència era la baixa en els jornals de la mineria, a Astúries la tendència era l'alça d'aquests jornals, i això, unit a altres concessions que contribuïen a agreujar el cost de la producció, posà les empreses en situació dificilíssima. Per aquesta causa hi hagué necessitat d'acudir al seu ajut i fou nomenada la comissió inter-ministerial, les atribucions de la qual foren prorrogades el 15 de novembre del 1933. Un altre decret va confirmar aquestes atribucions, i al mateix temps estimà que el problema seria sotmès després a la resolució del Parlament. Més tard fou concedit un auxili provisional de tres milions de pessetes, però com que l'any 1934 fou avançat sense que la situació millorés, s'hagué d'acudir a un nou crèdit.

El senyor RAHOLA rectifica: Insisteix que aquest problema ha d'ésser resolt pel Parlament i no pel Poder executiu.

El ministre d'Indústria també rectifica i insisteix en què els decrets modificats mitjançant altres disposicions anàlegs, no tenen força de Llei i que no existeix vulneració de la Constitució.

El senyor RAHOLA retira la seva proposició.

El MINISTRE DE LA GUERRA llegeix dos projectes de Llei.

Els senyors GONZALEZ LOPEZ i BLANCO GARZON fan observacions sobre els projectes llegits pel ministre de la Guerra.

El senyor ALBA diu que la Mesa meditarà sobre les manifestacions que han fet.

ORDRE DEL DIA

S'aprova definitivament els projectes de Llei següents:

Modificant l'article quart de la Llei d'Enjudiciament civil.

Concedint una pensió a la vídua i fills del tinent d'Infanteria Anastasi Martínez Fernàndez.

Es posa a debat el dictamen suplementari de la Comissió de Guerra sobre el projecte de Llei de revisió d'ascensos a l'Exèrcit, retornat per S. E. el President de la República sense autoritzar la seva promulgació.

Hi ha un vot particular del senyor RODRIGUEZ DE VIGURI.

(Entra al Saló el cap del Govern)

Sense discussió s'aproven els quatre articles primers.

El senyor MANGLANO en nom de la Comissió accepta un vot particular del senyor Rodríguez de Viguri a l'article 5è.

El senyor RODRIGUEZ DE VIGURI s'oposa a una esmena del senyor Comín, tot dient que la Cambra no pot discutir els articles que aprovà, i als quals no ha fet cap objecció el President de la República.

El senyor COMIN defensa una altra esmena. Es dol que aquesta hagi estat una de les lleis retornades. Ha acabat retirant l'esmena.

S'aproven els articles cinquè, sisè i setè, sense discussió, i amb ells tot el dictamen.

LA REVISIO DELS SERVEIS TRASPASSATS A CATALUNYA

Es posa a debat el dictamen de la Comissió de Presidència, sobre el projecte de Llei prorrogant per tres mesos el termini assenyalat per a la revisió dels serveis estatals traspassats a Catalunya.

Hi ha un vot particular dels senyors MASCORT i TRIES DE BES.

El senyor RECASENS SITJES consum un torn en contra.

Comença cridant l'atenció de la Presidència, perquè el banc de la Comissió és desert, malgrat que, per conèixer la passió dels senyors que dictaminaren aquest projecte, no té moltes esperances.

(Ocupa el banc de la comissió el senyor Fernàndez Jiménez.)

El senyor PRESIDENT: Ja té S. S. una digníssima representació.

El senyor RECASENS SITJES: Digníssima, però mínima, perquè solament hi ha un membre de la Comissió.

Afegeix que la presentació del projecte de llei que motivà el dictamen actualment posat a debat, no ha sorprès als diputats del grup d'Unió Republicana. Indiscutiblement que els produeix sincera contrarietat el comprovar que no s'equivocaren en llur pronòstic quan es discutí a la Cambra el projecte de llei relatiu a la suspensió provisional de Catalunya. En aquella ocasió —diu— després d'una sèrie d'arguments jurídics encaminats a demostrar que la il·legalitat radical proclamà la inconstitucionalitat que tenia aquell dictamen, no potser el primitiu projecte presentat pel senyor Lerroux, però sí el dictamen de la Comissió, el qual encara hagué d'ésser empitjorat en el saló de sessions. Després de l'argumentació jurídica de posar en evidència que dit dictamen crebantava els principis essencials del nostre sistema jurídic em vaig permetre fer unes consideracions de tipus predominantment polític, i cridant la seva atenció sobre el fet del molt perillós que era deixar en un estat de desesperança una de les regions que integren la nació espanyola.

I en aquells moments, després dels successos que tots haguérem de lamentar, s'oferia, dintre de la desgràcia, ocasió extraordinàriament propícia per a haver pogut vincular en una consciència de destins comuns a la regió catalana, no involucrant la totalitat d'aquest poble en els errors comesos per alguns dels seus membres.

No hi ha cap raó jurídica que impedeixi la vigència ininterrompuda de l'Estatut de Catalunya, i jo exposava arguments que posaven de manifest que aquest règim provisional que anava a instaurar-se, si era instaurat, representava la negació del nostre sistema jurídic i un viu atac a la legalitat de la regió catalana.

Recordaran els senyors diputats que el senyor President del Consell de Ministres, en el preàmbul del projecte de llei presentat i en el discurs que pronuncià en aquesta Cambra en la seva defensa, coincidia amb el parer d'aquests diputats: Que els successos ocorreguts a Catalunya en res no afectaven la vigència de l'Estatut i es podia deduir de tals successos una culpabilitat de caràcter col·lectiu per a la regió catalana i que l'Estatut no es podia modificar si no era pels tràmits continguts en ell, puix que si bé no es tractava d'una Llei de caràcter constitucional, sí representava una Llei que fou elaborada per tràmits especialment qualificats.

Amb aquests antecedents, m'interessa solament destacar que si inicialment semblava que en l'ànim del President del Consell nasqué aquest projecte solament amb la pretensió o amb el fi de mera provisionalitat que constituïa una breu etapa transitòria que portaria al restabliment de la plena normalitat legal a la regió catalana, nosltres creíem que no era aquest el camí adequat. Presentíem des del primer moment que no es tractava o que no es tractaria en definitiva de l'establiment d'un règim solament amb caràcter provisional, de quelcom transitori mogut per l'afany d'anar a l'immediat restabliment de la legalitat i en parlar d'un règim transitori era una frase amb la qual s'intentava revestir una intenció completament diferent, interrompre, «sine die», la vigència de la legalitat constitucional i estatutària a la regió catalana, i es parlava que en aquelles circumstàncies, arran de les greus emocions nacionals que els successos de Catalunya provocaren, era molt difícil intentar el restabliment, però aviat s'aniria a ell.

Creíem que no s'anava a aquest règim solament amb la intenció que fos quelcom provisional, sinó que, de moment, del que es tractava d'aconseguir era que l'Estatut, pràcticament, no estigués en vigor a Catalunya i que cada dia, a l'empar del nou règim, anirien sorgint nous interessos que representarien en el transcurs del temps una major dificultat per a emprendre l'obra que en aquells moments s'hauria pogut fer.

Tant és així, que tots recordaran manifestacions de persona tan propera al senyor president, com el senyor Guerra del Río, que als passadissos i en declaracions fetes als periodistes féu algunes allusions a gestions portades personalment per ell, perquè de manera immediata es restablís la plenitud de vigència de l'Estatut de Catalunya.

L'únic que conserva el text aprovat de la Llei que mantenia una certa aparença de transitorietat, és el termini dels tres mesos, i ara l'heu de reformar, heu de demanar la seva modificació i sollicitar la seva pròrroga, per cert en moment inoportú, perquè si no he realitzat malament el càlcul, els tres mesos de termini, expiraren ja i per conseqüent hem estat vivint, no amb relació a la Constitució i a l'Estatut, sinó amb relació a la vostra pròpia Llei, en situació de fran il·legalitat.

La Comissió que estudià els serveis que han de revestir a l'Estat aquesta suposada significació de provisionalitat, tot això no són si no les vagues paraules, les aparences que encugreixen les vostres autèntiques intencions de persistir fora del camí de la Llei, en allò que es refereix a aquest problema de Catalunya.

Per això el grup d'Unió Republicana haurà de prestar el seu vot favorable a tots aquells vots particulars que tracten un d'ells d'establir immediatament sense ulteriors dilacions, sense més protestes la legalitat estatutària, i també, com és lògic, a aquell vot particular que demana la supressió de l'article únic del dictament, o sia la supressió total del dictamen.

Arribat aquest moment, de prevaldre el vostre obstinat propòsit votaríem en contra d'aquest dictamen.

El senyor RAHOLA intervé en nom de la Lliga. Diu que va a parlar molt breument, més que per a consumir el torn en contra d'aquest projecte de Llei, per a sentar el criteri de la minoria, si bé ja és conegut pels senyors diputats, puix que el senyor Tries de Bes, individu de la Comissió de Presidència que ha formulat el dictamen, presentà un vot particular en el qual es determina el sentir i el pensar dels membres d'aquesta minoria.

Quan ocorregueren els fets del dia sis d'octubre, jo he de declarar que en presentar-me ací en la célebre sessió del dia 9, es confortà el nostre esperit en veure entre els diputats representants de les distintes agrupacions polítiques, i principalment per part del senyor president del Consell de ministres, una ponderació, un sentit de comprensió que certament no era habitual tractant-se d'assumptes que mouen les passions de la Cambra, i més en dir el senyor president del Consell de ministres, recordant aquell apotegma polític «Dura és la Llei, però ha d'acomplir-se», que no es realitzaria contra Catalunya ni contra l'Estatut cap acte, ni es prendria cap resolució contrària que impliqués la negació d'un ordre de coses emparat per la Constitució i establert per les Corts Constituents en el règim estatutari.

M'aixeco en nom de la minoria regionalista, i no per a defensar el vot particular del senyor Tries, en el qual està fixat el nostre criteri, però ho aprofito per a dir que nosaltres no acceptem la llei del 2 de gener. No podem acceptar aquesta pròrroga que implica una disminució tàcita dels principis que formaven l'Estatut. Al mateix temps diem al Govern que pensi en la conveniència que no continuï un estat de coses com el que s'ha produït a Catalunya, puix que les conseqüències poden ésser fatals. Nosaltres, per espanyols i per catalans, estem interessats com el que més que les coses es desenvolupin per altres viaranys; però per a això necessitem el concurs del Govern i aquest concurs no s'aconsegueix amb el projecte que s'ha sotmès a la deliberació de les Corts.

INTERVE EL SENYOR SANTALO

El senyor SANTALO s'oposa també a l'aprovació d'aquest projecte que considera anticonstitucional perquè era anticonstitucional la llei que votaren les Corts el 2 de gener, establint el règim transitori a la regió autònoma. (Ocupen el banc blau els ministres de la Governació i de Justícia.)

Afegeix que amb aquest projecte es limita també la llibertat de les altres regions espanyoles. (Rumors.)

Amb aquesta llei es segueix un camí que està fora de la legalitat, puix que les Corts no poden votar una llei que vagi en contra de la Constitució i de l'Estatut que és una llei constitucional.

UN SENYOR DIPUTAT: De la legalitat us separeu vosaltres amb el moviment separatista.

El senyor SANTALO, contesta a l'interrupció, però les seves paraules no se senten perquè és constantment interromput.

El senyor HONORI MAURA, posat dempeus, diu: Que parlin així aquests elements a la Cambra és una vergonya per a Espanya. (S'origina un petit tumult i el senyor Tuñón de Lara que presideix aconsegueix restablir l'ordre).

El senyor SANTALO segueix dient que és necessari que el Govern procedeixi amb un gran respecte a la llei per tal d'arribar a aquesta normalitat constitucional de què ens ve parlant; però pel camí que segueix no s'arribarà a això.

L'actual Govern de la Generalitat no representa el sentir del poble de Catalunya i en tot cas representa el Govern. La representació que regeixi els destins de Catalunya, ha d'ésser elegida pel vot popular.

El senyor MAURA (D. Honorio), interromp novament al·ludint al moviment d'octubre a Catalunya.

El senyor SANTALO: Aquell no fou un moviment en contra de la República. En canvi sí ho fou el vostre del 10 d'agost.

El senyor MAURA (D. Honorio). Però nosaltres no assassinàrem ni robarem.

El senyor SANTALO, segueix parlant i es refereix als diversos serveis de la regió autònoma. Acaba demanant una rectificació de criteri per a retornar la normalitat a aquella regió.

El senyor JIMENEZ FERNANDEZ en nom de la Comissió contesta als oradors i diu que la majoria de paraules que s'han pronunciat no tenen res a veure amb allò que es discuteix. Les coses que s'han dit ací es refereixen a un altre problema.

El PRESIDENT fa avinent que alguns diputats han demanat la paraula i que consumits els torns no els pot complaure dintre dels termes reglamentaris.

El senyor RECASENS SITGES diu que, amb aquest projecte, es tracta d'anul·lar els termes de la llei. Es refereix a la Comissió de Presidència, i diu que es dóna el cas que sempre discrepa amb la presidència. Es refereix a unes paraules del senyor Jiménez Fernàndez en relació amb els serveis traspassats i amb el moviment del 6 d'octubre.

El senyor JIMENEZ FERNANDEZ aclara les seves paraules i diu que ell va voler referir-se que es digué que es tractava d'una situació definitiva de drets, que després s'ha vist pels successos que no ho era.

El senyor RECASENS SITGES acaba dient que el que persegueix és un procediment que anul·li la llei.

UN VOT PARTICULAR DEL SENYOR MASCORT

El senyor MASCORT defensa un vot particular en el qual sollicita que es posi novament en vigor l'Estatut de Catalunya. Diu que per a restablir la normalitat jurídica al territori català i perquè hi hagi tranquil·litat, ha de derogar-se la llei del 2 d'octubre. Diu també que amb l'aprovació del seu vot particular s'aconseguiria restablir novament la normalitat.

El senyor ARMASA, en nom de la Comissió, s'oposa a la proposta. Diu que no hi ha cap acord de la minoria radical del qual es pugui deduir cap recel contra l'Autonomia de Catalunya. Es condol que els mateixos dirigents de Catalunya hagin impedit que l'autonomia sigui efectiva. Acaba dient que ells desitgen que es compleixi la llei.

El senyor VENTOSA demana la paraula.

El PRESIDENT diu que la hi concedirà després de la votació nominal per a explicar els vots (Ocupa la Presidència el senyor Alba).

Voten a favor de la proposta del senyor Mascort la Lliga, l'Esquerra, els nacionalistes bascos i les esquerres, i en contra tots els altres sectors de la Cambra.

Queda rebutjada per 111 vots contra 32.

El senyor BAU, de la minoria tradicionalista, explica el seu vot i diu que, com a català, desitja que es derogi aquest Estatut per tal que se'n pugui fer un altre que respongui millor al peculiar sentir de Catalunya.

El senyor SANGENIS recorda els arguments que emprà quan es discutí la llei del 2 de gener. Diu que ells condemnaren els successos d'octubre. Si es reconeix la sobirania d'aquesta Cambra, cal anar francament a la derogació d'aquest Estatut, que fou obra d'un sol partit. Així ho vaig dir llavors —diu— i continuo en aquesta opinió. Cal això i que sigui derogat el règim provisional i transitori, que considero perillós. Per a això poden comptar amb els nostres vots.

El senyor VENTOSA explica el seu vot. Hem votat —diu— el vot particular del senyor Mascort per a expressar amb aquesta actitud la nostra voluntat i el nostre desig que sigui restablert l'Estatut de Catalunya, que representa el règim de normalitat constitucional.

Es necessari el respecte a la llei i que es desenvolupi dintre d'ella el Govern de la regió autònoma. Crec que és indispensable el restabliment de la normalitat acordada per la Constitució, i no crec, políticament, en els perills que s'assenyalen.

El senyor GUERRA DEL RIO: Però vosaltres col·laboreu en aquesta política que esteu condemnant.

El senyor VENTOSA: ¿Què voleu que féssim, senyor Guerra del Río? Complim amb el nostre deure en el que podem prestar algun servei. Jo he de dir al senyor Guerra del Río que la nostra col·laboració no significa una acceptació d'un llei que reputem injusta.

Després de les manifestacions del senyor Rahola, resta ben expressat el criteri d'aquesta minoria, i solament he de dir que mantenim el vot particular del senyor Tries de Bes, i requerim el criteri de la Cambra en votació nominal.

El senyor CAREAGA, nacionalista basc, es refereix a l'actitud adoptada aquesta tarda pels tradicionalistes.

El senyor PALET: Els tradicionalistes votaren l'Estatut. (Denegacions en la minoria tradicionalista.)

Un diputat Tradicionalista: Nosaltres proclamem que el plebiscit fou una farsa.

El senyor PALET: Doncs jo vaig veure com el vàreu votar a Lleida.

El senyor CAREAGA diu que ells han votat el vot particular del senyor Mascort, perque respon a la seva ideologia.

El senyor GOICOECHEA també explica el seu vot.

El senyor GIL ROBLES intervé en nom del Govern. Diu que no defensarà l'actuació del Govern fins ara en aquesta qüestió i sí solament a dir que el Govern en el moment oportú crearà les lleis que sigui precís. Però no solament això és el que ha motivat la meva intervenció, sinó les paraules del senyor Goicoechea en parlar-nos dels perills per les contemporanitzacions. Jo haig de dir al senyor Goicoechea que és perillós que es parli d'aquesta manera i especialment que parlin així elements conservadors, ja que això pot debilitar l'autoritat del Govern pel fet que es pot pensar que el Govern no està disposat a complir amb el seu deure.

El senyor LARA explica el vot de la minoria d'Unión Republicana. Recull les manifestacions del senyor Gil Robles i pregunta al Govern quines mesures són les que anuncia es proposa adoptar, perquè si es refereixen a minvar els drets de la propaganda, ells anunciaran una interpel·lació.

El senyor GIL ROBLES: El Govern no té per què dir les mesures que pensa adoptar. Si S. S. no està conforme amb la política que segueix, pot desenrotllar una interpel·lació.

El senyor LARA: El que vull és que siguin posats en clar aquests acords del Govern referent a les mesures que pensa desenrotllar.

El senyor ALBA: No us sembla, senyor Lara, que això és més propi d'un interpel·lació o d'una proposició no de Llei?

El senyor LARA insisteix en la seva pregunta.

El senyor ALBA: Si la vida no s'acaba avui!

El senyor LARA anuncia la interpel·lació.

Es prodeix la votació nominal del vot particular i és refusat per 38 vots a favor i 78 en contra.

El senyor ALBA pregunta si es suspén aquest dictamen.

VEUS: Votació nominal! Votació ordinària!

El senyor ALBA: Queda pendent la votació.

Acte seguit s'aixeca la sessió a les nou i deu minuts de la nit.

ESTRANGER

ESPANYA NO PODRA EXPORTAR TARONGES A FRANÇA FINS L'OCTUBRE VINENT

París, 5. — Els importadors de taronges americanes han rebut avui un avís per tal que aquest matí, com a data termini, presentin les còpies dels contractes i els duplicats dels crèdits bancaris amb altres proves de les ordres que donaren per a la importació de la fruita abans del 30 d'abril, puix que el Ministeri d'Agricultura decidirà els contingents fixos que s'han d'admetre després de dita data fins el 30 de setembre, de taronges brasileres, nord-americanes i sud-africanes.

Els importadors pretenen allegar que ordenaren la tramesa de 300.000 caixes de taronges brasileres abans del 30 d'abril; però no sembla probable que es concedeixi al Brasil pel Govern francès més de la meitat d'aquesta quantitat.

El mercat francès és capaç d'absorbir mig milió de caixes en sis mesos, i per això els importadors calculen que es concedirà als Estats Units una quota de 100.000 caixes de plus sobre les 75.000 embarcades abans del final d'abril.

Actualment han assolit les taronges el seu preu més alt dels darrers anys, puix que costen 140 francs cada caixa, i això es deu en gran part als danys que han sofert les maduixes i cireres franceses, per la recent ona de fred.

A Espanya no se li concedirà part en el mercat francès de taronges fins a octubre, i sembla que les importacions de taronges sud-africanes va a reduir-se a 60.000 caixes.

L'Estatut de Tànger

Tànger, 5. — Segons sembla, l'instigador o instigadors de la carta que diversos musulmans tangerins, entre els que predominaven funcionaris d'aquesta zona, dirigiren al sultà protestes contra la revisió de l'Estatut, que deien que havia estat demanada per Anglaterra, i davant el temor de les derivacions que pren l'assumpte, en vista de l'enèrgica protesta feta pel ministre d'Anglaterra en aquesta ciutat, han dirigit als periòdics locals una carta amb la qual intenten derivar aquella actitud envers Espanya. Els periòdics comenten la carta. Entre els signants falta un destacat funcionari que figurava al cap del moviment, i que ara ha desaparegut, potser per tèmer posar en evidència irregularitats en la seva actuació, donat l'alt càrrec que exerceix. El diari «El Porvenir» estima que els signants de la carta no representen, de cap manera, els 70.000 musulmans de la zona de Tànger. Per la seva part «El Mongreb» diu que ha rebut l'oferiment de molts musulmans que desitgen trametre-li un testimoni de gratitud. En general, es comenta entre els mateixos musulmans el fet que ara els autors del moviment intenten anar contra Espanya després d'haver actuat contra Anglaterra.

TRIBUNAL D'URGENCIA

Vista de la causa contra els quatre processats per l'intent d'assassinat del general López Ochoa

Els processats han estat absolts

Sota la presidència del magistrat senyor Pérez i formada la Sala amb els magistrats senyors Enjuto i Sereix, va tenir lloc ahir, a la Secció Primera, la vista de la causa contra els quatre processats per l'intent d'assassinat del general López Ochoa.

Els processats són: Salvador Pascual Julià, Jaume Garsevall Puigarnau, Emili Expósito de Juan i Elies Teixidor Rivas.

Representà el Ministeri fiscal el senyor Garcia Valdecasas, i estaven encarregats de la defensa els lletrats senyors Ibàñez, Condeminas i Rovira Roure, diputat, aquest, per Lliga Catalana.

Obert l'acte, s'interrogà els processats, els quals, malgrat ésser conduïts per la guàrdia civil, no duien manilles.

Primerament declarà Jaume Garsevall. Digué que era de Lleida i que havia vingut a aquesta ciutat en viatge de negocis dels molts que feia; que conegué el processat Pascual en un miting tradicionalista i que mai no li facilità la llista de determinades personalitats polítiques.

Negà que tingués intenció d'assassinar el general López Ochoa, al qual no coneixia, així com tampoc el coronel Moracho.

Afegí que té arma amb llicència, perquè pertany a Acció Ciutadana de Lleida.

Digué que va rebre l'encàrrec de vigilar el general López Ochoa, però no per a atemptar contra la seva vida, sinó solament com a presumpte cap d'una rebellió de caràcter extremista.

Negà haver fet cap plànol de l'hotel on estaven estatjats i digué que el seu amic Expósito, al qual coneix de Lleida, va anar a estatjar-se al mateix hotel on ell estava, perquè no va trobar habitació disponible a la Pensió Campi, del carrer de Santa Anna. S'acomiadà de l'hotel el dia 28, després de dinar, perquè tenia la intenció de marxar cap a Lleida; però com que va veure que la cursa de braus no havia estat suspesa a causa de la pluja, com ell creia, decidí quedar-se, i allí trobà els altres companys de procés, si bé no tractaren per a res de política.

Afegí que solament veia el general López Ochoa a les hores de menjar, i que anteriorment, a Lleida, amb motiu del 6 d'octubre, havia estat un auxiliar de les autoritats.

Emili Expósito digué que era mestre d'obres. Vingué a Barcelona en l'automòbil del processat Teixidó, per haver rebut avís de Garsevall que vingues a Barcelona. Es trobà amb el processat i no parlaren per a res del general López Ochoa, al qual no coneix.

Anà a la Pensió Campi i, per no trobar habitació, es traslladà a l'Hotel Suís.

A Lleida el senyor Larrosa li digué per telèfon que vingués a Barcelona, i com que havia de venir per a comprar materials, aprofità aquesta ocasió.

Acaba dient que mai no ha estat processat per cap delicte.

Elies Expósito: Xofer, propietari de l'auto en el qual feren el viatge a Barcelona dos dels processats.

Va rebre avís a Lleida de venir amb uns senyors a Barcelona, i aprofità l'ocasió perquè vingués la seva muller per a ésser visitada pel metge.

En arribar a Barcelona, la seva muller anà a la casa d'uns amics, i ell a la Plaça de Catalunya, on troba Garsevall.

Anava a menjar amb els amics de Lleida, i mai no parlaren per a res del general López Ochoa.

Creu que les despeses anaven a càrrec del senyor Garsevall, i en el moment de la detenció estava amb l'altre processat Expósito.

Explicà que els estilets que li ocuparen eren per a aparlar les bieles del cotxe.

Salvador Pascual digué que coneixia Garsevall, al qual digué que s'encarregués de la vigilància del general López Ochoa per encàrrec de la U. M. E., i que no sap les persones que eren, i si sols que eren militars. Sabia que el general López Ochoa era el cap d'una futura rebellió, i volia evitar un nou 6 d'octubre.

Explica que el plànol que se li ocupà i que li fou tret de la boca, no tenia cap interès perquè desaparegués, ja que el que desaparegué fou una carta d'una dama respectable i que no li convenia que es conegués que estava complicada en aquests assumptes. La carta se l'empassà i el plànol estava junt amb la carta.

Nega que tingués intenció d'atemptar contra el general López Ochoa, ja que en la seva ideologia no existeixen aquests fets, i sabia que el general havia estat a París conferenciant amb els elements polítics allí refugiats amb motiu del passat moviment d'octubre.

Acaba dient que solament per amor a la pàtria s'havia encarregat de la vigilància del general.

Es cridat a declarar el general López Ochoa, el qual no compareix per no haver pogut ésser citat.

Tampoc no compareix el coronel Moracho, que en les diligències consta que era un dels que havien d'ésser assassinats.

Els altres testimonis foren Manuel Larrosa, que explicà que encarregà el viatge al xofer Teixidor, i vingué amb ell a Barcelona, en unió de l'esposa d'aquest i de l'Expósito. Donà bons informes dels processats.

Josep Soler, propietari de l'Hotel Suís, explicà la forma com distribuí les habitacions als processats i que, veient-los amics, els proporcionà les habitacions properes, sense que ells les haguessin demanades.

El cap de la Brigada Social, senyor Roman es limità a explicar

El general López Ochoa
(Foto Centelles)

que el servei es devia a una confidència que rebé, no remunerada, i que tenia un agent amb una vigilància discreta prop del general, com a personalitat que és, i que no advertí res a l'agent que pogués ésser pròxim a un atemptat.

L'agent de vigilància que va detenir el processat Pascual explicà la forma com es portà a cap la detenció, sense aportar cap dada.

En vista que era tard (les dues de la tarda), el president va suspendre l'acte, per a continuar-lo a les cinc de la tarda.

A dita hora es va reprendre la vista i el fiscal sostingué les conclusions, en les quals sollicita per als processats la pena de sis anys i un dia de presó, pel delicte de temptativa d'assassinat.

La vista acabà a dos quarts de nou.

El fiscal, senyor Garcia Valdecasas, en el seu informe analitzà les declaracions dels testimonis i acusats, i demanà al Tribunal que condemnés els processats a la pena de sis anys i un dia de presó.

El primer defensor que parlà fou el senyor Roure, de Lleida. Aquest, com els altres defensors, demanaren l'absolució dels seus patrocinats.

El Tribunal es retirà a deliberar i al cap d'una hora dictà sentència absolutòria per creure que els processats són innocents.

*

NECROLOGICA

JOSEP PICANYOL

A San Hilari Sacalm, on residia, ha mort el pare del nostre company de premsa Xavier Picanyol, redactor de «La Rambla».

Feia temps que el senyor Picanyol es trobava malalt. La nova de la seva mort, però, ha causat dolorosa sorpresa perque semblava haver-se iniciat una lleugera millora.

No cal dir com sentim el traspàs del pare del nostre estimat amic. Rebi el nostre condol més sincer.

· ELS ESPORTS ·

LA VOLTA CICLISTA A CATALUNYA

Huts, a l'esprint, al cap de 35 homes, ha guanyat l'etapa Valls - Puigcerdà

Puigcerdà, 5. (Per telèfon). — Poques coses hi ha per ressenyar a l'etapa d'avui, a menys que volguem comptar tots els corredors que han estat víctimes del mal estat de les carreteres. I fóra una tasca feixuga fer-ho així, tota vegada que pocs serien els corredors que hauríem de treure de la llista general, i no solament els que han sofert una vegada més els rigors de la carretera, sinó que han estat molts els que s'han vist perjudicats en diverses ocasions. Ramon Ruiz Trillo i Prats han hagut d'adquirir tubulars al seu pas per Tarragona, tota vegada que de no fer-ho així no podien continuar. Però, després Prats i Ruiz Trillo han vist novament com s'esgotaven els tubulars de recanvi i Prats per segona vegada ha hagut d'adquirir tubulars. Ruiz Trillo, el madrileny, com que no portava ja més diners ha hagut de decidir-se per abandonar. També, ha abandonat Pere Albinyana, que després de les dues primeres etapes es trobava en dificultats per a seguir la cursa.

Els únics dos moments vius que ha tingut la llarga etapa d'avui han estat, precisament, a conseqüència de dues rebentades. La primera vegada ha estat Isidre Figueres, que en veure que Ciprià Elís havia de baixar de la màquina per a reparar ha forçat el tren. I la segona vegada ha estat a la inversa. Ha estat Figueres que ha sortit perjudicat i aleshores Elís, ha forçat el tren i com que faltaven només deu quilòmetres per a entrar a la meta, Figueres no ha pogut ja aconseguir el pilot i ha entrat amb cinquanta segons de retard sobre el pilot comandat per Huts.

Pujol, Llodra i Esteve, han sofert una caiguda, de la qual han resultat amb algunes lesions, si bé no greus, afortunadament, el primer i el darrer. No obstant i la molèstia que els causaven, han continuat la carrera valentament i Pujol ha tingut la dissort que, mentre estava curant-se de la ferida al colze s'ha produït l'escapada que fem allusió més amunt i ha sortit en gran manera perjudicat.

Per la resta, explicat ja el pèssim estat del terreny, l'etapa d'avui no té història. Els dos-cents i escaig de quilòmetres de què constava i el llarg quilometratge, ha fet que els corredods marxessin amb precaució tal vegada.

A dos cents metres de la cinta final, Cardona comanava el cap i Ezquerra s'havia situat darrera seu amb l'objecte de col·locar-se bé a l'esprint final, però a la fi i ja gairebé damunt de la mateixa cinta Huts ha aconseguit passar-lo. Darrera seu, Prior, Destrieux, Canyardo, Mersch i d'altres, fins a 35, tots en el mateix temps.

CLASSIFICACIO DE L'ETAPA D'AHIR

1. Hutz, 8 h. 22 m. 10 s.
2. Ezquerra, mateix temps.
3. Destrieux, mateix temps.
4. Prior, mateix temps.
5. Ex-equo, Canyardo, Merchs, Ferrando, Sancho, Gimeno, Salom, Elys, Chafer, Cardona, Pujol, Aguilar, Llodrà, Gascon, Josep Figueras, Esteve, Muller, Abundio, Carrion, Cabestrero, Catalan, Gras, Montes, Xumet, Sucarrats, Cortout, Van Llok, Rossemond i Telm Garcia.
6. Isidre Figueras, 8 h. 23 m.
7. Vila, mateix temps.
8. Prats, 8 h. 23 m. 22 s.
9. Bellmàs, mateix temps.
10. Pou, mateix temps.
11. López, 8 h. 25 m. 33 s.
12. Horemans, mateix temps.
13. Paris, mateix temps.
14. Casamada, 8 h. 25 m. 42 s.
15. Zerini, mateix temps.
16. Collado, 8 h. 26 m. 48 s.
17. Pagès, 8 h. 28 m. 30 s.
18. Blanch, 8 h. 31 m. 51 s.

S'han retirat Pere Albinyana i Ruiz Trillo.

CLASSIFICACIO GENERAL DESPRES DE L'ETAPA D'AHIR

1. Canyardo, 25 h. 20 m. 45 s.
2. Merchs, 25 h. 23 m. 3 s.
3. F. Ezquerra, 25 h. 25 m. 58 s.
4. R. Ferrando, 25 h. 26 m. 50 s.
5. Hutz, 25 h. 29 m. 30.
6. Sancho, 25 h. 29 m. 30 s.
7. Gimeno, 25 h. 30 m. 22 s.
8. Salom, 25 h. 30 m. 25 s.
9. Destrieux, 25 h. 30 m. 36 s.
10. Flys, 25 h. 30 m. 36 s.
11. D. Chafer, 25 h. 32 m. 15 s.
12. Cardona, 25 h. 38 m. 57 s.
13. Pou, 25 h. 39 m. 5 s.
14. J. Figueras, 25 h. 39 m. 50 s.
15. Lluís Pujol, 25 h. 41 m. 50 s.
16. R. Aguilar, 25 h. 42 m. 53 s.
17. Prior, 25 h. 43 m. 5 s.
18. Llodrà, 25 h. 49 m. 8 s.
19. Gascon, 25 h. 49 m. 16 s.
20. Paris, 25 h. 53 m. 11 s.
21. Esteve, 25 h. 54 m. 3 s.
22. Casamada, 25 h. 54 m. 18 s.
23. Muller, 25 h. 55 m. 58 s.
24. Abundio, 5 h. 56 m. 18 s.
25. J. Figueras, 26 h. 2 m. 12 s.
26. M. Carrion, 26 h. 6 m. 53 s.
27. Catalan, 26 h. 7 m. 47 s.
28. Cabestrero, 26 h. 10 m. 28 s.
29. Gras, 26 h. 10 m. 41 s.
30. Montes, 26 h. 10 m. 59 s.
31. Xumet, 26 h. 11 m. 3 s.
32. Sucarrats, 26 h. 12 m. 7 s.
33. Bellmàs, 26 h. 16 m. 46 s.
34. López, 26 h. 17 m. 48 s.
35. Pagès, 26 h. 30 m. 2 s.
36. Cortout, 26 h. 31 m. 3 s.
37. Vila, 26 h. 43 m. 23 s.
38. Prats, 26 h. 35 m. 25 s.
39. Van Look, 26 h. 37 m. 32 s.
40. Horemans, 26 h. 38 m. 5 s.
41. Rosemand, 26 h. 40 m. 15 s.
42. Blanch, 26 h. 43 m. 34 s.
43. Telm Garcia, 26 h. 57 m. 9 s.
44. Collado, 27 h. 13 m. 53 s.
45. Zerini, 27 h. 25 m. 34 s.

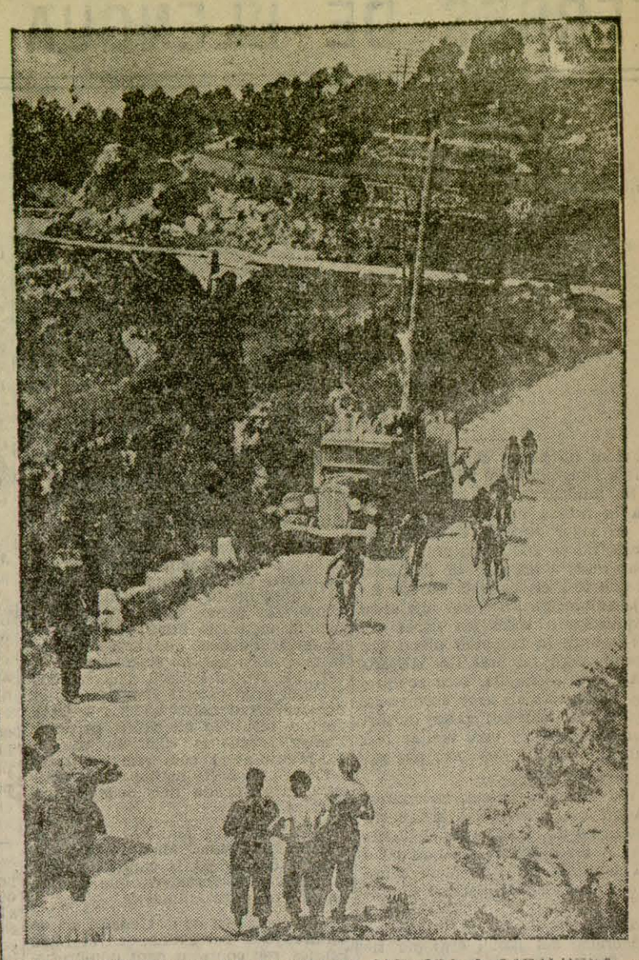

LA QUARTA ETAPA DE LA VOLTA CICLISTA A CATALUNYA. — Els corredors al Coll de Lilla, on va iniciar-se l'escapada de Canyardo (Foto Puig Ferran)

· GOVERN GENERAL ·

EL PROBLEMA DELS AGENTS DE LA GENERALITAT --- LA MORALITAT ALS ESPECTACLES --- LES CONTRIBUCIONS --- ELS CONSELLERS-GESTORS FAN POLITICA

Ahir, al migdia, el governador general, interí, rebé els periodistes i els explicà que havia conversat telefònicament amb el ministre de la Governació respecte al problema dels agents de la Generalitat, i que el senyor Portela tenia interès a fer constar que el projecte que hi ha al Parlament no és cosa d'ell. El projecte està pendent de discussió i, en cas d'aprovar-se, els agents passaran al cos amb les condicions de tràmit que disposa el reglament i per rigorós escalafó.

—Nosaltres —continuà dient— o segui la Generalitat, ens farem càrrec de pagar els sous corresponents als mesos d'octubre, novembre i desembre, en virtut d'un informe dels caps lletrats, i amb càrrec al capítol de despeses d'Ordre Públic. El decret aparegut a la «Gaceta» fa referència al cobrament de sous d'ençà del gener, que pagarà l'Estat.

Afegí el senyor Pic i Pon que el conseller de Governació es proposava emprendre una intensa campanya contra els espectacles immorals, prohibint especialment aquells que interpreten els nomenats transformistes, que, amb l'abús, tendeixen a «degenerar la raça». Donà compte d'haver disposat prohibir un espectacle que estava anunciat en un teatre popular de la ciutat, en el qual es tractava de rellevar les tiples i actrius per senyors.

—Es a dir —continuà— que a les taules s'ha d'acabar això, i evitarem així la protesta que indubtablement haurien fet les associacions d'autors, actors i empresaris. Esperem que el públic acollirà bé aquesta mesura i la facilitarà refusant tota classe d'espectacles d'aquest caire.

La setmana que ve els donaré nota del Consell, que celebrarem a Tarragona o bé a Girona, per tal de recollir les iniciatives dels alcaldes.

També està en estudi la celebració d'una assemblea, en qual prendran part la majoria de les forces vives de la ciutat, i tractar la reintegració a la Generalitat del cobrament de contribucions, i especialment per tal de posar en clar el perquè sollicitem el reintegre. Convé desfer la interpretació equivocada que ha circulat sobre això, per quan s'ha dit en determinats sectors que la Generalitat té interès a obtenir aquest servei, per tal d'afavorir determinades classes socials contributives. L'interès de tots a favor d'aquest servei, està a trobar-hi majors facilitats que no pas ara. L'assemblea és celebrarà aquesta setmana i amb les conclusions que s'acordin, es traslladarà a Madrid una comissió per tal d'exposar-les al ministre i als caps polítics.

I, sense gairebé respirar, engegà de nou el senyor Pis:

—Els representants de les empreses periodístiques de Madrid, m'han exposat les dificultats amb què topen amb la venda dels seus diaris. He donat ordres a tots els concessionaris de quioscos de venda de periòdics, perquè, amb les garanties que siguin necessaries, cuidin de vendre els diaris normalment, per sobre de les dificultats que puguin tenir els venedors amb els corresponsals administratius dels diaris de provincies.

Un periodista preguntà al senyor Pic si havia llegit un discurs pronunciat pel conseller de Governació senyor Jover Nonell, a Terrassa, en un acte polític, el passat diumenge, i que si recordant que els havia dit en una ocasió respecte a l'apoliticisme dels consellers de la Generalitat, opinava que les paraules del senyor Jover no tenien un marcat contingut partidista i polític.

—Llegiré el discurs —respongué el senyor Pic—; però entenem-nos, és ací on jo puc respondre que no es farà política. Fóra d'ací no puc privar que se'n faci.

—Cal, però, tenir en compte que ni vostè ni els seus consellers no perden la representació, si actuen en actes polítics.

—Si jo vaig en un lloc, amb el cotxe oficial, em guardare prou de fer política. Però si en el terreny particular vull actuar políticament, ningú no me'n privarà...

El mateix periodista pregunta si podria dir quelcom de la denuncia presentada per la sindicatura de la fallida d'una fàbrica de filats, contra el nomenament del conseller-gestor de Justícia, senyor de Prat.

—Vaig passar-la a informe del fiscal, i no l'he rebuda encara informada. Ja fa dies que hauria d'haver-la rebuda.

Amb aquestes paraules, el senyor Pic s'acomiadà dels informadors.

El «Butlletí Oficial»

En la seva edició d'ahir, publica entre altres, les següents disposicions:

Decret designant les persones que, pels motius que s'esmenten, passaran a formar part dels Ajuntaments de Tarragona, Santa Coloma de Gramenet i L'Armentera i rectificant alguns noms dels de Santa Coloma de Gramenet i Vilallonga.

Decret designant les persones que, d'acord amb les normes contingudes en el decret del 26 d'abril últim, hauran de constituir els Ajuntaments dels pobles de la circumscripció de Lleida que són esmentats.

CAMPIONAT D'ESPANYA
I TIRADES PRE-OLIMPIQUES

Amb arma curta, lliure de sistema i calibre, tirada de rapidesa

De 15 concursants que prengueren part amb diferents marques, es classifiquen en competició disputadíssima:

1.er Senyor Josep de Lionos amb "STAR"

2.on Senyor Josep G. Delgado amb "STAR"

LA MILLOR PROPAGANDA SON ELS FETS

EL MADRID A LA RECERCA D'ASOS

El primer dels «escollits» ha estat Lecue, del Betis, que passarà a formar part de l'elenc madrileny

Madrid, 5. — Es diu que el Madrid ha arribat a un acord amb el fins avui jugador del Betis, Lecue. Un directiu del Club ha anunciat que avui signarà els documents d'ingrés en el seu nou Club, Lecue: La quantitat que es dona per la signatura és molt crescuda, la qual anirà a parar íntegrament a dit jugador, ja que Lecue es trobara en llibertat en acabar aquesta temporada.

El sou que se li assigna és el que usdefruiten els asos de l'equip.

ATLETISME

Els Campionats generals de Barcelona Masculins i Femenins

Una nova competició atlètica tindrà lloc a les pistes de l'Estadi els dies 9 i 10 del corrent mes.

Els atletes mes destacats de Barcelona es preparen curosament per a actuar en aquests primers Campionats generals d'atletisme d'aquest any.

Tambe l'atletisme femení celebrara aquests dies, juntament amb els Campionats generals, els Campionats Femenins de Barcelona amb un escollit programa de proves. Esperem que les nostres dones, que fa algun temps que es tr[illegible] des de la palestra esportiva, actuaran amb decisió per a enlairar amb el [illegible] usiasme l'esport femení.

Les inscripcions per escrit amb el número de llicència federal cal trametre-les a la F. C. d'Atletisme (Sant Honorat, núm. 7, pral.).

L'Espanyol d'excursió al Marroc

Ha sortit en autocar cap a Algecires, on s'embarcarà, l'equip de l'Espanyol. Té contractats dos partits a jugar, un a Tetuan i l'altre a Larraix, amb equips marroquins. Després d'aquests dos partits, es possible que en jugui d'altres per les localitats del marroc francès.

L'expedició, acompanyada pel directiu senyor Orus i l'entrenador Trabal, era formada per Fourmes, Arater, Perez, Martí, Solé, Cituentes, Quesada, Edelmiro I, Triondo, Manolín, Domenec, Espada, Cosp i Edelmiro II.

Demà, dijous, comença el Campionat de Catalunya de Water Polo (Tercer Categoria)

La Federació Catalana de Natació Amateur, organitzadora dels Campionats de Catalunya de Water-polo, ha cregut convenient que els partits corresponents a la tercera categoria es celebrin els dies feiners, dimecres, dijous i divendres a la nit, pel fet que, a part de donar a aquesta competició l'alicient que mereix, permetrà seguir amb regularitat el calendari establert, ja que per celebrar-se aquest any gairebé tots els dies festius proves interclubs, adhuc els campionats regionals de natació, per categories, no permitria als clubs participants al Campionat Waterpolístic disposar dels elements concursants, la majoria d'ells nedadors.

Els partits que inauguren l'esmentat campionat de water-polo, tercera categoria, dividida en dos grups, A i B, són els següents:

Dijous, dia 6, Barceloneta A. C.-C. R. Mediterrani.

Divendres, dia 7, C. N. Catalunya-C. N. Atlètic.

Vós coneixeu les subhastes de l'HOTEL DE VENDES del carrer de Pelai, 8?

Es la veritable rematada d'ocasions en tota mena d'articles, al preu que en volgueu pagar

Tots els dies a les quatre de la tarda

TIR

Els Campionats d'Espanya preolímpics

Els primers Campionats d'Espanya preolímpics i de preselecció per a l'Olimpiada de Berlin, han tingut efecte en el camp de Montjuic.

Un èxit esclatant ha coronat el certamen i l'assistencia de tiradors forans ha estat nombrosa i de qualitat. Ha resultat un Campionat veritablement de fons i resistencia pel gran nombre de bales que s'ha sotmes als tiradors constituint un pugilat interessantisim en el qual els barcelonins han aconseguit un complert triomf amb cararbina, i puntuant be en pistola lliure.

El resultat de les proves ha estat el següent:

Carrabina. — 1: Miquel Pinyol, 2292 punts; 2: Artur Sola, 2285; 3: Antoni Modolell, 2283; 4: Juli Castro, 2275; 5: Lluis Bandera, 2270; 6: Martí Carrero, 2266; 7: Manuel Corarles, 2263; 8: Angel Ballesteros, 2258.

Pictola lliure, a 50 metres, 240 bales. — 1: Ciprià Romero, 2043 punts; 2: Ramon Bernadàs, 2013; 3: Josep Esquena, 2011; 4: Josep Bento, 2008; 5: Manuel Garces, 2008; 6: Just Mena, 1997; 7: Joan Toribio, 1982; 8: Antoni A piazu, 1976.

Tir Olimpic, pistola lliure, sobre silueta, a 25 metres. — 1: Josep de Linos, 268; 2: Josep Gonzalez Delgado, 268; 3: Lluis Calvet, 264; 4: Manuel Corrales, 260; 5: Pelegri Esteve, 257; 6: Pau Bazàn, 221; 7: Gumersind Yagüe, 220; 8: Francesc Martinez Iraola, 196.

DIVERSOS

La nova junta de la Mútua del F. C. Barcelona

En l'Assemblea general ordinària celebrada el dia 26 de maig darrer per la Mútua del F. C. Barcelona, va quedar constituïda la Junta Directiva de la següent manera:

President, Francesc Domenech Seriñana; vice-president primer, Antoni Julià Prats; vice-president segon, Agustí Bó Vilamala; secretari, Paulí Carbonell Serra; vice-secretari, Joan Martorell Grechell; tresorer, Manuel Costes Espinosa; comptador, Josep Palli Verdaguer; vocals: Angel Rodés Baldrich; Amadeu Recasens Giménez; Ramir Mateu Cebrià, i Manuel Romillo Picart.

*

Menors que desapareixen

La policia ha rebut una denúncia de Julia Santillana, mare dels fills Leandre i Artur, de 13 i 16 anys d'edat els quals sembla ésser que anaren a banyar-se i encara és l'hora que aquests no han comparegut ni a casa seva ni on treballen.

Radio Central-Moscú

Programa de les Emissions en espanyol. — Mes de juny Organitzades pel Consell Central dels Sindicats de la U. R. S. S.

Dissabte	1.	Revista de la setmana. Preguntes i respostes. Deportives
Diumenge	2.	Una fàbrica de rellotges a Moscou.
Dimarts	4.	El sistema d'impostos de la URSS.
Dijous	6.	Els obrers agricoles a la URSS.
Dissabte	8.	Revista de la setmana. Preguntes i respostes. Deportives.
Diumenge	9.	Com passen les vacances els treballadors soviètics.
Dimarts	11.	El Parc de cultura i repòs de Moscou.
Dijous	13.	La situació dels pescadors soviètics.
Dissabte	15.	Revista de la setmana. Preguntes i respostes. Deportives.
Diumenge	16.	Mitja hora dedicada a la dona. Reportatge a la nostra directora camarada Inna Marr.
Dimarts	18.	Els treballadors postals de la URSS.
Dijous	20.	Vetllada dedicada als infants.
Dissabte	22.	Revista de la setmana. Preguntes i respostes. Deportives.
Diumenge	23.	Com col·loquen llurs collites els koljosians.
Dimarts	25.	El gran Nord soviètic.
Dijous	27	La sublevació del cuirassat «Potemkin».
Dissabte	29.	Revista de la setmana. Preguntes i respostes. Deportives.
Diumenge	30.	El Codi Penal soviètic.

A més, en cada emissió donarem notícies internacionals, notícies soviètiques, i altres materials d'interès.

Les nostres emissions s'efectuen els dimarts per ona de 1.107 metres, freqüència 271 quilocicles, de 22 a 23 hora de Grennwich.

Dijous, ona 25 metres freqüència 12.000 quilocicles connectada amb ona de 1.724 metres freqüència 174 quilocicles, mateixa hora.

Dissabtes, ona 25 metres, connectada amb ona de 1.107 metres mateixa hora.

Diumenge, ona 25 metres. de 15 a 16 hora de Moscou (12 a 13 de Grennwich, 8 a 9 d'Argentina).

TERRES DE LLENGUA CATALANA

GIRONA

NOTES DIVERSES

Girona, 5. —

— Hom ha pogut comprovar que, degut a l'augment del preu dels diaris, ha minvat un xic la seva venda a la nostra ciutat. Abans d'entrar en vigor aquesta nova llei de Premsa, no es podia comprar gairebé cap diari a les dues de la tarda, puix que tots els paquets havien estat ja exhaurits. En canvi ara aneu als quioscos a totes les hores del dia i sempre hi trobareu diaris per comprar; però no així LA HUMANITAT, que a migdia, com sempre, ja ha venut tots els seus exemplars. I això no ho diem per ganes de dir-ho, sinó perquè és una veritat ben manifesta i que a nosaltres ens satisfà pregonament.

— Per a dema passat, divendres, a l'Audiència Provincial d'aquesta ciutat hi ha anunciades les següents vistes: A les onze del matí es celebrarà la vista de l'apel·lació sobre furt contra Josep Mulleres i Gudayol.

A dos quarts de dotze tindrà lloc la celebració del judici oral per tinença ilícita d'armes contra Joan Alanguinya, i a les dotze es veurà també el judici oral per tinença d'armes contra Miquel Valls i Carrers.

— El judici que havia de celebrar-se al jutjat de Bascanó el dia 3 del mes que som, contra Conrad Masies, per haver agredit a cops de ganivet Eusebi Ferragut, ambdós veïns de Bonmatí, tindrà lloc demà passat, divendres, ja que hagué de suspendre's per no haver comparegut l'agressor.

— Ha estat atès al Dispensari Municipal Josep Dancó i Huerto, de 33 anys, veí de la nostra ciutat, el qual presentava una ferida a la cuixa dreta, considerada de pronòstic reservat, per un gos desconegut.

— Ahir, a Salt, mentre el paleta Daniel Puig, de 25 anys, casat, veí d'aquell poble, estava treballant en la construcció d'un pou, va tenir la desgràcia de quedar-hi ensorrat degut a una esllavissada de terra. Sortisament, però, pogué ésser salvat d'una mort segura gràcies a la ràpida intervenció d'alguns veïns. El susdit jove, de tota manera, sofrí algunes ferides de consideració al cap i a diverses parts del cos.

LA BISBAL

A VALENCIA I A MADRID :: CICLISME :: TEATRE :: PAU :: LA HUMANITAT

Els nostres amics Joan Ginesta, Enric Sala, Enric Burques, Joaquim Farreró i Emili Vigo assistiren, en representació de la democràcia bisbalenca, a l'acte de València. Seguidament es traslladaren a Madrid i concorregueren a la vista de la causa contra el darrer Govern de la Generalitat. Els nostres amics visitaren a la presó de La Moncloa els components del darrer Govern de la Generalitat i els feren present l'adhesió fervorosa de les esquerres de la nostra ciutat. Han retornat magnificament impressionats per la fonda reacció esquerrista que arreu es nota

— Demà, divendres, es disputarà l'etapa Girona-La Bisbal. L'hora d'arribada dels corredors a la nostra ciutat s'ha fixat a tres quarts de tres de la tarda. Consignem amb complaença aquest fet que, a l'igual que l'any passat, La Bisbal pugui rebre i estatjar els esforçats ciclistes que aquests dies recorren Catalunya, i desitgem que per moltes anyades la nostra ciutat pugui continuar ocupant aquest lloc que tant l'honora.

—Per a diumenge i dilluns vinent l'Ateneu Pi i Margall anuncia diverses festes, d'entre les quals destaca la vetllada que, a càrrec de la secció dramàtica de l'entitat, tindrà lloc el dilluns. Serà representada la comèdia en tres actes d'Agustí Collado i J. Roig-Guivernau «El pas de la glòria». Amb la representació d'aquesta obra clou la seva actuació en la present temporada l'agrupament amateur de la primera entitat bisbalenca.

—Un d'aquests dies —dissabte?— al Teatre Olympia la companyia oficial de teatre català Nicolau-Martori representarà la comèdia de Lluís Elies «Madame».

—Josep Clapera i la seva companyia han posat en escena a «L'Escut Emporità», «Aspectes», de Joan Oliver. Han obtingut un èxit de representació, però un gran fracàs de públic. Sincerament, creiem que hi ha a La Bisbal sales en molt millors condicions que les de «L'Escut», l'escenari de la qual es reduidíssim, i, ultra això, explotades per uns empresaris i, per tant, completament al marge de tota tendència política. A ben segur que si hagués actuat en un d'aquests llocs Josep Clapera i la seva companyia s'haurien vist millor correspostos.

—...I res de política. Perquè ara ja tenim gestora i jutge. Són dues coses xiroies i divertides. Dues institucions que fan parlar a la gent, com aquell personatge que fou En Pep de Tona o algú per l'estil. I és que els senyors radicals i de la Lliga són així... Ens diuen que l'harmonia és gran, que tot va d'allò més bé, que els parents i els coneguts disfruten amb l'obra d'aquests sapientíssims homes. Res; que vivim en el millor dels mons. La llàstima és que hom no ho vulgui comprendre així i es digui tot el contrari...

— La venda aconseguida aquests dies per LA HUMANITAT ha estat remarcable. Els exemplars del nostre diari destinats a La Bisbal s'esgoten ràpidament. Agraïm, emocionats, l'acolliment que hom dispensa al nostre periòdic, prova palesa de la puixança de les esquerres catalanes. Encara que hi hagi algú que vulgui demostrar el contrari...

MANRESA

ACOMIADAMENT :: REAPARICIO D'«EL DIA» :: LA CLAUSURA DELS CENTRES POLITICS :: LA FIRA :: VISITES AL SENYOR PRUNES :: JUNTA DESTITUIDA :: CICLISTES ACCIDENTATS

L'Ajuntament governatiu que patim ha comunicat la cessantia a vint-i-cinc funcionaris pel delicte de no ésser afectes a la seva política. Entre els acomiadats n'hi ha que estan impedits físicament. Per imposició de la «Ceda» ha estat anullada la cessantia als funcionaris Vinyals i López, joves carregats de salut que deuen el càrrec als fets del 6 d'octubre.

—Degudament autoritzat, dissabte va tornar a publicar-se «El Dia». L'edició fou esgotada ràpidament, puix que el públic arrabassava el diari de les mans dels venedors.

—Segons sembla, l'autoritat governativa s'ha juramentat per a no deixar obrir els centres polítics clausurats amb motiu dels fets del 6 d'octubre. Els homes que han portat a cap la institució admirable de l'Assistència Pública, que han construït la magnífica piscina orgull de la ciutat, que senten l'orgull d'haver construït el grup escolar Renaixença són apostrofats d'indesitjables i tractats com a tals. No els volen perdonar l'haver rencat la «gloriosa tradició de Manresa». I com que no poden fer altra cosa els mantenen la clausura injustificada dels seus centres polítics.

—La Fira de Manresa s'ha vist concorregudíssima. Malgrat la inclemència del temps, la ciutat ha estat envaïda pels forasters, que li han donat una gran animació.

—El comissari de la Generalitat de Catalunya a Tarragona, senyor Lluís Prunés, rep continuament nombrosíssimes visites, les quals, a més de palesar-li l'afecte que mereix al poble, li fa menys penosa la seva captivitat.

—L'Ajuntament governatiu, en la seva febre de destitucions, ha suspès la Junta Administrativa d'Assistència Pública. El poble recorda que cap dels gestors no és soci d'aquesta magnífica institució i que això els minva l'autoritat moral de portar a cap aquestes destitucions. Menys encara si es té en compte els enormes sacrificis i la pulcritud amb què els destituïts han complert la missió que el poble els havia confiada. Les conseqüències d'aquestes destitucions no s'han fet esperar gaire. Un núvol de captaires han pres la ciutat pel seu compte i deambulen amb tota llibertat.

—Ha estat unànimement censurada la mala organització que l'autoritat governativa va donar a l'arribada dels corredors de la Volta a Catalunya, a conseqüència de la qual va resultar algun corredor ferit. Els esportius recordaven la cura amb què les autoritats populars organitzaven aquests actes i el relleu que hi donaven amb la seva presència.

La comparança, com es pot suposar, no era gaire favorable a l'Ajuntament governatiu que presideix el factòtum de la Lliga senyor Servitge.

LLINAS DEL VALLES

INFORMACIO LOCAL

Finalment, després de moltes gestions de càrrec contra els senyors elegits per sufragi popular i altres republicans locals, hom ha destituït els consellers votats pel poble i han estat rellevats per altres individus, alguns dels quals durant la dictadura ja foren afavorits amb idèntic nomenament.

Heus aci la llista: Joan Caselles Jané, Montserrat Cullell i Coll, Joan Codina Camp, Antoni Taulats Gay, Francesc Salrach Malla, Ramon Piqué Nomdedeu i Josep Vallcorba Esteve; suplent, Andreu Alsina Collet.

Montserrat Cullell havia esta alcalde durant la primera dictadura; Joan Caselles ho havia estat durant la segona.

Com sigui que a la localitat abunda el cognom Codina, hem estat pregats de fer constar que el flamant conseller d'aquest cognom no té res a veure amb els que tenen també aquest cognom i pertanyen al Centre Republicà Federal, que és l'única entitat republicana que hi havia a la localitat en proclamar-se la República, i al qual centre mai no han pestangut cap dels nomenats pel decret del senyor Jover Nonell.

TARRAGONA

INFORMACIO LOCAL

En la revista «Tècnica i Treball» que publica l'Associació d'Alumnes d'Ambdós Sexes de l'Escola del Treball, el nostre amic Roca ha volgut desmentir unes afirmacions nostres fetes darrerament en aquestes mateixes columnes.

De passada ens fa l'honor de

LA REGLA
suspesa tornarà ràpidament amb les famoses
PERLES FEMI

testimoniar que som els únics potser que ens ocupem de les coses de l'Escola, la qual cosa complau molt el nostre esperit de treballadors.

El nostre amic creu que els homes del bienni no aportaren a l'Escola les 60.000 pessetes que nosaltres afirmàrem, i diu que foren solament 45.000. I és que s'oblida de sumar les pessetes que val el solar on es munta el nou edifici que l'Ajuntament republicà del temps del bienni confirmà al Patronat amb la seva autèntica autoritat atorgada pel voler del poble.

— L'afer de la Gestora cada dia va resultant més divertit.

Ara resulta que davant el cas d'haver de deixar la vara el senyor Rouras està d'allò més empipat, i no deixa de dir, a qui vol escoltar-lo, que passaran coses greses.

Fins i tot, sembla que ha insinuat que es separaria del Partit Radical.

— Ha estat denunciat el veí de El Perelló Francesc Casanovas, per haver ordenat que s'arranqués l'arròs d'una finca de la partida «Olla» sense el consentiment del propietari.

— A Espluga de Francolí, un auto de la matrícula de Tarragona, guiat per Josep M. Miquel va atropellar la veïna Magdalena Vernet, a la qual produí lesions de pronòstic reservat.

— Avui, al Teatre Tarragona, en el concert organitzat per la Filharmònica, actuarà l'Escola de Dansa de Barcelona.

Al Saló Modern, avui es projectarà el film soviètic «Titans del Pol», que no és altra cosa que la grandiosa epopeia del trencaglaços «Txeliusquin», que tant emocionà el món.

Ben aviat, també es projectarà en aquest Saló «El gran experiment», el film meravellós que ensenya gràficament els avenços de la U. R. S. S.

LLEIDA

NOTICIES LOCALS

— Al quilòmetre 151 de la carretera de Balaguer a la frontera francesa ha estat trobat el cadàver d'Antoni Laviola, de 36 anys, natural de la Vall d'Aran.

Hom suposa que es tracta d'un suïcidi.

— A la Casa de Beneficència han estat assistits per haver sofert diverses ferides Ramon Clar Vilaltella, Josep Riu Baquer i el nen Sebastià Mallada.

Reapareix
sense dolor ni molèstia de cap mena el período suspès, amb
PERLES FEMI

SABADELL

NOVES LOCALS

A la funció de comiat de la present temporada de la Companyia Carponell, fou posada a escena l'obra de J. Roig-Guivernau i A. Collado "El poble no vol la guerra". Tant l'obra com l'execució, foren xardorosament aplaudides.

—Dimarts, a la nit, la Companyia E. Britó amb el seu admirable conjunt assolí un èxit esclatant al Cinema Imperial.

Els Amics del Teatre, han posat a escena per la Companyia Vila-Davi i com a única funció l'obra de J. M. de Segarra "Reina" al Teatre dels Camps.

—Dimarts, a mitja nit arribaren a la nostra ciutat en autocar procedent de Sevilla, els jugadors del Sabadell F. C., que han aconseguit el resultat sorpresa d'aquestes eliminatòries de quarts de final de la Copa Espanya. Hi havia un nombrós públic esperant-los. Foren ovacionats a la seva arribada.

Els jugadors es traslladaren al Restaurant Arrahona a sopar i es mostraven molt fatigats.

L'expectació del partit decisiu de la Creu Alta que jugarà diumenge, és el tema de totes les converses. Hom preveu una de les entrades més importants amb equips de la Península.

—Un carro del veí poble de Castellar topà al carrer de les Valls amb un automòbil d'aquesta localitat, i com sigui que tots volien tenir raó l'afer passà al Jutjat.

—En els cercles i llocs polítics, el procés del [illegible] Govern [illegible] i de la Generalitat que s'ha vist a Madrid ha acaparat totes les converses i ha estat seguit amb el màxim d'interès durant tota la setmana passada, constituïnt tots els seus aspectes els motius de justificació, d'una posició i lliçons dels altres per l'esdevenidor.

La sentència del Tribunal de Garanties [illegible], que si bé hom creu endevinar la que serà; és esperada amb curiositat i expectació.

ANUNCIEU A
LA HUMANITAT

MONTBLANC

NOTES LOCALS

Amb viu entusiasme i esclatant èxit, s'ha inaugurat el nou «Centre Republicà Autonomista», coalició d'esquerres al carrer Major, 79. A l'acte, que fou de caràcter privat, assistiren, a més de tots els afiliats, una genuïna representació de dones entusiastes, i els reunits, després d'oir amb exaltada emoció «El Cant del Poble», acordaren trametre al President i Consellers empresonats un telegrama de salutació.

L'esmentada entitat, legítima successora del dissolt Ateneu Obrer, compta ja en el moment de néixer amb més de 100 afiliats i hom creu que molt aviat duplicarà el nombre d'associats.

—Montblanc i els pobles veïns protesten indignats del vergonyant espectacle que els elements feixistes reunits al Poblet donaren, per a escarni dels republicans,

PERLES
FEMI són un prodigi de la ciència moderna
REBUTGEU IMITACIONS!!

VILLALBA DELS ARCS

Diumenge a la nit es celebrà, a la sala d'espectacles del Centre d'Esquerra, una vetllada teatral infantil a profit dels presos locals que es troben complint condemna a la presó de Reus.

L'element infantil reeixí plenament en llur tasca i féu passar una vetlla distreta al públic que omplia la sala fins a vessar, el qual premià amb calorosos aplaudiments la labor senzilla, però deliciosa, dels esmentats infants.

Fou molt aplaudida la nena de 9 anys Núria Domènec, la qual interpretà una dansa gitana que hagué de repetir davant la insistència del públic.

La nena Magdalena Tarragó recità el monòleg «Si jo fos senyoreta...», que fou molt celebrat. En el drama «La Manta» reeixí la labor de la nena Antònia Juanós en el paper de «Miquelet». Per últim el sainet «A ca la modista» féu riure força. Felicitem efusivament els pares per la tasca de llurs fills, així com també el senyor Camil Joanós i les senyoretes Carme Cluís i Magdalena Coma, que posaren tot el seu esforç perquè l'acte aconseguís l'èxit que tingué. També ens cal felicitar el senyor Joaquim Domènec, director de la Banda del Centre, la qual executà boniques sardanes als entreactes.

F E M I
és el nom de les famoses PERLES que tanta fama tenen pels seus resultats definitius. Venda, Farmàcies

REUS

NOVES DIVERSES

El «Butlletí Oficial» de la Generalitat ha publicat una rectificació en la llista de l'Ajuntament Gestor. Es tracta que el senyor Pere Fuster Grifoll substituirà el senyor Antoni Huguet Ragué. Per honor a la seriositat dels senyors que han estat afortunats, celebrariem que aquesta rectificació fos la darrera.

— Ens diuen que avui, dijous, és el dia escollit per a constituir la Comissió Gestora Municipal. No sabem si aquest acte serà públic.

— Els dies 9 i 10 del corrent mes l'Orfeó Reusenc es desplaçarà a València, on donarà diversos concerts. No cal dir que desitgem als excursionistes un èxit ben falaguer.

— L'actuació de la Companyia Oficial de Teatre català ha constituït un èxit per a l'escena catalana.

— Demà tindrà lloc la darrera jornada del Campionat local d'Escacs entre els següents equips:

Reus Deportiu-Bar Vernet.
Olimpo-Cultural.
Catalunya-Foment.
Descansa Orfeó.

Els clubs esmentats en primer terme jugaran en blanques.

— La Junta Pro Reus ha convocat, per a avui, a dos quarts de sis de la tarda, tots els comerciants agremiats, per tal de tractar de diversos afers d'interès local.

— Ahir al Pantà de Riudecanyes, entraren 182 litres d'aigua per segon; per tant, és 1.799.810 m3. d'aigua la quantitat actualment embassada.

— Avui a la nit es celebrarà, al Teatre Bartrina, l'anunciat concert que l'Orfeó Reusenc dedica als seus socis protectors.

— El pròxim diumenge, l'equip del Reus Deportiu anirà a Tarragona per t[illegible] d'enfrontar-se amb el Gimnàstic.

— El dia 29 d'aquest mes es celebrarà l'enllaç matrimonial del nostre amic Pere Torrell amb la gentil senyoreta Joana Cavallé.

— Continua el conflicte de la fàbrica «Vapor Vell».

— Aquests dies hem vist exhibit un pergamí-reclam, per mitjà del qual la «Unió Ciclista Reus» nomena President Honorari el diputat tradicionalista senyor Bau. Entenem que un nomenament d'aquesta índole no pot recaure mai en aquell la gestió del qual vers el club resta limitada a haver ofrenat algunes copes.

Aquest procedir de la U. C. R. solament el pot justificar el voler veure realitzades les seves aspiracions de tenir velòdrom propi, i, en aquest cas, recorren a les finances del diputat Bau, tot nomenant-lo per endavant President Honorari. Malgrat tot, celebrarem que tot vagi bé.

RODA DE BARA

NOTICIARI : FESTES : L[illegible]TS

La respectable i bondadosa senyora Teresa Pinyol, esposa del metge titular d'aquesta població, va tenir la desgràcia que, en baixar una escala, li rellisqués un peu i caigués. Portada a una clínica de Barcelona li fou apreciada la rotura del turmell. Preguem pel seu ràpid restabliment.

— Els elements esquerrans d'aquesta població han seguit amb veritable interès el transcurs del judici contra el Govern de la Generalitat. Hom espera amb ànsia el veredicte del Tribunal.

— Per a la pròxima Pasqua es preparen extraordinàries festes. Actuarà al local del «Minguet» el celebrat conjunt de cant «L'Aurora», sota la direcció del mestre senyor Ferrari i hi haurà lluïts balls, tarda i nit, al mateix saló.

— El dilluns pròxim, i organitzat per la Secció Excursionista de la Cooperativa del Vendrell «La Reforma», tindrà lloc, a la incomparable platja i boscos de Barà, un randiós aplec. El programa estarà integrat per festes esportives i balls, amenitzats per la popular orquestrina «The Golç-Jazz. Promet veure's molt concorregut perquè és un dels llocs més pintoresques de les comarques tarragonines.

— Foren molts els aficionats que es traslladaren a la Nou de Gaya per tal de presenciar l'encontre de futbol entre el nostre equip Joventut Rodense, F. C. i el club d'aquella localitat. Triomfaren els nostres per un gol a cap.

SAC GUARDA-ROBA
"SIEMPREFINO"

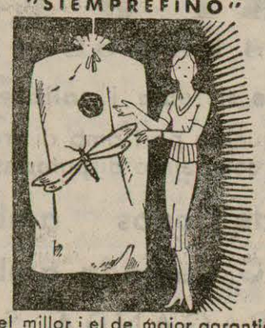

el millor i el de major garantia per a protegir els seus vestits o pells contra els estralls de les Arnes, de la llum i de la pols. Exigiu sempre el Sac Guardaroba "Siemprefino" ,únic de paper impregnat (patentat).

Cada Sac "Siemprefino" va provist d'un segell numerat de legitimitat, que el distingeix d'ALTRES SACS INEFICACOS PER ÉSSER DE PAPER CORRENT. Ptes. 1.50 cada un. Tamany 160 ×70 cms. Pes 110 grams. De venda en "La Villa de Parà". Fivaller (abans Ferran), 32; C. A. Vicenç Ferrer, Pl. Catalunya; J. Uriach & C.º, S. A., Bruc, 49 i en altres establiments. Venda a l'engròs: C. E. P. A., Sant Baudili (Barcelona).

DISCOS
GRAN ASSORTIT
1 pta. TALLERS, 82

FARRE PIJUAN
METGE ESPECIALISTA
PELL -- VIES URINARIES
DEFECTES SEXUALS
Rambla de Canaletes, 11, primer

LA FABRICA DE
NEVERES
"GLACIAL"
VEN BARATISSIM, DIRECTE AL CONSUMIDOR. Immens assortit per a tots els usos, des dels preus més infims
Neveres patentades de màxima refrigeració i sense mescla de gustos i olors, a preus mòdics. Benet i Mercade, 26 (al costat d'Estació Gràcia i Teatre Bosc)

VENDA I CLINICA
D'ENCENEDORS
CASA SUBIROS
Hospital, 42 - Tel. 13651

GRAMOLA MALETA
Molt potent 30 pessetes
Gran assortit - Tallers, 82

APARELLS FOTOGRAFICS
PRISMATICS - BINOCLES - CINEMES
PEL-LICULES - PATHE-BABY - MAQUINES
FONOGRAFS DE TOTES MENES - DISCOS, etc.
RELLOTGES - OBJECTES DE PLATA
JOIES - BRILLANTS
TOT de VERITABLE OCASIO
COMPRA, VENDA i CANVI
CASA BAGUES
Carrer de Sant Pau, 6
(prop Rambles) Tel. 14237
BARCELONA

MERCAT D'OCASIONS
COMPRA / VENDA / CANVI
DE MOBLES, PIANOS, RADIOS, CAIXES DE CABALS, MAQUINES D'ESCRIURE I DE COSIR, MALETES, DISCOS, etc.
TOT D'OCASIO
CORTS CATALANES, 414
Telèfon 30422 BARCELONA

ANUNCIS PER PARAULES
Les dues primeres ratlles 1'00 pesseta
Cada ratlla de més ..... 0'30 »

HOSTES I PENSIONS

HABITACIO, tot confort, sols dormir. Rocafort, 68, 2on. 2na.

PRECISEN hostes. Salmeron, 21, pral. 2na.

PRECISEN 2 joves sols dormir, asc., tel. Urgell, 20, 1er. 2na.

SENYORA sola, desitja senyoreta, sols dormir o tot estar, bany, tel. Rocafort, 3 i 5, 4rt. 2na. asc.

PENSIO LAIETANA per a fixos i viatgers, tot confort modern. Preu des de 7'50 dia. Via Laietana, 29 - Pl. Berenguer, 2.

HOSTES, casa particular, balcó carrer. Ample, 25, 2on. 2na.

SOLS MENJAR, casa particular. Laietana, 51, 2on. 4ta.

DIVERSOS

FUSTERS, EBENISTES plafons Montserrat de fantasia i per a la construcció a mida, encolats amb carnassa. Preus econòmics. Leyva, 11 - Tel. 34689.

PASCUAL. Cisellador, or, argent. Bxda. Caçadors, 8.

MALALTS. Pulmons, Cor, Medicina general, Sífilis, Raigs X, Sol artificial. Dr. Lluís Cuesta Urgell, 20, pral. Consulta de 3 a 6.

XALET modern, espaios jardí i horta, a 26 minuts Plaça Catalunya. Venc o llogo immillorables condicions. Dirigir-se a LA HUMANITAT núm. 153.

ANGEL MARTI. Taller d'enquadernació (Martínez de la Rosa, 17. Telefon 75352 - Barcelona).

OFERTES I DEMANDES

FALTEN migs oficials pel banc i per la forja. S. Escola. - Mollerusa.

MODISTA s'ofereix a casa i a domicili. Preus econòmics. Rocafort, 154 pral. 1.a.

MOSSO O COBRADOR, desitja collocació 45 anys i bones referencies. Escriure a LA HUMANITAT núm. 534.

VIATJANT s'ofereix per Catalunya, ram de teixits i gèneres de punt. Amb bones relacions clientela. Escriure a LA HUMANITAT núm. 150.

REPRESENTANTS necessito a tots els pobles de Catalunya, producte fàcil venda bona comissió. Per a detalls escriviu a Josep Pitarch, St. Pau, 76, 4rt. 2na. Barcelona.

Llegiu LA HUMANITAT

Ybarra y C.ª, S. en C.
Línies regulars de grans vapors per als destins que es detallen
SERVEI RAPID ENTRE BARCELONA I BILBAO
Sortides tots els DIMECRES a la nit cap a València, Alacant, Màlaga, Sevilla, Vigo, Villagarcia, Corunya, Musel, Santander i Bilbao.
Alternant-se les escales de:
Tarragona, Ceuta i Huelva cada dues setmanes
Sant Carles i Ferrol cada dues setmanes
SERVEI CORRENT ENTRE BARCELONA I BILBAO
cada dues setmanes.
Sortides els DIVENDRES a la nit, cap a Tarragona, Sant Carles Vinaroç, València, Cullera, Alacant, Cartagena, Aguilas, Almeria, Melilla, Motril, Malaga, Ceuta, Cadiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Marin, Villagarcia, Ferrol, Corunya, Avilés, Musel, Santander, Bilbao i Pasajes
SERVEI ENTRE BARCELONA, SETE I MARSELLA
Sortides quinzenals els dijous cap a Sète i Marsella
Servei quinzenal cap a GENOVA
La càrrega es rep al Tinglado de la Companyia, Moll del Rebaix.
Telèfon 13585
SERVEI RAPID CAP AL BRASIL-PLATA
per moto-transatlàntics correus espanyols
Sortides fixes cada 21 dies
Cap a SANTOS, MONTEVIDEO I BUENOS AIRES sortirà el dia 11 de juny del 1935, la magnífica motonau
«CABO SAN AGUSTIN»
que admetrà passatgers i mercaderies
La càrrega es rep fins la vetlla del dia de sortida, al tinglado núm. 1 del Moll de Balears. Telèfon 18274
VIA LAIETANA, 7 TELEFON 22057
Consignataris:
Fill de Ròmul Bosch, S. en C.
VIA LAIETANA, 7 TELEFON 22057

Camiseria - Corbateria
Ferrer Batlles
36, Boqueria, 38
VESTITS BANY :: BARNUSSOS
CAMISES PLATJA :: Camisa RAGLAN (Patentada) : Mitges FERRO de garantia
PREUS BARATISSIMS

COMPANIA TRASMEDITERRANEA
MADRID: Passeig de la Castellana, 14. — BARCELONA: Via Laietana, 2
LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA - CADIZ - CANARIES
Sortides setmanals els dissabtes, a les 12. Efectuaran el servei les motonaus «CIUDAD DE SEVILLA» i «VILLA DE MADRID»
LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA - PALMA DE MALLORCA
Sortides cada dia (llevat dis diumenges) de Barcelona i Palma, a les 19 hores, per les motonaus «CIUDAD DE BARCELONA» i «CIUDAD DE PALMA»
SERVEIS REGULARS ENTRE TARRAGONA, VALENCIA, ALACANT I PALMA DE MALLORCA, BARCELONA - MAO I BARCELONA - EIVISSA
LINIA COMERCIAL AMB ESCALES A TOTS ELS PORTS DE LA MEDITERRANIA, NORD D'AFRICA I CANARIES. — Sortides quinzenals de Barcelona els dijous. LINIA COMERCIAL BILBAO - CADIZ - CANARIES, AMB ESCALA A TOTS ELS PORTS DEL NORD D'ESPANYA. — Sortides quinzenals de Bilbao els dijous. LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE ESPANYA I TERRITORIS DE LA GUINEA ESPANYOLA (FERNANDO POO). — Sortides el dia 17 de cada mes, amb escales a València, Cadiz, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife o Freetown, Santa Isabel de Fernando Poo, Bata, Kogo i Rio Benito pels vapors «PLUS ULTRA» i «LEGAZPI»
LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE BARCELONA I VALENCIA
Sortides de Barcelona els dilluns i dijous, a les 20 hores «CIUDAD DE VALENCIA»
Preu a coberta: 9'00 pessetes. Bitllets d'anada i tornada a preus reduits
LINIA REGULAR ENTRE BARCELONA - ALACANT - ORAN - MELILLA VILLA ALBUCEMAS - CEUTA I VICE-VERSA
Sortides de Barcelona cada diumenge, a les 5 hores; d'Alacant els dimarts, d'Oran els dimecres, d'Oran cap a Alacant els dimarts, i d'Alacant cap a Barcelona, els dimecres

· LA MUSICA · TEATRE I CINEMA

Palau de Belles Arts: Alfred Guasco i l'Orquestra Municipal d'Instruments de Vent --- Lyceum Club: Recital Emma Darmstadt --- Sala Ribas: Recital Leopold Cardona --- Estudi Laporta: Quatrè Concert de Curs

Amb el concurs del violinista francès Alfred Guacsco, ha donat la seva acostumada audició dominical la nostra excellent Orquestra Municipal d'Instruments de Vent, amb una nova audició dels «Concertos en Mi menor i en Re major, per a violí i Orquestra, de Mendelssohn i de Beethoven. Aquests dos «Concertos», que han sovintejat aquest any a les audicions Simfòniques del Palau de Belles Arts, han tingut novament un alt.e intèrpret ben remarcable. Alfred Guasco, és un violinista perfectament dotat, al qual no li manca agilitat, ni dicció, ni tècnica. Si quelcom l'na diferenciat d'altres dels seus predecessors, és més aviat el temperament un xic fred que és peculiar, dintre la més depurada correcció, en la majoria dels artistes francesos. Entre la fermesa dels germànics i la fogositat espanyola, existeix aquest intermig característic en els intèrprets, com en els compositors francesos. Això, però, ve compensant per un «academisme», per una correcció i per una claredat en el dir i una netetat a executar que mereix tota l'admiració i tot el respect. Alfred Guasco extreu del seu instrument una sonoritat molt tenue, d'un volum força limitat. Si el mestre Lamote de Grignon no posseís la ciència de retenir l'enorme envolum instrumental de la seva orquestra de vent, el violinista hauria restat probablement engolit per la part acompanyant. Això no és cap defecte, ja que permet l'artista de brodar totes les delicadeses i fer les més fines filigranes. En conjunt en el «Concert» de Mendelssohn, hom adverti més aquestes bones qualitats que en el de Beethoven, molt ben interpretat, que necessita, però, un temperament més vibrant que l'altre. Alfred Guasco fou aplaudidíssim perquè el seu èxit fou indiscutiblement justificat, tant, que tindríem desigs d'oir-li el de Mozart que ens sembla apropiadíssim a les seves delicades facultats.

La tasca realitzada per l'Orquestra de Vent és ja prop coneguda pel repetida aquesta temporada. Ambdues obres són del seu domini absolut i més encara donat el profund coneixement que en té el seu eminent mes[illegible] tantes vegades manifestat. Per això la concurrència, que no deve[illegible] as ni en nombre ni tampoc en entusiasme dedicà al gran director com al seu excellent col·laborador, [illegible]manifestacions veritablement imponents i expontànies. Aquestes es refermaren en finalitzar l'obertura de «Els Mestres Cantires», de Wagner, com s'havien ja produït a bastament amb Mozart en acabar l'obertura de «La Flauta Màgica».

* * *

Fa ben pocs dies que el mestre Lamote de Grignon, ens havia ja presentat l'excellent pianista Emma Darmstadt-Stern i d'ella n'haviem parlat amb el merescut elogi degut al seu exquisit art. Lyceum Club, cregué oportú fer-nos degustar un recital d'aquesta artista del piano amb un programa més variat que començant amb J. S. Bach, abracés Brahms, Schumann, Max Reger i Tausig-Strauss.

Emma Darmstadt ens acabà de refermar aquella impressió magnífica que en produí l'anterior diumenge a Belles Arts. Es una pianista verament extraordinària la qual cosa es palesà incontrovertiblement en les diverses modalitats que regien el programa en el qual figuraven «Preludi i fuga en fa menor» de J. S. Bach; «Variacions i fuga sobre un tema de Haendel», de Brahms; «Fantasie-Stücke», de Schumann; «Tres peces del meu diari», de Max Reger i «Vals-Capricci», de C. Tausig-Joh. Strauss, a les quals hagué d'afegir encara una altra obra fora de programa, per tal d'acallar els nodrits i calids aplaudiments que hom li dedica.

Fou una important manifestació d'art que honora Lyceum Club i especialment l'encert de la seva animadora la senyoreta Maria Carratalà.

* * *

Leopold Cadona ha tornat a presentar-se amb aquell esperit inquiet, amb aquell desig de superació que fan d'ell un concertista de possibilitats insospitades que triomfa perquè sap triomfar per si mateix, sense que precedents propagandes li preparin un èxit que les seves grans qualitats li tenen assegurat. No fou petita la tasca que Cardona es proposà fer la nit del diumenge proppassat. Un programa de tal envergadura, és prou per a inutilitzar per uns quants dies qualsevol artista de qualitat. Leopold Cardona, però, posseeix amb unes condicions poc corrents, una força de voluntat insuperables que li permeten el que altres no gosarien intentar.

En el concert donat a la Sala Ribas, hom pogué oir «Tocatta en re menor», de Bach-Busoni; «Sonata op. 53» (L'Aurora), de Beethoven i una part totalment dedicada a Chopin, del qual executà «Polonesa» en la bemoll; «Fantasia impromptu»; «Nocturn» en fa diesi; «Estudi op. 10, núm. 12» i «Balada» en sol menor, ultra una darrera part en la qual interpretà «Arabesque»; «Patinillo Cordobés», original del concertista; «El Puerto» i «Triana» de la Suite Iberia, de Albèniz; «Dansa del foc», de Falla i «Rapsòdia núm. 2», de Liszt, a les quals obres com si encara fos poc afegí la «Cavalcada de les Walkyries», de Wagner-Liszt per tal d'acallar els nodrits aplaudiments que el públic nombrosíssim aplegat a la Sala Ribas va dedicar-li.

El concertista que en tot moment s'excellí amb una acurada superació, rebé en acabar el concert un sens fi de felicitacions per la seva tasca excepcional i verament aciençada.

* * *

A l'Estudi Laporta, tingué lloc diumenge a la tarda el quatrè Concert del curs actual, en el qual foren presentades les més destacades deixebles del mestre Laporta Astort, joves i ja prometedores d'un brillant esdevenidor dins de l'art musical.

En la sessió esmentada oírem les senyoretes Germaine i Suzanne Buire, Josefina Costa, Anna Maria Ribalta i Regina Laba. Amb aquestes col·laboraren el violinista Lluís Benejam, el violoncellista Agustí Hernàndez i la pianista Ivonne Buire. Entre les obres executades, ultra el «Trio en Mi», de Haydn; «El Cigne», de Saint-Saens i «Allegro del Concert», de Tartini, oírem també diverses obres de Mendelssohn, Albèniz, Rimsky-Korsakoff, Schubert, Grieg, Mozart i Chopin.

Les esmentades deixebles i el seu mestre Antoni Laporta Astort, com també la senyoreta Buire i els senyors Benejam i Hernàndez, foren aplaudidíssims i merescudament felicitats per la molt nombrosa concurrència que assistí a tan important concert.

Camil OLIVERAS

HOMENATGE POPULAR AL MESTRE ARBOS I A L'ORQUESTRA SIMFONICA DE MADRID

L'únic i extraordinari festival simfònic públic que l'Orquestra Simfònica de Madrid, dirigida pel seu illustre mestre E. F. Arbós, donarà al Gran Price, a les deu de la nit d'avui, dijous, organitzat i patrocinat per l'Associació Obrera de Concerts, a profit de les seves institucions culturals, revestirà el merescudíssim caràcter d'homenatge popular, del de l'any 1933. A part d'aquest alicient, el magnífic programa i els limitadíssims preus, fan augurar un gran esdeveniment musical aquesta única manifestació pública de la Simfònica de Madrid, que es celebrarà demà, dijous, dia 6, al Gran Price.

CONCERT PER L'«ORFEO GRACIENC»

Com dèiem en una edició anterior, l'Orfeó Gracienc dedicarà als seus socis protectors un extraordinari concert que tindrà lloc avui, dijous, dia 6 de juny, a les deu del vespre, a l'estatge de l'esmentada entitat. Heus ací el programa:

Primera part (tres seccions). — «Voltant la Senyera», Balcells; «La dansa de les hores», Mendelssohn; «Darrers jorns de tardor» (primera audició), Mendelssohn; «Cant a la muntanya», Gilson; «En la nit serena» (primera audició), F. Lachner; «Minuet» (primera audició), A. Chapuix; «La gent de fora», Canteloube; «Ca la vella Bepa» (primera audició), Canteloube.

Segona part (secció de senyoretes). — «Bressolant», Marty; «Els ocells emigrants», Mendelssohn; «Voreta el riu (primera audició), Fauré; «Cançó de filisteus» (de «Samsó i Dalila»), Saint-Saëns; «Cor del Paradís i la Peri» (primera audició), Schumann; «Cor de filadores» (de «L'Holandès Errant»), Wagner». Al piano, la senyoreta Maria Teresa Balcells.

Tercera part. Cobla Barcelona. — «Sardana tràgica», Manén; «Lluny», E. Casals; «Isabel», Garreta. Orfeó Gracienc i Cobla Barcelona: «L'Estiuada», Lambert; «Corpus», Balcells (solista, Joan Pujol); «Cantem la Pàtria», Català.

Per a invitacions, cal adreçar-se a la Secretaria de l'Orfeó.

ASSOCIACIO DE CULTURA MUSICAL

El pròxim dissabte, l'Associació de Cultura Musical, clausurarà el curs 1934-1935, amb un interessantíssim concert. Després d'haver actuat en els concerts organitzats per la "Cultural" els més destacats artistes de l'actualitat, aquesta Associació havia de posar fi a les seves activitats musicals d'aquest curs amb un concert de tan alta qualitat com les celebrats anteriorment. Lotte Schoene, l'eminentíssima cantant austriaca és l'artista a la qual ha confiat aquest importantíssim concert. Lotte Schoene actua per primera vegada a Barcelona i és presentada per la mateixa entitat que va presentar els pianistes Hofmann i Rachmaninoff o sigui l'Associació de Cultura Musical. A aquest concert que es celebrarà al Palau de la Música Catalana, el pròxim dissabte, a les 10 de la nit, solament podran assistir-hi els afiliats com a socis a l'abans mencionada Associació.

ELS FESTIVALS CHOPIN A PALMA I A VALLDEMOSA.

El Comitè Pro-Chopin, ha organitzat, sota la Presidència honorària de S. E. el President de la República, pels dies 14, 15 i 16 del present mes de juny, tres grans Festivals, ay cinquè de la seva instauració, els quals tindran lloc al Teatre Principal i al Palau de l'Almudaina de Palma de Mallorca i el darrer a la Cartoixa de Valldemosa, i han estat confiats e l primer a l'eminent pianista Alexandre Uninsky, el segon a la cantatriu Carmen Andújar de Chavarri en unió del musicòleg Eduard L. Chavarri el darrer dels quals s'efectuarà a Valldemosa en homenatge a Chopin i anirà a càrrec d'Alexandre Uninsky, Carmen Andújar i Eduard L. Chavarri, amb el concurs de la Capella Clàssica que dirigeix mossèn Joan Maria Thomàs.

Ultra aquests concerts, tindran lloc diverses festes en obsequi dels forasters que hi assisteixin entre les quals cal destacar una interessant visita artística a l'antiga Capella dels Reis de Mallorca installada al Palau de l'Almudaina en la qual són guardats veritables tresors i antiquíssimes obres d'art.

EL "QUARTET VOCAL ORPHEUS A TERRASSA

El pròxim dilluns, dia 10, a dos quarts de dotze del matí, donarà un concert al "Casino del Comerç", de Terrassa, el notable "Quartet Vocal Orpheus", de Barcelona.

L'anunci d'aquest recital per la seva gran vàlua ha despertat entre els amants de la música de l'entitat vallesenca gran expectació, la qual cosa augura un èxit als coneguts cantaires graciencs.

MAS & ROCA
CAMISERS
BARNUSSOS NOVETAT
Des de 12 pessetes
VESTITS BANY LLANA
Des de 6 pessetes
Portaferrissa, 24 i 26
Fontanella, 16

TELONS CURTS

I «ELS HOMES FORTS»?

La companyia Nicolau-Martori segueix la seva «tournée», prevista en les bases del concurs que li fou adjudicat. La segueix, sembla, amb falaguer èxit...

De tot això fa prop d'un mes. I, per ara, només hem llegit que hagin estat representades «Fanny», «Madame» i «La Rambla de les floristes»... i alguna altra obra, però aquesta darrera, de forma esporàdica, com si es tractés de compromisos que calgués complir... Recordem, referent a això de les obres representades en la «tournée» Nicolau-Martori, que quan la senyora Nicolau s'acomiadà, per ràdio, del públic de Barcelona, digué qu s'endulà de «tournée» les tres obres esmentades més amunt, com si les altres estrenades durant la temporada no comptessin...

No sortim d'advocats defensors de ningú, ni creiem que aquest sigui el lloc més apropiat per a fer-ho, no. Nosaltres només volem remarcar un fet estrany, estrany a la nostra lleial manera de veure les qüestions de teatre i d'ètica...

Aquest fet estrany, per qualificar-lo d'una manera o altra, és el següent: Algún amic forà, que està en relació [illegible] alguna empresa, ens ha dit que ells voldrien veure «Els homes forts», Premi Ignasi Iglésies 1933, adjudicat per la mateixa Generalitat, que adjudicà a la senyora Nicolau una forta subvenció per tal de donar al teatre català una forta embranzida artística i seriosa, i que no podem veure aquesta obra perquè el representant de la companyia només ofereix les tres obres més amunt esmentades... I això, francament, sense voler restar mèrits a cap obra — a la seva hora els nostres crítics ho feren imparcialment — ens dol. Ens dol, perquè acusa, aquesta actitud, un favoritisme poc adient amb els bons propòsits que animaren a aquells que donaren unes pessetes per tal que el nostre poble pogués comptar amb un teatre sense entrebancs, sense personalismes. Amb un teatre honest, artísticament, cosa difícil d'aconseguir en el teatre professional, on juguen tants interessos, simpaties, benevolences i males volences... ¿O és que el defecte que tenen «Els homes forts», com algunes altres obres, és que no són un vestit a mida per a la primera actriu? Nosaltres, sempre de bona fe, havíem cregut que això s'havia cabat en aquella companyia subvencionada...

JOSEFINA BLANCH

Aquesta notable artista lírica catalana ha sortit avantatjosament contractada cap a la capital de la República, on prendrà part en unes representacions extraordinàries d'òpera. Cal esperar que després del gran èxit obtingut al Teatre Olímpia els passats dissabte i diumenge, amb la interpretació de «Los Amantes de Teruel», de Breton, assolirà a Madrid, també, els aplaudiments a què és merexedora per les seves perfectíssimes qualitats artístiques, vocals i immillorable escola de cant.

LECTURA D'UNA NOVA OBRA

Anit, davant un nombrós auditori, compost, en la seva majoria, d'elements de la benemèrita Associació de Teatre Selecte, el nostre company Manuel Valldeperes llegí la seva comèdia en tres actes «La sang als ulls». Valldeperes obtingué un veritable èxit de lectura, i hom espera que, quan la seva comèdia sigui representada, serà revalidat. Així ho esperem nosaltres, coneixedors, també, de «La sang als ulls», obra que ens descobreix Valldeperes comediògraf.

FIRA DE BARCELONA
PALAUS DE MONTJUIC
VISITEU-LA

UNA ALTRA LECTURA

Joan Cumellas, l'excellent actor i director, ha llegit, a un grup d'amics, una obra en tres actes el títol de la qual és «Cirera d'arbòs». Sabem que l'autor d'«Ombres», la bella comèdia en un acte estrenada al teatre Poliorama de la nostra ciutat, tingué un veritable èxit de lectura. I sabem encara més: Que tant bona impressió causà «Cirera d'arbòs», que sembla que es fan gestions perquè s'estreni la vinent temporada en un teatre de Barcelona.

Felicitem Joan Cumellas.

A Sant Andreu

ES CELEBRA UNA MAGNIFICA VETLLADA A PROFIT DE GERMANOR CATALANA

Organitzada per les entitats d'Esquerra de Sant Andreu, Sagrera, Verdun, Prosperitat i Carolines, tingué lloc el dimarts, dia 4 del corrent mes, al «Cinema Recreo», de Sant Andreu, una vetllada a benefici de Germanor Catalana. A l'esmentat acte, en el qual es filmaren tres pellícules i que cons[illegible] un èxit esclatant i encoratjador, hi prengueren part l'orquestrina Wilson la recitadora Hermina Borràs, la senyoreta Martínez, el tenor Ricard Mayral i el baix Pau Gorge. En finalitzar l'acte, el regidor popular Ramon Junyent adreçà una salutació al públic i per a acabar el regidor popular senyor Cordomí, despues de significar a la gentada que emplenava el local que l'assistència a dit acte constituïa un deure patriòtic, remercià a l'empresa i personal de Cinaes, artistes en general i a la Pubilla de Catalunya, que, amb la seva presència, donà tan de relleu a la festa.

FIGURES DE HOLLYWOOD

ELISSA LANDI

Teatre Tívoli

Presentació de Pastora Imperio

El passat dimarts féu la seva presentació en aquest teatre la célebre «estrella cafiï», la qual a bastament ens demostrà que segueix tenint el mateix «garbo» i la mateixa pintoresca gràcia d'antany. Endebades passa el temps per a tan illustre representant de la més pura raça gitanesca.

Cal reconèixer que aquest art tan personal, tan seu, encara cap altre artista no l'ha superat. Ni tampoc, igualat.

«Pastora Imperio» obtingué el dia del seu debut un èxit gairebé clamorós. Fou ovacionada al final d'unes «bulerias» que va dir, accionar i cantar de manera admirable. També reeixí en l'espectacle «Canasteros de Triana», espectacle en el qual el colorit i tipisme de l'Andalusia gitanesca resta reproduït amb graciosa fidelitat.

Amb «Pastora Imperio» es presentaren també un seguit d'atraccions que el públic va rebre —a desgrat de la seva mediocritat— amb franca simpatia. Es destacà la notable ballarina Adelina Duran.

El teatre ple a vessar.

DIA DEL CINEMA

S'ha assenyalat la data del dia 15 d'aquest mes per a celebrar «La diada del cinema», la qual promet assolir aquest any més lluïment que els anteriors.

Properament, publicarem el programa de les festes que amb aquest motiu tindran lloc. No obstant, podem avançar que es farà un sorteig de valuosos obsequis als concurrents dels cinemes durant aquest dia, gràcies a la magnanimitat del comerç de Barcelona, el qual ha respost esplèndidament a la crida de la Comissió Organitzadora.

En una de les nostres properes edicions donarem a conèixer la llista dels obsequis rebuts i els noms de les cases que n'han fet donatiu.

COLISEUM
VIAJE DE PLACER
Albert SHERWIN, GEORGE BURNS, GRACIE ALLEN
Y EN MALA COMPAÑIA
por SILVIA SIDNEY, FREDRIC MARCH
Dues inigualables comèdies Paramount

La Cultura

*

CONFERENCIES

Catalunya i El Chaco. — Demà, divendres, a les deu de la nit, es celebrarà la quarta conferència del cicle que organitza el Patronat Escolar Bori i Fontestà, del Poble Nou, la qual anirà a càrrec de l'eminent historiador senyor J. Carreres Valls, que dissertarà sobre l'actual tema de «Catalunya i El Chaco». Aquesta conferència tindrà lloc al local de l'esmentat patronat: Maria Aguiló, número 27 (Centre R. D. Federal).

A l'Ateneu Popular de Gràcia. — Avui, a dos quarts de vuit del vespre, l'estudiant Rafael Seva donarà una conferència pública a l'Ateneu Popular de Gràcia sobre el tema: «El primer Congrés de les Escoles del Treball d'Espanya».

A l'Ateneu Polytechnicum. — Avui dijous, a les 8 del vespre, el senyor Andreu Nin donarà en aquest ateneu la primera lliçó del curset de Literatura russa, que na organitzat la Secció d'Estudis d'Arts i Lletres. A la secretaria (Alt de Sant Pere, número 27, pral.), continua oberta la inscripció.

Eleccions al Col·legi d'Advocats

En les eleccions que tingueren lloc el dia 3 del corrent mes, al Col·legi d'Advocats per a la renovació parcial de la Junta de Govern, resultaren elegits amb la gairebé totalitat dels vots emesos els senyors Josep Roig i Bergadà, per al càrrec de degà; Josep Maria Valon i Carbonell, per al càrrec de diputat tercer, i Octavi Saltor i Soler, per al càrrec de diputat cinquè, els quals ocuparan els llocs dels senyors Ramon d'Abadal i Caldero, Odó Duran d'Ocon i Odó Hurtado i Martí, que cessen estatutàriament.

CAMISERIES DEUI OFEU
REBUDES LES DARRERES NOVETATS PER A LES TEMPORADES DE PRIMAVERA I ESTIU
Camises darrer model, confeccionades immillorablement estil americà obertes. Corbates, mitjons, cinturons, pijames i barnussos de gran moda. Excellent assortiment de gèneres per a CAMISES A MIDA
Call, 30, Plaça Republica, 3 — Telef. 19.873
Rbla. Flors, 4 — Telef. 19657
BARCELONA

RADIO

*

UNIO RADIO, S. A.

Emissió Ràdio Barcelona

PROGRAMA PER A AVUI, DIJOUS

7,15: Reportatge de la Volta Ciclista a Catalunya. — Primera edició de «La Paraula», diari radiat de RADIO BARCELONA. — Discos.

8: Senyals horaris de la Catedral. — Reportatge de la Volta Ciclista a Catalunya. — Lliçó de gimnàs radiat, a càrrec de la Federació de Gimnàstica.

8,20: Segona edició de «La Paraula», diari radiat de RADIO BARCELONA. — Discos.

9: Senyals horaris de la Catedral.

11: Senyals horaris de la Catedral. — Servei Meteorològic de la Generalitat de Catalunya.

MIGDIA

12: Senyals horaris de la Catedral. — Reportatge de la Volta Ciclista a Catalunya. — Secció Femenina. — Musica selecta en discos.

12,30: «Plat del dia» del Restaurant Tívoli.

12,45: Transmissió des de Girona, meta d'arribada. Reportatge de la Volta Ciclista a Catalunya.

EMISSIO DE SOBRETAULA

13: Senyals horaris de la Catedral.

13,05: «Cocktail del dia» de Pedro Chicote. — Programa de discos variats.

13,15: Reportatge de la Volta Ciclista a Catalunya.

13,25: «Cocktail d'avui» del Restaurant-Brasserie Tívoli. — Continuació del programa de discos.

13,50: Secció Cinematogràfica. — Conversa cinematogràfica, per J. Cuesta Ridaura.

14: Reportatge de la Volta Ciclista a Catalunya. — «La Paraula», emissió de les dues de la tarda. Informació de Barcelona. — Actualitats teatrals i musicals.

14,30: «Butlletí Oficial» de la Generalitat de Cataluya. Sumari del número publicat avui. «El fet del dia», per Joan Alavedra. — Continuació de les Actualitats. — Borsa de Treball de «E A J-1».

15: «La Paraula», emissió de les tres de la tarda. Directament des de Madrid. Ministeris. Resum de la «Gaceta» i Consell de Ministres. — Sessió Radiobenèfica. — Discos escollits.

TARDA

16: Programa de discos.

18: Senyals horaris. — «La Paraula», emissió de les sis de la tarda. Informació general. Informació del Consell de Ministres. — Programa del Radioient. Discos a petició de senyors subscriptors de RADIO BARCELONA.

18,30: Suplement de «La Paraula», dedicat a la Secció Infantil de RADIO BARCELONA: Rondalles, contes, consells útils, etc. — Continuació del Programa del Radioient.

19: Senyals horaris de la Catedral. — Continuació del Programa del Radioient.

19,15. «La Paraula», emissió d'un quart de vuit de la tarda. — Informació de l'estranger, Barcelona, Madrid i provincies. Obertura de la Sessió de Corts. — Continuació del Programa del Radioient.

19,45: Cotitzacions de monedes.

MORENES?
Frissures? Fistules? MORENOL
Escriviu avui mateix a Picalqués, 12, tenda, Barcelona, i us guarireu

NIT

20: «La Paraula», noticiari esportiu. — Programa de discos selectes.

20,45: Noticiari des de la Redacció de «La Publicitat».

20,55: Cotitzacions de mercaderies, valors i cotons.

21: Senyals horaris de la Catedral. — Servei Meteorològic de la Generalitat de Catalunya.

21,05: Orquestra de RADIO BARCELONA.

22,05: «La Paraula», emissió de les deu de la nit. Directament des de Madrid. Sessió de Corts. Resum de les informacions radiades durant el dia.

22,30: Transmissió des del Salo Gran Price. Concert a càrrec de l'Orquestra Simfònica de Madrid, sota la direcció del mestre Fernández Arbós. — Transmissió des del teatre de l'Orfeó Gracienc. Concert a càrrec de l'Orfeó Gracienc i la Cobla Barcelona, sota la direcció del mestre Joan Balcells.

24: «La Paraula», emissió de les dotze de la nit. Darreres informacions. — Continuació de la Transmissió.

0,30: FI DE L'EMISSIO.

EAJ-39 - RADIO BADALONA

Avui, dijous. — A les 12: Obertura; senyals horaris; música variada. A les 14: Música selecta. A les 14,30: Fi de l'emissió. A les 19: Obertura; senyals horaris; música simfònica. A les 20: Cotitzacions. A les 20'03: Música variada. A les 21: Noticiari i Servei Meteorològic. A les 21,15: Concert de música clàssica pel «Quartet Badalona». A les 22: Jazz. A les 22,15: Noticies de Premsa des de Madrid. A les 22,30: Jazz. A les 22,45: Fi de l'emissió.

La Justícia

*

AUDIENCIA

PRIMERA SECCIO

Suspensió. — Per manca de jurats va suspendre's la vista anunciada.

SEGONA SECCIO

Suspensió per malaltia. — Per malaltia d'un dels processats també va suspendre's el judici que estava assenyalat.

TERCERA SECCIO

Per robatori. — Es veié la causa contra Isidre Cabeza i Albert Romea, acusats del robatori realitzat al carrer de la Plateria. La pena sollicitada pel fiscal fou de quatre mesos i un dia per al primer, per ésser menor d'edat, i d'un any, vuit mesos i 21 dies per al segon.

SECCIO QUARTA

Per ferides en una baralla. — Comparegué Salvador Torres, que en un bar de L'Hospitalet va barallar-se amb un altre concurrent i li va produir ferides amb una navalla que tardaren 65 dies a guarir-se. La pena sollicitada fou d'un any i un dia de presó correccional.

NOTICIARI

Per a avui està assenyalada, al Tribunal de Cassació de Catalunya, la vista de la causa en competència entre els jutjats municipals de Mataró i Martorell.

— Una vegada rebuda declaració dels set detinguts amb motiu del descobriment de la impremta clandestina, el jutjat de guàrdia va ordenar l'ingrés a la presó dels detinguts i va dictar aute de processament i presó sense fiança. El sumari serà tramitat pel procediment d'urgència.

— Han estat posats a la disposició del jutjat de guàrdia quatre detinguts amb motiu de la manifestació de dimarts a la Rambla.

LES SARDANES

A. S. DE BARCELONA

L'Agrupació Sardanista de Barcelona ha organitzat per a avui a la nit una audició de sardanes a la Plaça de l'Angel, a càrrec de la Cobla Empòrium.

NOU BAR AUTOMATIC I RESTAURANT

SAVARIN

Ahir, a la tarda, va tenir lloc l'acte d'inauguració oficial de l'establiment dedicat a bufet automàtic, bar americà, secció de gelats especial i restaurant mòdic, anomenat «Savarin», installat per l'empresa Hotresbar, S. A., a la Rambla dels Estudis, 4.

Aquest establiment ha vingut, no pas a ésser un de tants dedicats a aquesta especialitat, sinó a crear una superació en tot el ja conegut fins a la data. Porta per lema el nom de la personalitat de Brillat Savarin, popular magistrat francès del segle dissetè, creador de la cuina francesa. Això vol dir que el restaurant «Savarin» ha creat, a base d'uns preus assequibles a tothom, uns coberts amb la màxima exquisidesa de paladar i escrupolositat en la preparació. Els amants de la bona taula sabran apreciar la categoria d'aquest nou restaurant.

A més hi ha altres seccions, com és la de l'automàtic, on es presenten tots els articles de qualitat. Hi ha servei especial de «cock-tails», serviment de te, etc.

Tots els productes emprats per «Savarin» són d'una qualitat insuperable.

El bar americà és atès per un barman molt acreditat. L'establiment està sota la direcció del senyor Antoni Miret.

La instal·lació i decoració són una mostra del bon gust que s'empra en tots els aspectes del «Savarin». La direcció de les obres i decoració han anat a càrrec del conegut arquitecte senyor August Miret.

Aquest nou establiment resta obert des d'avui al públic de Barcelona. Recomanem a la gent de bon gust una visita a l'establiment «Savarin».

Nebot Sastre
DIPUTACIO, 195, 1er.
(Entre Muntaner i Aribau)
BARCELONA

Noticiari

*

— Es reuní al Casal del Metge, de Barcelona, l'anunciada assemblea de metges forenses depenents de l'Audiència Territorial de Barcelona, a fi de discutir i aprovar l'Estatut que ha de regir al Col·legi de Metges Forenses de Catalunya, entitat professional (adherida a la «Asociación Nacional del Cuerpo de Médicos Forenses», de Madrid), que defensarà els interessos d'aquests i el millorament científic de dits funcionaris tècnics, auxiliars de l'Administració de Justicia. Fou elegida la següent Junta Directiva:

President, Dr. Canivell, Barcelona; vice-president, Dr. Soler, Vilanova i Geltrú; secretari, Dr. Canal, Granollers; tresorer, Dr. Condemines, Barcelona; vocals delegats: Dr. Arroyo, Barcelona; Dr. Cruzate, Barcelona circumscripció; Dr. Butiña, Girona; Dr. Tarrús, Tarragona; Dr. Caba, Lleida.

Dijous, 6 de juny del 1935

la humanitat

Barcelona — Any IV — Número 1.027

DAVANT L'OPINIO PUBLICA

Els homes a qui el T. de G. acaba de condemnar a 30 anys de presidi

Lluís Companys

«Ya de noche, entiende el Gobierno de Madrid y entiende el señor Maciá que conviene desalojar del Gobierno Civil de Barcelona a don Emiliano Iglesias que se ha instalado en él. Y este es un momento que requiere también decisión revolucionaria personal, porque naturalmente, el gobernador primero que lo ha ocupado no está solo. El señor Companys no es alcalde, no es ministro. Corre el episodio de echar al gobernador. Lo hace fulminantemente, y ya, como lo ha logrado, el Gobierno de Madrid le dice: «Pues quedese usted». Y el creador de la República se encuentra al acabar el día 14 de abril gobernador civil, que era lo que menos podía interesarle, pero, en fin, la suerte es así. Es gobernador. ¿Pues que ha de hacer? Gobernar y gobierna. Y gobierna, y de ello hay testimonio unánime en toda la prensa, porque incluso, sucesos desgraciados que ocurrieron en Madrid, en Málaga y en Alicante, y en otras capitales, no ocurrieron en Barcelona, donde el gobernador Companys tiene una fuerza moral decisiva. ¿Cómo la tiene? ¿Qué armas, que instrumentos son los suyos para desempeñar tan grave papel en momentos tan difíciles? ¿La fuerza, la amenaza, la coacción? No. Hay un episodio conocido en Cataluña que revela el modo de don Luis Companys. La C. N. T. anuncio una huelga general. Una huelga general a las pocas horas de instaurado el regimen era la destrucción del regimen mismo. El Sr. Companys llama a los dirigentes, y les dice: «... voy a hacer un requerimiento. Si teneis la fuerza para hacer la revolución social, hacedla. Yo me apartare, no estorbare. Tendreis razón. Pero si no teneis fuerza para hacer la revolución social no me estorbéis a mí y continuemos la revolución política para lograr la libertad de todos: la vuestra y la de los demás. Saldré al amparo por la libertad de todos, vuestra y de los demás.» De modo que la alternativa es esta: «Si podéis, haced vuestra revolución; si no podéis vencer, dejadme a mí hacer la mía.» Los sindicalistas se convencen y no hay huelga general.»

(Paraules d'Angel Ossorio i Gallardo en el seu informe davant el T. de G.)

Joan Lluhí

«Jo podria parlar de com el senyor Joan Lluhí, fill del famós republicà, conseqüent republicà en totes les seves actuacions en les Corts Constituents, revela una mesura, una serenitat, a part d'altres dons com l'eloqüència i el talent, que feren que per les seves mans passessin tamcops conflictes greus i quedessin tambe solucionats entre els seus dits. Així també l'hem vist al davant del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, resoldre problemes greus i difícils i en tots els conflictes que recordava el senyor fiscal, i que no tinc per què recordar novament.»

(Paraules de Jiménez Asúa, defensor de Joan Lluhí i Joan Comorera, en el seu informe davant el T. de G.)

Martí Barrera

«Martí Barrera, el cas del tipus del sant civil, l'home que als 13 anys surt de l'escola per tal de guanyar-se el pa i el sosteniment dels seus pares; als 18 anys pels seus merits, el Sindicat el fa partícep en la direcció, i als 23, assumeix tota la responsabilitat i administració dels organs generals de la C. N. T., i es refon amb el «Nou de Sucre» aquell gran esperit constructiu, una de les figures mes grans que ha creat la massa obrera catalana, i quan veu esgarriar-se les orientacions de la C. N. T., surt a cercar altres camins per tal d'elaborar pel be del seu país i pel be de la Pàtria.

Aquest home, cal dir-ho, perque ací s'ha dit que emparava els amics, no és el que mata la vaga del dia 5 d'octubre amb la seva intervenció: la de cambrers, la d'hotels, la de periòdics. No; funcionaren tots aquests serveis que havien estat declarats en vaga. ¿Per que s'oculta aquesta realitat? ¿Com voleu que no reculin ací, per a representar-les davant el meu país, les figures de dos homes que ho poden representar tot, i que poden sofrir, com qualsevol de nosaltres ofuscacions en l'esperit, desviacions en la intel·ligencia, però d'una rectitud moral, d'una generositat, d'una bondat, d'una vocació per la vida política que jo he de presentar com a prototipus i com a model?»

(Paraules d'Augusto Barcia, defensor de Martí Barrera i Pere Mestres, en el seu informe davant el T. de G.

Ventura Gassol

«Ventura Gassol ha estat conseller de Cultura de la Generalitat, fundador també del partit d'Acció Catalana; després s'uní a Macià i produeixen en plena Dictadura aquell moviment de Prats de Molló, que té el caràcter una mica esvaït d'una estampa romàntica, i que intenta proclamar una República catalana per a després crear la República federal espanyola com oposició a la Dictadura triomfant i a la monarquia en decadència. Després perdura aquesta associació amb Macià, en una línia recta que el porta a collaborar en la Conselleria de Cultura i és fins el moment que es produeixen els fets del 6 d'octubre, el més antic dels consellers de la Generalitat.

Ambdós, Gassol i Martí Esteve, en llur comú tasca a les Conselleries que desenvolupen, són objecte de grans elogis pels que els reemplacen, elogis que no es complementen amb la continuïtat de llur obra, ja que rectifiquen aquesta obra malgrat semblar-los excellent, segons digué Gassol en la seva declaració. Ambdós sofreixen persecucions de la Monarquia; ambdós empresonats pel la Dictadura. Gassol és expulsat d'Espanya i perseguit a l'estranger; se li vol imposar la condició de sense patria. Aquests homes perseguits per un ideal, empresonats per un ideal que constitueix el nucli de llur vida.»

(Paraules de Ruiz Funes, defensor de Gassol i Martí Esteve, en el seu informe davant el T. de G.)

Joan Comorera

«Així també hem escoltat el senyor Comorera, l'hem oït proclamar la seve fe socialista, i aquesta característica socialista del meu defensat l'hem de tenir en compte mes tard per la seva gran repercussió en les seves decisions. Li hem sentit dir el que ha fet al davant del seu Departament d'Economia i d'Agricultura. Ha pogut fer tot el que estava a les seves mans i ha fet molt mes del que en les seves estava. I hem vist com la llei de Cultius ha pres en la Generalitat de Catalunya un rumb i un encert que no han aconseguit altres països. I li hem vist resoldre la qüestió de la taxa del blat. I hem vist com aquest fet veritablement extraordinari es pogué produir a Catalunya i s'ha intentat, sense aconseguir-ho, a la resta de la Península, que venent la farina al preu de taxa, s'ha pogut, suprimint els intermediaris, donar el pa mes economic. Tot això es pot dir, si es vol, que és petit, que es prosaic, pero hi ha un problema polític i realment els fets petits són els que després s'engrandeixen i formen tot el volum polític. Totes aquestes coses petites produeixen els grans fenomens i coses que semblen petites han pogut, de vegades, moure el món.»

(Paraules de Giménez de Asúa, defensor de Joan Lluhí i Joan Comorera, en el seu informe davant el T. de G.)

Pere Mestres

«Vull recollir una afirmació feta amb tota l'afinitat i amb tota la cortesia que sap dirigir l'exteriorització del seu pensament, el que afirmà ahir davant aquest Tribunal amb relació a l'exhibició de les condicions i mèrits dels nostres patrocinats. No, no; almenys, ací tenim tot el dret, sinó també de fer la defensa a l'acte de la vista. Eren preguntes sobre les condicions i actituds i història, vida i manera d'ésser de cada un dels processats. Durant aquesta campanya del procés, abans i després d'ara, no s'ha parlat contínuament de separatistes, no es diu que són uns homes destructors, incapaços, que han compromès la pròpia existència de Catalunya, i jo pel que respecta al meu representat, l'un, tipus espiritual, que porta la progènie de qui lluita fa mes d'un segle per una idea, que transmet el sentiment a través del pare i es recollida i comença a realitzar-lo el net; que pels seus grans esforços en plena joventut, coronada d'una honradesa immaculada, guanya tant de prestigi que arriba a adquirir una autoritat política i moral dintre de Catalunya, en realitzar una obra que ja sorgirà, i que prefereixo que no aparegui als meus llavis...»

(Paraules d'Augusto Barcia, defensor de Pere Mestres i Martí Barrera, en el seu informe davant el T de G.)

Martí Esteve

«Martí Esteve. Comença la seva vida política a l'Ajuntament de Barcelona, de regidor republicà. Funda, el mateix any, amb Gassol, Nicolau d'Olwer i Rovira i Virgili, el partit d'Acció Catalana. L'empresona la Dictadura els 1923 i 1928, com a director de «La Publicitat». Ve a les Corts Constituents un cop proclamada la República, i després és nomenat per a ocupar la Conselleria d'Hisenda de la Generalitat. De la labor que hi desenrotllà no he de dir-ne res; ho digué sobradament ell en les manifestacions que féu aquí en declarar. Pero es molt interessant destacar un punt essencial i precis de nova connexió de les activitats del senyor Esteve com a conseller d'Hisenda de la Generalitat. Quan totes les passions concitaven, en aquells moments en que una autentica ceguera moral planava sobre la consciencia del país, sorgire i contra aquest home insinuacions que enterbolia la passió i l'odi, respecte a la gestió que hagues pogut realitzar a la Conselleria d'Hisenda i la inversió hagues pogut donar-se als seus fons a profit de Catalunya. Ja hi ha una interessant diligència en aquest respecte, al foli 41, còpia d'un informe de la Delegació d'Hisenda de Barcelona. Diu el professor mercantil senyor Ponzo que, com a resultat de la investigació que li ha estat confiada verbalment pel Banc d'Espanya, per la Generalitat de Catalunya i altres institucions relacionades amb la segona per raons econòmiques i financeres, encaminades a conèixer si foren retirats cinc milions de pessetes, o quantitats que no tinguessin aplicació immediata a lliuraments expedits per aquells organismes regionals, ha examinat els pagaments verificats pel Banc d'Espanya de Barcelona, en els dies 1 al 6 d'octubre; que figura en un xec de cinc milions a càrrec d'un compte de crèdit amb garantia de valors amortitzables al 3 per 100, fou fet efectiu per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

En dit Banc no es produeix cap retir de capital per part de la Generalitat, ja que examinats els comptes, inclus en llibre d'arqueig, de l'entitat Caixa d'Estalvis, resulta que hi ha un efectiu d'1.400.000 pessetes a càrrec de la Generalitat amb ocupació del lliurament degudament registrat en la comptabilitat d'aquesta Corporació. La retiració per la Caixa de Pensions de les quantitats indicades està justificada, ja que des del dia primer de març, dia que es retiraren aquestes quantitats, fins el 5 del corrent mes, s'estan fent passius per quantitats importants que no permeten reingressar, etc.

Interessa d'aquesta diligència deixar posada de relleu la fidel conducta del conseller de Finances senyor Esteve, sobre el que en aquells moments de depressió i dolor s'encevaren dubtes crudels que tenien la crudeltat i poca elegància de venir a dirigir-se a un home que no es podia defensar perquè li prohibien la defensa.»

(Paraules de Ruiz Funes, defensor de Ventura Gassol i Martí Esteve, en el seu informe davant el T. de G.)

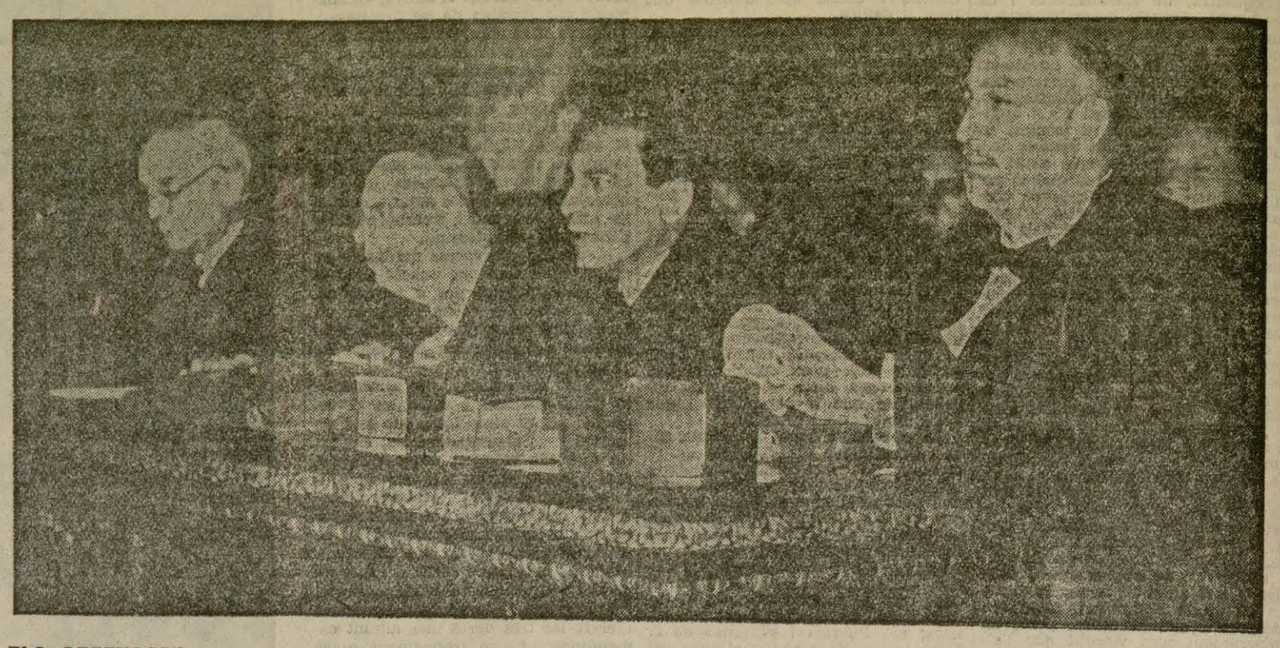

ELS DEFENSORS

Angel Ossorio i Gallardo, Lluís Jiménez de Asúa, Ruíz-Funes i Augusto Bàrcia, els ilustres defensors del darrer Govern de la Generalitat. Catalunya té amb ells un deute de fervorós, de càlid agraiment. En la vista històrica, la veu dels quatre grans advocats ha estat la veu del Dret i de la nova legalitat republicana que el poble ambicionava en la jornada magnífica del 14 d'abril

LA VISTA HISTORICA AL TRIBUNAL DE GARANTIES

Els consellers Lluhí, Esteve, Gassol (a primer terme), i Barrera, Comorera i Mestres (a segon terme), a la banqueta dels acusats, en el curs de les sessions de la vista històrica davant el T. de G.